

บทที่ 3

มหาวิทยาลัยขอนแก่นและที่פקอาศัยของนักศึกษา

ข้อมูลทั่วไปของมหาวิทยาลัยขอนแก่น

1. ประวัติ และพัฒนาการของมหาวิทยาลัยขอนแก่น¹

มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ริเริ่มก่อตั้งในปี พุทธกาล 2484 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล โดยมีรัฐบาลจอมป.พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี ได้มีนโยบายและโครงการที่จะขยายการศึกษาระดับอุดมศึกษาส่วนภูมิภาค โดยจะจัดตั้งมหาวิทยาลัยที่จังหวัดอุบลราชธานี แต่ในระหว่างนั้นได้เกิดสงครามอาเชียบูรพา ซึ่งรัฐบาลจำเป็นต้องตัดสินใจเข้าร่วมกับญี่ปุ่นต่อสู้กับพันธมิตร จึงทำให้การจัดตั้งมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือยุติลง จนกระทั่งปีพุทธศักราช 2503 รัฐบาลซึ่งมีจอมพลกฤษดี ธนะรัตน์ เป็นนายกรัฐมนตรี ได้มีการทบทวนจัดตั้งมหาวิทยาลัยนี้่อีกครั้งหนึ่ง และในปีพุทธศักราช 2505 จึงได้มีมติให้จัด ตั้งสถาบันการศึกษาชั้นสูงด้านวิศวกรรมศาสตร์และด้านเกษตรศาสตร์ขึ้นที่จังหวัดขอนแก่น และเสนอชื่อสถาบันแห่งนี้ เป็นภาษาอังกฤษว่า Khonkaen Institute of Technology มีชื่อย่อว่า K.I.T. เนื่องจากขณะนั้นยังไม่มีหน่วย ราชการใดโดยเฉพาะที่จะรวบรวม ความรับผิดชอบของการดำเนินการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย รัฐบาลจึงได้มีมติตั้งให้ สภาการศึกษาแห่งชาติเป็นผู้รับผิดชอบในด้านการศึกษาสถานที่การจัดร่างหลักสูตร ตลอดจนการติดต่อช่วยเหลือจากต่างประเทศ และกำหนดชื่อเป็นมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในปีพุทธศักราช 2506 คณะอนุกรรมการได้ตกลงเลือกบ้านสีฐานเป็นที่ตั้งมหาวิทยาลัยในเนื้อที่ประมาณ 5,000 ไร่ ห่างจากตัวเมืองขอนแก่น 4 กิโลเมตร ในขณะที่มหาวิทยาลัยดำเนินการก่อสร้างอยู่นั้น สำนักงานจัดตั้งมหาวิทยาลัยที่กรุงเทพฯ ได้รับนักศึกษาของมหาวิทยาลัยรุ่นแรกขึ้นในปีการศึกษา 2507 จำนวนทั้งสิ้น 107 คน โดยแยกเป็นนักศึกษาเกษตรศาสตร์ 49 คน และวิศวกรรมศาสตร์ 58 คนโดยฝากเรียนที่คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ (มหาวิทยาลัยมหิดลในปัจจุบัน) และในปีพุทธศักราช 2508 คณะรัฐมนตรีมีมติให้เปลี่ยนชื่อจากมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นมหาวิทยาลัยขอนแก่นตามชื่อเมืองที่ตั้ง และได้โอนกิจการ จากสำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติไปเป็นของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ในปีพุทธศักราช 2509 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2509 ซึ่งถือว่าเป็นวันสถาปนามหาวิทยาลัย ในปีเดียวกันนี้ได้ย้ายนักศึกษาที่ฝากเรียนไว้ที่คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์มาศึกษาที่มหาวิทยาลัยขอนแก่นในสถานที่ปัจจุบัน

¹ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 30 ปี มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2537)

พัฒนาการในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 2 (2510-2514)

ปี พ.ศ. 2510 มหาวิทยาลัยขอนแก่นประกอบด้วย 3 คณะวิชา คือ คณะเกษตรศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์-อักษรศาสตร์ ซึ่งคณะหลังนั้นทำหน้าที่เป็นฝ่ายบริการทางวิชาการพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และภาษาอังกฤษให้แก่ 2 คณะแรก แต่ยังมีได้มีนักศึกษาภายในคณะเอง

ปีพ.ศ. 2511 ได้ริเริ่มโครงการจัดตั้งคณะศึกษาศาสตร์โดยรับนักศึกษารุ่นแรกในปีการศึกษา 2512 จำนวน 96 คน

ปี พ.ศ. 2513 จัดตั้งคณะศึกษาศาสตร์อย่างเป็นทางการ

ปี พ.ศ. 2514 จัดตั้ง คณะพยาบาลศาสตร์ และรับนักศึกษารุ่นแรก 60 คน

พัฒนาการในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 3 (2515-2519)

ปี พ.ศ. 2515 จัดตั้งคณะแพทยศาสตร์

ปี พ.ศ. 2516 คณะวิทยาศาสตร์-อักษรศาสตร์ เปิดรับนักศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิตรุ่นแรก

ปี พ.ศ. 2517 คณะแพทยศาสตร์ รับนักศึกษารุ่นแรก โดยรับจากคณะวิทยาศาสตร์มาศึกษาในชั้นปีที่ 2 จำนวน 16 คน และรับนักศึกษาใหม่มาศึกษาในชั้นปีที่ 1 จำนวน 44 คน

ปี พ.ศ. 2518 เปิดรับนักศึกษาเข้าศึกษาในสาขาบรรณารักษศาสตร์หลักสูตรอักษรศาสตร์บัณฑิต

พัฒนาการในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 4 (2520-2524)

ปี พ.ศ. 2521 จัดตั้งคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ซึ่งมีนักศึกษาแล้วในสาขามนุษยศาสตร์

จัดตั้งคณะเทคนิคการแพทย์ และเปิดรับนักศึกษารุ่นแรกในปีการศึกษา 2522 จำนวน 19 คน

จัดตั้งคณะสาธารณสุขศาสตร์ โดยรับนักศึกษารุ่นแรกในปี 2523 จำนวน 30 คน

จัดตั้ง บัณฑิตวิทยาลัย และเปิดรับนักศึกษาระดับปริญญาโทรุ่นแรกในปีการศึกษา 2523 จำนวน 14 คน ใน 3 สาขาวิชา คือ จิตวิทยาการศึกษา การวัดและประเมินผลการศึกษาและวิศวกรรมโครงสร้าง

ปี พ.ศ. 2522 จัดตั้ง คณะทันตแพทยศาสตร์ ซึ่งเปิดรับนักศึกษารุ่นแรกในปีการศึกษา 2523 จำนวน 30 คน

จัดตั้งสำนักวิทยบริการ และสถาบันวิจัยพัฒนา

ปี พ.ศ. 2523 จัดตั้ง คณะเภสัชศาสตร์ และรับนักศึกษารุ่นแรกในปีการศึกษา 2525 จำนวน 30 คน

พัฒนาการในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 5 (2525-2529)

ปี พ.ศ. 2527 จัดตั้ง คณะเทคโนโลยี และเปิดรับนักศึกษารุ่นแรก จำนวน 40 คน

ปี พ.ศ. 2528 จัดตั้ง ศูนย์คอมพิวเตอร์

ปี พ.ศ. 2529 จัดตั้ง คณะสัตวแพทยศาสตร์ และเปิดรับนักศึกษารุ่นแรกในปีการศึกษา 2530 จำนวน 36 คน

พัฒนาการในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 6 (2530-2534)

ปี พ.ศ. 2530 จัดตั้งวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยเปิดรับนักศึกษารุ่นแรกในปีการศึกษา 2531 จำนวน 67 คน ใน 2 สาขาวิชา คือสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ 38 คน และสาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล 29 คน

ปี พ.ศ. 2531 ได้จัดตั้ง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และเปิดรับนักศึกษารุ่นแรก จำนวน 24 คน

ปี พ.ศ. 2532 จัดตั้งศูนย์การศึกษาต่อเนื่อง

ปี พ.ศ. 2533 วิทยาลัยอุบลราชธานีได้แยกตั้งเป็นอิสระจากมหาวิทยาลัยขอนแก่น และจัดตั้งเป็นมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2533

พัฒนาการในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 7 (2535-2539)

ปี พ.ศ. 2535 จัดตั้งคณะวิทยาการจัดการ โดยรับโอนนักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

จัดตั้งศูนย์หัวใจสิริกิติ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ปี พ.ศ. 2535 ดำเนินการจัดตั้งคณะศิลปกรรมศาสตร์ และสำนักทะเบียนและประมวลผล คาดว่าจะแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2537

จากคณะเกษตรศาสตร์ และคณะวิศวกรรมศาสตร์ ซึ่งเป็นคณะเริ่มแรกที่ได้จัดตั้งขึ้น ต่อมาความต้องการกำลังคนในสาขาต่าง ๆ ได้เพิ่มมากขึ้น มหาวิทยาลัยขอนแก่นจึงได้ จัดตั้งคณะสถาบัน สำนัก และศูนย์ต่าง ๆ เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากปัจจุบันมีจำนวนทั้งสิ้น 17 คณะ, 1 สถาบัน, 2 สำนัก และ 3 ศูนย์ ซึ่งได้แก่

1. คณะเกษตรศาสตร์
2. คณะวิศวกรรมศาสตร์
3. คณะศึกษาศาสตร์
4. คณะพยาบาลศาสตร์
5. คณะวิทยาศาสตร์
6. คณะแพทยศาสตร์
7. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
8. คณะเทคนิคการแพทย์
9. คณะสาธารณสุขศาสตร์
10. คณะทันตแพทยศาสตร์
11. คณะเภสัชศาสตร์
12. คณะเทคโนโลยี
13. คณะสัตวแพทยศาสตร์
14. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
15. คณะวิทยาการจัดการ

16. คณะศิลปกรรมศาสตร์
17. บัณฑิตวิทยาลัย
18. สำนักวิทยบริการ
19. สถาบันวิจัยและพัฒนา
20. ศูนย์คอมพิวเตอร์
21. ศูนย์การศึกษาต่อเนื่อง
22. ศูนย์หัวใจสิริกิติ์
23. สำนักทะเบียนและประมวลผล

แนวคิดและวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนามหาวิทยาลัยขอนแก่นระยะที่ 7 (2535-2539)

มหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นสถาบันอุดมศึกษาแห่งแรกของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งขึ้นตามเจตนารมณ์ของรัฐบาลตามแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 เพื่อให้เป็นศูนย์กลางการพัฒนาการอุดมศึกษารวมทั้งการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมชนบท เวลาที่ผ่านมาเกือบสามทศวรรษการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติผ่านเข้าสู่แผนพัฒนาฯ ระยะที่ 7 ในระหว่างปี 2535-2537 มหาวิทยาลัยขอนแก่นมีแนวทางการพัฒนาตามเป้าหมายของแผนพัฒนาอุดมศึกษา ระยะที่ 7 ที่จะเน้นสร้างความเป็นอิสระ และพึ่งตนเองมากขึ้นแก้ไขปัญหาสาขาวิชาที่ขาดแคลน เช่น แพทยศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์ เกษศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี สร้างโอกาสทางการศึกษาโดยให้ทุนอุดหนุนผู้ยากจน มีการให้ยืมเงินเพื่อการศึกษา กับแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่มุ่งกระจายรายได้สู่พื้นที่ชนบทล้าหลังของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อสร้างความเป็นธรรมในสังคม และพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้เหมาะสม นอกจากนี้ ยังจะเป็นการสนับสนุนให้ประเทศไทยเป็นทั้งด้านหน้า และเป็นศูนย์กลาง ของการเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จึงกำหนดวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนามหาวิทยาลัยให้เป็นศูนย์กลางและกลไกการพัฒนาวิชาการ ในระดับภูมิภาค ระดับประเทศ และระดับนานาชาติ
2. เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพภายในมหาวิทยาลัย โดยคำนึงถึงขนาดที่เหมาะสม และการพึ่งตนเองในทางทรัพยากรและทางวิชาการ
3. เพื่อพัฒนามหาวิทยาลัยให้มีความเป็นเอกลักษณ์ และความเป็นเลิศทาง วิชาการในสาขาที่มีความพร้อมและความถนัด
4. เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์ และความร่วมมือ ระหว่างมหาวิทยาลัยขอนแก่นกับสังคม โดยการสร้างภาพพจน์เชิงบวก และขยายความสัมพันธ์ให้ครอบคลุมทั้งชุมชนเมือง และชนบท
5. เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพในการผลิตเชิงเศรษฐกิจ และมีจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม
6. เพื่อพัฒนาวิทยาการที่เหมาะสมต่อการนำเอาทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดยเน้นการบำรุงรักษาภาวะสมดุลทางสภาพแวดล้อม

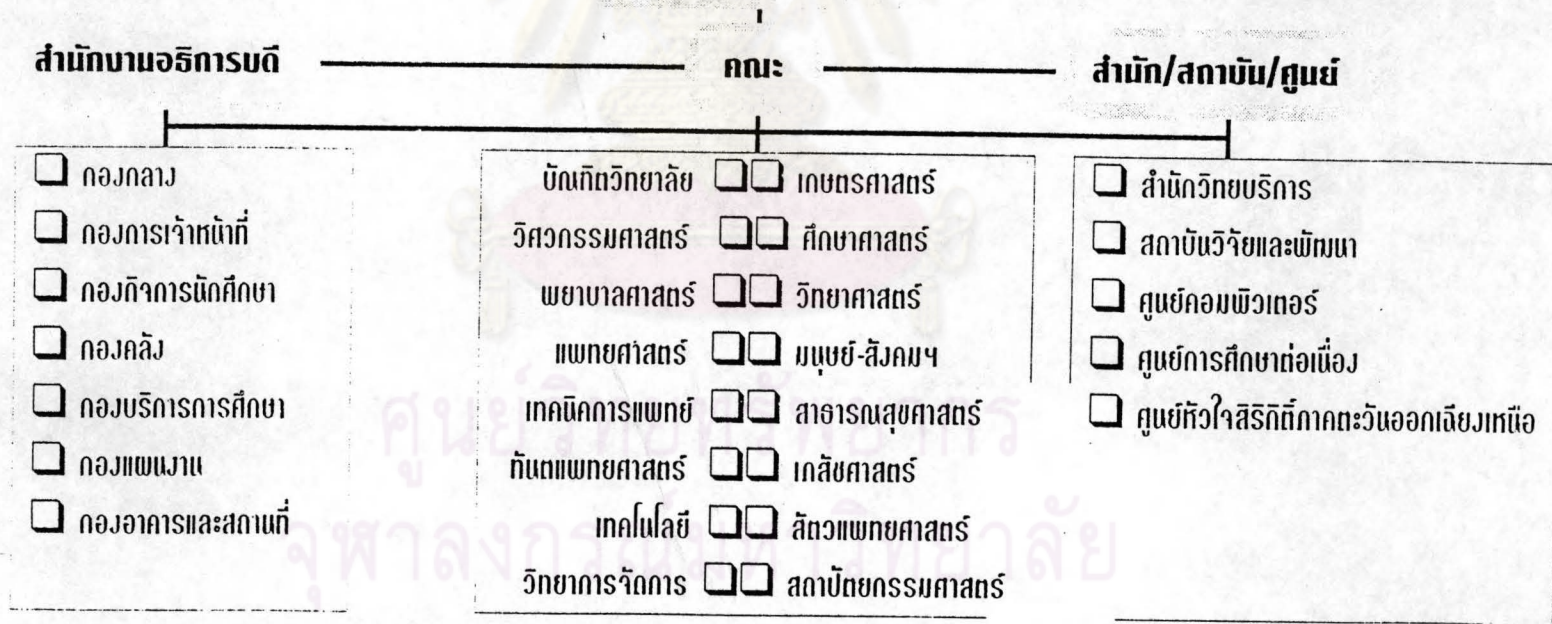

การบริหารมหาวิทยาลัยขอนแก่น

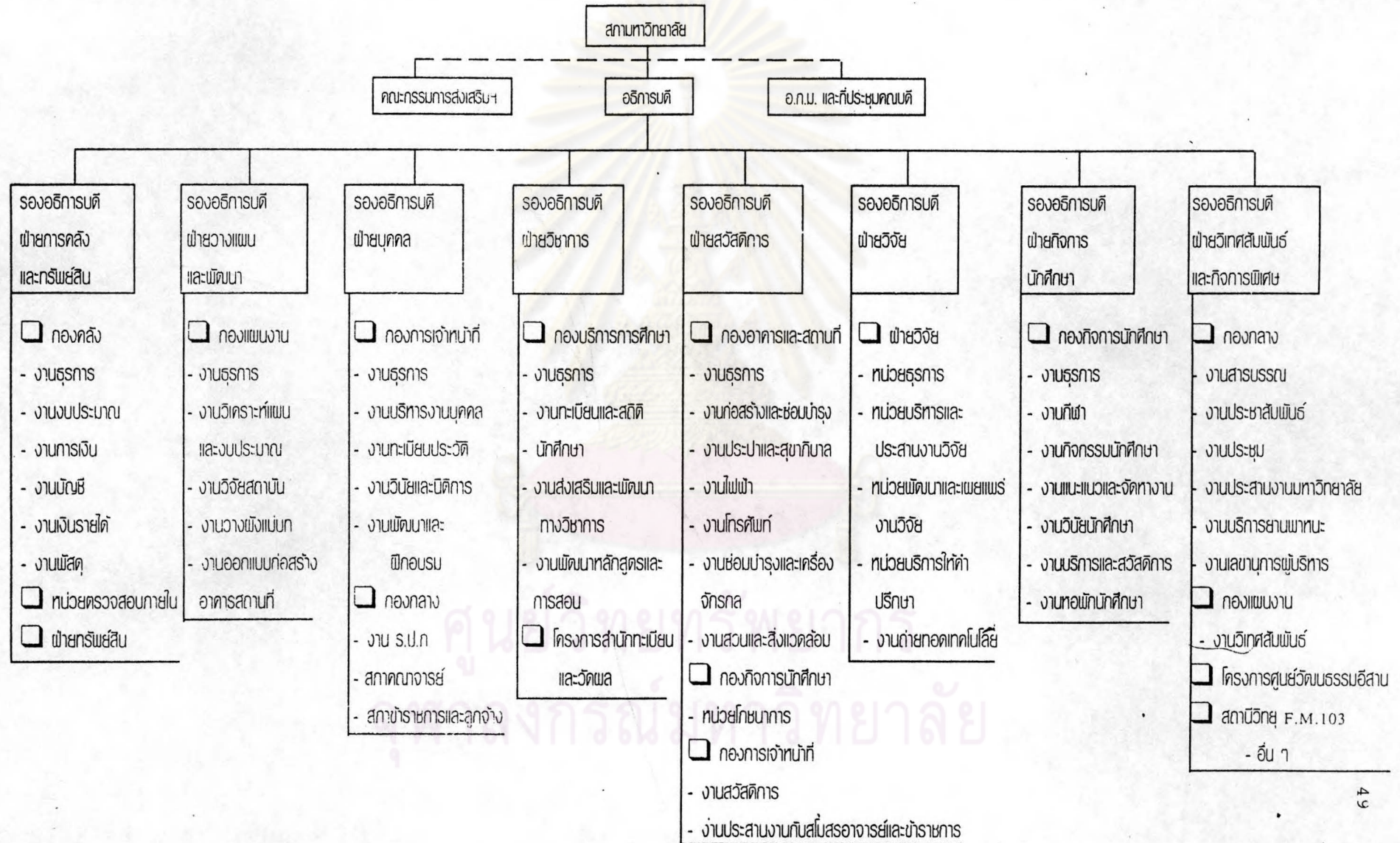
ก. โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการและการบริหาร

แผนภูมิที่ ๕. การแบ่งส่วนราชการของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา ๒๕๓๕

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

แผนภูมิที่ 3.2 แผนภูมิแสดงการจัดสายงานบริหาร สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ตั้งแต่ 20 กันยายน 2535)

2. สภาพแวดล้อมกายภาพปัจจุบันของมหาวิทยาลัยขอนแก่น

2.1 ที่ตั้ง มหาวิทยาลัยขอนแก่นตั้งอยู่ในเขตเทศบาล ตำบลในเมือง(เดิมตำบลศิลา) อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น อยู่ที่เส้นรุ้งที่ 15 องศา 20 ลิปดาเหนือ ห่างจากตัวเมืองขอนแก่นไปทางทิศเหนือประมาณ 3 กิโลเมตร ลักษณะที่ดินเป็นรูปไม้ฉาก ตอนบนจดถนนมิตรภาพ(ไปจังหวัดอุดรธานี) และตอนล่างจดถนนมลิวัลย์(ไปท่าอากาศยานและจังหวัดเลย)

2.2 ขนาด เดิมมหาวิทยาลัยขอนแก่นมีขนาดที่ดินเมื่อเริ่มก่อตั้งประมาณ 7000 ไร่ได้แก่ส่วนหนึ่งของแปลงที่เป็นพื้นที่ปัจจุบันกับแปลงที่อยู่ตรงข้ามถนนมิตรภาพจนจดทางรถไฟซึ่งแปลงนี้เมื่อถึงสมัยที่ นายพจน์ สารสิน เป็นอธิการบดี ได้อนุญาตให้หน่วยราชการอื่นนำไปใช้ประโยชน์ คือ กรมประชาสัมพันธ์(ตั้งสถานีถ่ายทอดภาพของสถานีโทรทัศน์ ช่อง 5 ขอนแก่น)และศูนย์พัฒนาที่ดิน ต่อมาเมื่อประมาณปี2521 มหาวิทยาลัยขอนแก่นได้เรียกคืนที่ดินซึ่งติดกันหนึ่งแปลง ทางด้านทิศเหนือจากศูนย์พัฒนาที่ดิน

ในปัจจุบันมหาวิทยาลัยขอนแก่น จึงมีพื้นที่ทั้งหมด 5499 ไร่ 1 งาน 29 1/10 ตารางวา โดยพื้นที่ดังกล่าวได้นำมาใช้แล้วถึง 80 เปอร์เซ็นต์ ทั้งนี้ได้ใช้เป็นเขตการศึกษาและเขตที่พักอาศัยเสีย 60 เปอร์เซ็นต์ อีก 20 เปอร์เซ็นต์ใช้เป็นเขตการทดลองทางการศึกษาของคณะเกษตรศาสตร์ และเพื่อให้มีการใช้พื้นที่บริเวณที่เหลืออยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้มอบหมายให้สำนักบริการวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดำเนินการศึกษาเพื่อพัฒนาที่ดินบางส่วนที่เหลือให้เกิดประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ต่อไป

2.3 สภาพทางธรรมชาติ

1) ระดับและความลาดชัน พื้นที่ดินมีค่าระดับสูงสุดทางด้านเหนือ 205 เมตรและค่าระดับต่ำสุดด้านใต้ 155 เมตรจากระดับน้ำทะเล (ค่าระดับแตกต่างกัน 50 เมตร) พื้นที่ดินมีความเอียงลาดตั้งแต่ร้อยละ 4.0 (1 ต่อ 25) จนเกือบราบคือร้อยละ 1.6 (1 ต่อ 60)

2) ลักษณะทางธรณี ลักษณะการก่อรูปทางธรณีวิทยาของบริเวณ มีลักษณะดินจึงมีชั้นเกลือหนาถึง 800 ฟุต สลับกับชั้นดินดาน หินทรายแป้ง ยิบซั่ม และหินปูนเม็ด ลักษณะที่ปรากฏให้เห็น คือ เป็นดินสีแดงแบบดินลูกรัง ซึ่งรับน้ำหนักได้ดีเมื่อแห้ง และคุณสมบัติการรับน้ำหนักจะลดน้อยลงเมื่อถูกน้ำ การซึมน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี แต่ไม่ทนทานต่อการกัดเซาะของน้ำทำให้เกิดการพังทลายได้ง่าย

จากการตรวจสอบสภาพดินที่บริเวณศูนย์แพทยศาสตร์ พบว่าที่ระดับลึก 2.00 เมตร ดินเป็นดินทรายสีแดง ความหนาแน่นปานกลางน้ำซึมน้ำได้เร็ว ได้ระดับ 2 เมตรลงไป ความหนาแน่นจะสูงขึ้นเรื่อยๆ ที่ระดับ 3 เมตร ดินรับน้ำหนักได้ 12 ตัน ต่อตารางเมตร ได้ระดับ 8 เมตร เป็นดินเหนียวแข็ง

3) การระบายน้ำธรรมชาติ เนื่องจากดินสามารถดูดซึมน้ำได้ดี อัตราการไหลของน้ำตามผิวดินจึงค่อนข้างต่ำ นอกจากบริเวณพื้นที่ซึ่งมีความเอียงลาดมาก ก็จะมีร่องรอยของน้ำที่ถูกกัดเซาะตามผิวดิน และทำให้เกิดการอุดตันของท่อระบายน้ำเสมอ ๆ

4) พืชพรรณ จากการได้พบต้นไม้ขนาดใหญ่ซึ่งยังผุพังไม่หมด ทำให้บอกได้ว่าบริเวณมหาวิทยาลัยโดยเฉพาะทางตอนเหนือ ในอดีตเป็นป่าดงดิบมีต้นไม้แดงขนาดใหญ่มากมาย แต่ได้ถูกทำลายจนหมดคงเหลืออยู่แต่ต้นไม้ เมื่อที่ดินตกเป็นของมหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยขอนแก่นได้พยายามป้องกันการโค่นทำลายต้นไม้ เป็นเหตุให้กล้าไม้เล็กๆ ที่มีค่าต่างๆ เช่น ไม้แดง ประดู่ พินชาติ ตลอดจนไม้พลวง สะแบง(เหียง) เจริญเติบโตอย่างรวดเร็วนอกจากนี้ก็ยังม

พรรณไม้ที่มหาวิทยาลัยปลูกเพิ่มเติมอยู่เสมออีกด้วย เช่น ยูคาลิปตัส แคนฝรั่ง หางนกยูง ตะแบก กิณณรงค์ ประดู่ พยุง นนทรี และกาะพะยี่สีชมพูปนขาว และชนิดหนึ่งซึ่งเป็นดอกไม้สัญลักษณ์ประจำมหาวิทยาลัย คือ กาลพฤกษ์สีชมพู

5) **ลักษณะภูมิอากาศ** มหาวิทยาลัยขอนแก่นมีลักษณะภูมิอากาศเช่นเดียวกับภูมิอากาศของจังหวัดขอนแก่น ซึ่งมีข้อมูลที่บันทึกไว้ดังนี้

(1) อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส) อุณหภูมิที่เคยสูงสุด 42.8 เคยต่ำสุด 5.7 อุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุด 36.9 ในเดือนเมษายน เฉลี่ยต่ำสุด 15.2 ในเดือนมกราคม

(2) ฝน โดยทั่วไปฝนเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม และตกหนักในเดือนกันยายน ปริมาณฝนตกมากที่สุดในรอบ 24 ชั่วโมง 141.6 มม. (เดือนสิงหาคม) ปริมาณฝนตกมากที่สุดในรอบ 1 เดือน 286.9 มม. เฉลี่ยปริมาณน้ำฝน ต่อปี 1193 มม. เฉลี่ยมีวันฝนตกต่อปี 108.3 วัน (กรุงเทพ ฯ มี 133 วัน)

(3) ความชื้น ขอนแก่นมีความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยประมาณ ร้อยละ 71.2 เดือนมีนาคมมีอากาศแปร่งที่สุดเฉลี่ยได้เพียงร้อยละ 12.0

(4) ลม ขอนแก่นมีลมประจำพัดจากทิศตะวันตกเฉียงใต้ (ลมมรสุม) และจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือ (ลมหนาว) มีความเร็วลมเฉลี่ยระหว่าง 5.55 - 8.15 กม. ต่อชั่วโมง (3 - 4.4 นอต) ความเร็วลมแรงที่สุดในรอบ 15 ปี คือ 87 กม.ต่อชั่วโมง (47 นอต)

(5) แดด เพราะตั้งอยู่เหนือเส้นศูนย์สูตร ขอนแก่นจึงได้รับแดดมาก ถึง 2782 ชั่วโมงต่อปี คือคิดเป็นแดดออกเฉลี่ยตลอดปีวันละ 7.625 ชั่วโมง สถิติแดดมากสูงสุดเฉลี่ยวันละ 9.3 ชั่วโมง ในเดือนธันวาคม และเฉลี่ยน้อยที่สุด วันละ 5.5 ชั่วโมงระหว่างเดือนสิงหาคม และเดือนกันยายน

สภาวะภูมิอากาศ สรุปได้ว่าในรอบปีจะมีสภาวะสบายประมาณร้อยละ 30 สภาวะ หนาวแห้งแล้ง ประมาณร้อยละ 19 และสภาวะร้อนชื้น ประมาณร้อยละ 51

2.4 **สิ่งก่อสร้าง** เนื่องจากการขาดแผนผังแม่บท สิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยจึงได้เกิดขึ้นโดยผู้บริหารที่มีอำนาจแต่ละสมัย เป็นผู้กำหนดขึ้นโดยคาดว่าจะเหมาะสมที่สุดในสภาวะการนั้นๆ ด้วยเหตุนี้สิ่งก่อสร้างหลายอย่างจึงได้กลายเป็นอุปสรรคต่อระบบบริหารมหาวิทยาลัยในปัจจุบันและต่อการขยายตัวของมหาวิทยาลัยในอนาคตด้วย

มหาวิทยาลัยได้รับการก่อตั้งแล้ว จึงได้ทำการก่อสร้างอาคารต่าง ๆ ขึ้นในรุ่นแรก ๆ ได้แก่ อาคารคณะวิทยาศาสตร์-อักษรศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ พร้อมทั้งหอพักนักศึกษาชายหญิงและบ้านพักอาจารย์ที่บริเวณที่ดินด้านเหนือ(มอดินแดง) สร้างบ้านพักเจ้าหน้าที่ที่บริเวณบ้านหนองแวง สร้างบ้านพักอาจารย์ที่สีฐาน และสร้างสนามฟุตบอลที่บริเวณเหนือบ้านสีฐานขึ้นไปเล็กน้อย(เพราะสภาพที่ดินที่นั่นมีขนาดใหญ่และเอียงลาดน้อยกว่าที่อื่น) นอกจากนั้นก็ได้สร้างถนนเชื่อมกลุ่มอาคารทางด้านเหนือและด้านใต้ โดยส่วนหนึ่งของถนนก่อให้เกิดอ่างเก็บน้ำที่ตอนบริเวณส่วนกลางของที่ดิน ปัญหาที่เกิดขึ้นนี้ได้แก่การวางกลุ่มหอพักและคณะต่างๆ ตรงบริเวณสูงสุดของที่ดิน (ขณะที่แหล่งผลิตและเก็บน้ำประปาอยู่ที่ต่ำกว่า) การเริ่มแยกอาคารพักอาศัยออกเป็น 2 กลุ่ม และที่สำคัญคือการกำหนดเขตกีฬาโดยพิจารณาจากความเหมาะสมด้านที่ดินอย่างเดียวไม่คิดถึงผู้ใช้ จนเป็นเหตุแห่งการกำหนดการใช้ที่ดินส่วนอื่นติดต่อนเนื่องกันซึ่งจะได้กล่าวถึงต่อไป

การก่อสร้างในช่วงต่อมาคณะศึกษาศาสตร์ได้รับการก่อตั้งขึ้นที่บริเวณสี่แฉกด้านตะวันออก ด้วยเหตุผลที่เหมาะสมสำหรับตนเอง กล่าวคือ ใกล้สนามกีฬา(เป็นที่ปฏิบัติการของนักศึกษา สาขาพลศึกษา) และใกล้ตัวเมืองขอนแก่นสะดวกแก่นักเรียนสาธิตของคณะ ฯ แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นมีมากมาย เช่น ความไม่สะดวกของผู้เรียนสำหรับหลักสูตรที่ต้องเรียนร่วมกันหรือน่าจะเรียนร่วมกันได้ หรืออาจจะต้องจัดการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมือน ๆ กัน 2 ชุดให้แก่ 2 วิทยาเขตเหนือใต้ซึ่งอยู่ห่างกันเพียง 3 กิโลเมตร เป็นการสูญเปล่าโดยไม่จำเป็น ปัญหาอีกอย่างหนึ่งที่ตามมาเป็นลูกโซ่ คือการกำหนดที่ตั้งของหอสมุดกลางและสำนักงานอธิการบดีให้อยู่ระหว่างกลางกลุ่มอาคารทั้งสอง โดยเจตนาที่จะให้เป็นศูนย์กลางของมหาวิทยาลัย สะดวกแก่ผู้ใช้ทั้งสองกลุ่ม ส่วนคณะอื่น ๆ ที่จะเกิดขึ้นตามมาก็ให้อยู่ในแนวเชื่อมต่อระหว่างอาคารกลุ่มเหนือและกลุ่มใต้นั้น อาคารหอพักนักศึกษาที่เกิดขึ้นเพิ่มเติม ได้ถูกกำหนดให้รวมกลุ่มอยู่ที่เดียว กลุ่มบ้านพักทั้งสองขยายที่ดินมากขึ้น(ส่วนใหญ่เป็นบ้านเดี่ยวและมีพื้นที่ดินต่อหลังประมาณ 1 - 2 ไร่) ปัญหาที่ค่อนข้างจะเห็นได้ชัดเจนเมื่อคนอยู่รวมกลุ่มกันมากขึ้น ๆ คือการระบายน้ำที่ออกจากเขตพักอาศัย การแก้ปัญหาเรื่องนี้ย่อมมีอุปสรรคและสิ้นเปลืองมากกว่าปกติ เพราะการละลายที่จะใช้ประโยชน์ของความลาดชันของพื้นที่ดินในการกำหนดที่ตั้งของสิ่งก่อสร้าง

การก่อสร้างในช่วงต่อมามีอยู่แล้วก็ได้สร้างอาคารเพิ่มเติมตามบริเวณที่ว่างของคณะ โดยไม่ได้พิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างคณะ(เช่นโอกาสที่ต่างคณะสามารถใช้อาคารบางประเภทร่วมกันได้โดยสะดวก) ในช่วงนี้เองที่ศูนย์แพทยศาสตรได้ถูกก่อสร้างขึ้นตามแผนผังแม่บท ซึ่งออกแบบโดยได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลประเทศนิวซีแลนด์ ที่ดินส่วนหนึ่งได้ถูกสงวนไว้เพื่อการนี้ ส่วนคณะต่าง ๆ ที่ก่อตั้งขึ้นมาใหม่ก็ได้มีการจัดสร้างอาคารต่าง ๆ ตามพื้นที่ที่รับมอบมา และต่อมาก็ได้มีการวางผังแม่บทการใช้ที่ดินขึ้นมา เพื่อควบคุมการใช้ที่ดินภายในมหาวิทยาลัยซึ่งจะได้เสนอรายละเอียดในส่วนต่อไป

2.5 น้ำบริโภค-อุปโภค เมื่อปี พ.ศ. 2507 หน่วยจัดตั้งมหาวิทยาลัยได้เริ่มเข้ามาดำเนินงานในพื้นที่ นับว่าได้พบกับความยากลำบากอย่างยิ่ง เนื่องจากยังไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่นปัจจุบัน ในส่วนของน้ำบริโภคนั้นไม่สามารถใช้น้ำจากบึงสีฐานได้ เพราะเมื่อกรมชลประทานได้ทำเขื่อนกันน้ำขึ้น เมื่อปี พ.ศ. 2504 เพื่อหวังจะกักเก็บน้ำไว้ให้โรงพยาบาลโรคเรื้อนได้ใช้ แต่ปรากฏว่าน้ำที่กักเก็บไว้มีความเค็มมากเนื่องจากเกลือใต้พื้นดินได้ละลายขึ้นมา ฉะนั้นคณะหน่วยจัดตั้งจะต้องใช้น้ำจากบ่อบาดาลอยู่ที่หน่วยประมงในปัจจุบัน บางครั้งดินทรายได้ถล่มลงในบ่อทำให้เกิดการอุดตันจึงไม่มีน้ำใช้ จะต้องเข้าไปอาบน้ำในตัวเมือง

ในระยะแรกเริ่มของการเปิดทำการเรียนการสอนที่มหาวิทยาลัยขอนแก่นตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2509 มหาวิทยาลัยได้ใช้บริการน้ำประปาของจังหวัด โดยต่อท่อเข้าทางประตูสีฐาน แล้วนำมาพักเก็บไว้ยังถังพักน้ำบริเวณหมู่บ้านสีฐาน จากนั้นจึงสูบขึ้นไปยังถังสูงหลังหอพักที่ 2 เพื่อแจกจ่ายไปตามบ้านพักคณาจารย์ ข้าราชการ ที่พักและอาคารต่าง ๆ ในเรื่องน้ำประปานั้นแม้แต่ในเมืองก็ยังไม่เพียงพอ ดังนั้นในบางครั้งมหาวิทยาลัยจึงขาดน้ำใช้ถึง 3 - 4 วันและได้แก้ปัญหาโดยใช้รถบรรทุกน้ำไปส่งตามหอพัก ส่วนบ้านพักนั้นจะใช้น้ำสำรองจากถังบรรจุน้ำขนาด 1.5 ลบ.ม. ซึ่งมีอยู่ประจำเกือบทุกบ้าน

เมื่อโครงการต่อน้ำดิบจากคลองชลประทาน (ซึ่งมาจากเขื่อนอุบลรัตน์) บริเวณบ้านโกทาข้างค่ายทหารจังหวัดขอนแก่นได้เสร็จสมบูรณ์ และเปิดใช้ได้ในเดือนเมษายน พ.ศ. 2516 ทำให้มหาวิทยาลัยสามารถผลิตและจ่ายน้ำประปาได้เอง ทำให้ปัญหาน้ำเพื่ออุปโภคและบริโภคหมด

ครั้งเมื่อปริมาณการใช้น้ำได้เพิ่มขึ้นอีกมหาวิทยาลัย จึงได้สร้างอ่างกักเก็บน้ำดิบเพิ่มขึ้น บริเวณใกล้ ๆ กับคณะเทคโนโลยีในปี พ.ศ. 2535 แต่ถ้ำเกิดสภาวะขาดแคลนน้ำจากเขื่อนอุบลรัตน์ ในสภาพวิกฤติ เช่น ปี พ.ศ. 2536 ย่อมจะเกิดผลกระทบต่อการใช้งานน้ำของมหาวิทยาลัยอย่างมาก โดยเหตุนี้จึงได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นพิจารณาปัญหาการใช้น้ำขึ้น เพื่อหาแนวทางป้องกัน และแก้ไข สภาวะการขาดแคลนน้ำ

เมื่อมีการใช้น้ำมาก มหาวิทยาลัยจำเป็นต้องมีระบบบำบัดน้ำเสียขึ้นเช่นที่โรงพยาบาลศรีนครินทร์ ได้ใช้ระบบบำบัดรวมโดยแบ่งเป็น 2 ระยะ ระยะแรกจะต่อท่อน้ำเสียไปลงที่บ่อบริเวณทิศใต้ของหมู่บ้านหนองแวง เพื่อพักให้ตกตะกอนและลดรังสีอันตรายจากแผนกรังสีระยะที่ 2 ได้นำน้ำจากการบำบัดบริเวณด้านทิศเหนือ หมู่บ้านสีฐานเพื่อกำจัดสารแขวนลอย

จากสภาพการใช้น้ำจำนวนมากนี้ได้ก่อให้เกิดภาวะสะสมระดับน้ำใต้ดินเพิ่มมากขึ้นในระยะลึกประมาณ 2 เมตร ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาต่อการก่อสร้างอาคาร เช่นจะต้องเพิ่มเสาเข็มในการก่อสร้างอาคารทำให้เห็นการเพิ่มราคาก่อสร้างสูงขึ้นด้วยอีกทั้งยังก่อให้เกิดการทรุดตัวในบางจุดของอาคารสิ่ง เหล่านี้เป็นปัญหาที่ต้องนำมาพิจารณาหาทางแก้ไขต่อไป

2.6 การสัญจร เนื่องจากสภาพเดิมของมหาวิทยาลัยเป็นป่า จึงได้มีการบุกเบิกตัดถนนจากสีฐานขึ้นมาทางมอดินแดง และถนนเพื่อการติดต่อภายในเป็นระยะทางรวม 5 กม. ในระยะแรกได้มีความคิดที่จะนำรถรางที่ได้รับการยกเลิกจากกรุงเทพฯมาใช้โดยวิ่งขนานไปกับเส้นทางเดินเท้า และสำหรับจักรยาน

ขณะนี้การจัดบริเวณขนส่งสาธารณะดีขึ้นโดยมีการจัดบริการเดินรถโดยสารอย่างเป็นระบบ อีกทั้งยานพาหนะของทางราชการก็มีมากขึ้นทำให้เกิดความสะดวกในการสัญจร ในขณะเดียวกันปัญหาที่เกิดขึ้นก็ได้แก่การที่ความสามารถในการชื้อยานพาหนะมีสูงขึ้น ทำให้บางคนที่ไม่ชำนาญในการควบคุมยานพาหนะขับขี้นมมหาวิทยาลัยได้ โดยเฉพาะนักศึกษาใหม่อาจจะได้รับของขวัญจากผู้ปกครองในการสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ โดยซื้อรถมอเตอร์ไซด์ให้ จึงทำให้ปริมาณรถมอเตอร์ไซด์เพิ่มขึ้นอย่างมากในระยะ 4-5 ปีนี้ ทำให้สถิติอุบัติเหตุและการลักขโมยมีสูงขึ้นเป็นเงาตามตัว และจากการที่ได้มีการขยายตัวของสิ่งปลูกสร้างจึงทำให้เกิดการแยกทางร่วมมากขึ้น อันเป็นสาเหตุของอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นอีกทางหนึ่งได้มีการจัดตั้งหน่วยจราจร จากงานรักษาความปลอดภัยขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกในการจราจร และได้วางแผนจัดทำที่จอดรถตามจุดต่าง ๆ รอบเขตการศึกษา เพื่อตัดมลภาวะทางเสียงที่จะเข้าไปรบกวนการเรียนการสอนภายในอาคาร และในที่สุดอาจห้ามรถเข้าไปในเขตการศึกษาอย่างเด็ดขาด

2.7 ชุมชนข้างเคียง ในส่วนของชุมชนที่อยู่ข้างเคียงมหาวิทยาลัย มีเพียงบางส่วนของอาศัยติดริมรั้วด้านบริเวณสีฐาน ชาวบ้านยังเข้ามาหาพืชผัก อาหารป่า และเลี้ยงสัตว์ในมหาวิทยาลัย เฉากเช่นที่เคยกระทำมาก่อนการก่อตั้งมหาวิทยาลัย ทำให้ชาวบ้านและประชากรในมหาวิทยาลัยมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันพอสมควร

มาถึงบัดนี้ บริเวณข้างเคียงมหาวิทยาลัยได้ทยอยเกิดชุมชนเมืองโอบล้อมมหาวิทยาลัยมากขึ้น อีกทั้งมีการสร้างที่พักอาศัย บ้านค้าขิดริมรั้วมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะแนวรั้วด้านทิศตะวันออก และทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ปัญหาที่เกิดขึ้นคือเสียงรบกวนจากร้านค้า สถานเริงรมย์เกิดแหล่งมั่วสุมที่ไม่เหมาะสมจนมหาวิทยาลัยได้มีการตั้งคณะกรรมการขึ้นมาเพื่อพิจารณาปัญหา และแนวทางแก้ไขเพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อย และการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขระหว่างชุมชนโดยรอบกับมหาวิทยาลัยขอนแก่น

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ภาพที่ 3.1

แผนผังมหาวิทยาลัยขอนแก่น แสดงที่ตั้งคณะและหน่วย
ปัจจุบัน

1. สำนักงานอธิการบดี	19. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
2. สำนักวิทยบริการ	20. คณะวิศวกรรมศาสตร์
3. สถาบันวิจัยและพัฒนา	21. คณะวิทยาการจัดการ
4. ศูนย์คอมพิวเตอร์	22. คณะสัตวแพทย์
5. คณะเกษตรศาสตร์	
6. คณะวิศวกรรมศาสตร์	
7. คณะศึกษาศาสตร์	
8. คณะพยาบาลศา	
9. คณะวิทยาศาสตร์	
10. คณะแพทยศาสตร์	
11. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	
12. คณะเทคนิคการแพทย์	
13. คณะสาธารณสุขศาสตร์	
14. คณะทันตแพทยศาสตร์	
15. คณะเภสัชศาสตร์	
16. คณะเทคโนโลยี	
17. บัณฑิตวิทยาลัย	
18. โรงพยาบาลศรีนครินทร์	

ภาพที่ 3.2 อาคารเรียนใหม่มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ภาพที่ 3.3 โรงอาหารของมหาวิทยาลัยขอนแก่น

ภาพที่ 3.4 ร้านค้าภายในบริเวณมหาวิทยาลัยขอนแก่น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 3.5 สนามกีฬาของมหาวิทยาลัยขอนแก่น

3. ผังแม่บทการใช้ที่ดินมหาวิทยาลัยขอนแก่น²

3.1 การวางผังแม่บทการใช้ที่ดิน

ตั้งแต่การจัดตั้งมหาวิทยาลัยขอนแก่นเมื่อปี พ.ศ. 2505 เป็นต้นมา ได้มีความพยายามจัดทำแผนเพื่อการพัฒนามหาวิทยาลัยในด้านต่างๆ สำหรับกายภาพนั้นในระยะเริ่มต้น และระยะต่อมาในปี พ.ศ. 2511 รัฐบาลอิสราเอลให้ความช่วยเหลือการจัดวางผังการใช้ที่ดินมหาวิทยาลัยขอนแก่นอันเป็นการจัดเตรียมพื้นที่เพื่อการเจริญของมหาวิทยาลัย ในระยะแรกๆที่มีจำนวนคณะและหน่วยงานอยู่ไม่มากนัก

ระยะต่อมามหาวิทยาลัยขยายตัวด้านการเรียนการสอนโดยจัดตั้งคณะและหน่วยงานใหม่ในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จัดตั้งศูนย์/สำนัก/สถาบัน เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนการวิจัยตลอดจนการให้บริการวิชาการแก่สังคม ผลของการพัฒนาดังกล่าวมีส่วนทำให้การใช้พื้นที่เริ่มมีปัญหาในด้านมลภาวะต่างๆ เช่นด้านเสียง น้ำเสีย น้ำใต้ดิน การจราจร ป่าไม้ และพื้นที่สีเขียว ปัญหาต่างๆเหล่านี้ก่อให้เกิดการสูญเสียและสิ้นเปลืองงบประมาณ ดังนั้นมหาวิทยาลัยจึงจัดทำแผนการใช้ที่ดินเพื่อรองรับและจัดระบบการใช้พื้นที่ให้มีประสิทธิภาพ ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งได้ดำเนินการแล้วเสร็จในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2522 ในชื่อโครงการ “ผังแม่บทมหาวิทยาลัยขอนแก่น” และได้นำมาใช้เป็นแม่บทในการพิจารณาแบบแปลนแผนผังของงบประมาณหมวดที่ดินและสิ่งก่อสร้างตลอดมา โดยในผังแม่บทฉบับแรกนั้นคาดว่าเมื่อพัฒนามหาวิทยาลัยเต็มที่แล้วจะมีคณะวิชาทั้งสิ้น 15 คณะ มีนักศึกษาทั้งสิ้น 15,000 คน ระดับปริญญาตรีและปริญญาโทเป็นอัตราส่วน 5:1 จำนวนอาจารย์ ผู้ช่วยวิชาการ เจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการ รวม 3,432 คน อาคารสถานที่สำหรับการเรียนการสอนทั้งสิ้น 164,660 ตารางเมตร อาคารหอพัก จำนวน 112,500 ตารางเมตร (คิดจำนวนนักศึกษาเข้าพักเพียง 50% ตามนโยบายมหาวิทยาลัย)

ในปี พ.ศ. 2527 มหาวิทยาลัยได้จัดทำผังเฉพาะในเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้เห็นภาพอนาคต และเป็นแนวทางจัดลำดับความสำคัญของการพัฒนาด้านอาคารสถานที่อีกทั้งเป็นประโยชน์ในการจัดหางบประมาณเพื่อการก่อสร้างเป็นรายปีในครั้งนี้ได้มีการปรับปรุงผังแม่บทเป็นครั้งแรก แต่ยังคงยึดถือแนวความคิดตามผังแม่บทเดิม พร้อมทั้งได้เสนอแนะให้มีการปรับปรุงผังแม่บททุก 5 ปี ตามหลักสากล เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของความเจริญที่เกิดขึ้น

ระยะต่อมามหาวิทยาลัยได้ประสบกับปัญหาถูกล้ำ เขตรอยต่อระหว่างชุมชนหนาแน่นกับมหาวิทยาลัย การใช้พื้นที่มหาวิทยาลัยเป็นทางผ่าน การเปิดคณะวิชา และสาขาวิชาซึ่งยังคงเพิ่มมากขึ้นอีก (พ.ศ. 2536 มีคณะวิชาทั้งสิ้น 17 คณะ) ปัญหางบประมาณที่ได้จากรัฐยังมีจำนวนน้อยเช่นเดิม การที่จะมุ่งสู่ปณิธานในความเป็นเลิศทางวิชาการ จึงเป็นสิ่งผลักดันให้มหาวิทยาลัยกลับมาศึกษาความเป็นไปได้ในการใช้พื้นที่เพื่อหาผลประโยชน์ ตามผังแม่บทที่ได้วางไว้เดิม โดยในระยะแรกได้ศึกษาความเป็นไปได้ในการหาผลประโยชน์บนพื้นที่ด้านทิศเหนือ และด้านทิศตะวันออกของมหาวิทยาลัย

การแบ่งเขตการใช้พื้นที่ตามแนวความคิด ของผังแม่บทมหาวิทยาลัยขอนแก่น

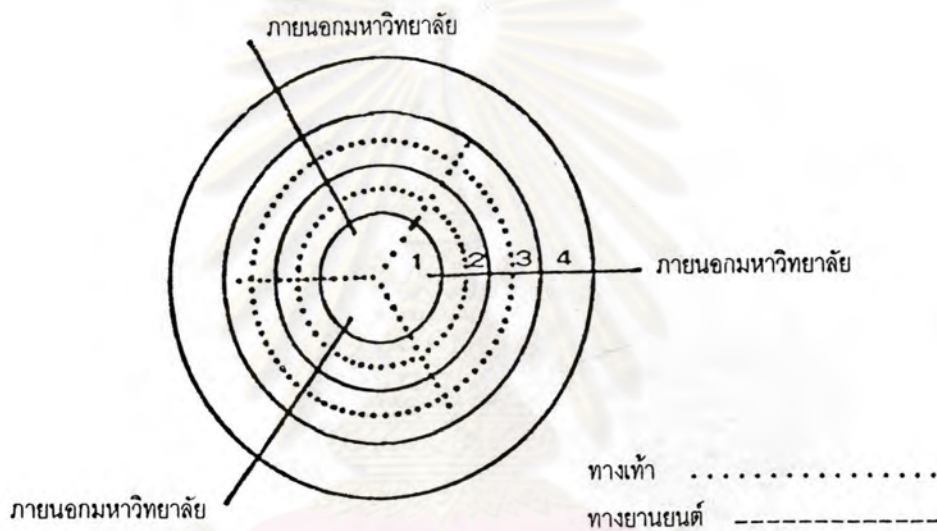
แนวความคิดด้านโครงสร้างมหาวิทยาลัยด้านกายภาพได้แบ่งองค์ประกอบหลักใหญ่ 2 ประการคือ

² มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 30 ปี มหาวิทยาลัยขอนแก่น, หน้า 3 - 5

1. การใช้ที่ดินในมหาวิทยาลัย
2. ระบบการจราจรภายในมหาวิทยาลัย

เพื่อเป็นการใช้ทรัพยากรร่วมกัน การสร้างบรรยากาศการศึกษา อันเป็นการลดปัญหาด้านการสัญจร การลงทุน การใช้พื้นที่ดินภายในมหาวิทยาลัย ได้จัดลำดับของการใช้เป็น 4 เขตด้วยกัน ตามภาพที่แสดงข้างล่าง การแบ่งเขตดังกล่าว เป็นสิ่งจำเป็นที่จะก่อให้เกิดผลประโยชน์จากการใช้ที่ดินสูงสุด โดยไม่เกิดข้อขัดแย้งซึ่งกันและกัน

ภาพที่ 3.6 แผนผังแสดงความคิดเบื้องต้นในการวางผังแม่บท

1. พื้นที่สำหรับศูนย์กลางบริหารและบริการ อยู่ในจุดศูนย์กลางของโครงสร้างเพื่อให้สามารถเข้าถึงได้จากเขตอื่นๆ ทุกเขต ในระยะทางที่สั้นที่สุด และใช้เวลาที่น้อยที่สุด การใช้พื้นที่ดินเพื่อกิจกรรมบริหารและการบริการทางการศึกษา ได้พยายามให้มีความหนาแน่นค่อนข้างสูง เพื่อให้ที่ดินมีขนาดเล็กและไม่เป็นปัญหาในการเดินทางเท้าภายในบริเวณดังกล่าว

2. พื้นที่สำหรับอาคารเรียนของคณะต่าง ๆ อยู่ถัดจากเขตศูนย์กลางการบริหารและการบริการ ความถี่ของการเดินทางของนักศึกษาระหว่าง 2 เขตนั้น มีอัตราค่อนข้างสูงและความสัมพันธ์ทางด้านประโยชน์ใช้สอยมีมาก จึงเป็นความจำเป็นในการกำหนดตำแหน่งให้อยู่ติดกับ เขต 1

3. พื้นที่สำหรับที่อยู่อาศัยของนักศึกษา คณาจารย์ ผู้ช่วยวิชาการและเจ้าหน้าที่อยู่ระหว่างเขตอาคารเรียนคณะต่าง ๆ กับเขตกิจกรรมสาธารณะ ความสัมพันธ์ทางด้านประโยชน์ใช้

สอย ระหว่างเขต 3 และเขต 2 มีมากและการเดินทางมีความถี่สูง มีลักษณะเป็นประจำในบางเวลา และมีความสัมพันธ์กับเขต 4

4. เขตกิจกรรมทางสาธารณะ สนามกีฬาธรรม บริเวณทดลองการเกษตร บริเวณสวนไผ่ตามธรรมชาติ (พื้นที่ท่าผลประโยชน์) และบริเวณเปลี่ยนแปลงการใช้สอยในอนาคต เขตนี้ใช้เพื่อกิจกรรมสาธารณะและบริเวณทดลองการเกษตรส่วนใหญ่ ความสัมพันธ์กับบริเวณอื่น ๆ เป็นไปในบางระยะเวลา ความถี่ของการเดินทางระหว่างเขตอื่น ๆ ต่ำ การตั้งอยู่บริเวณรอบนอก ทำให้การใช้ประโยชน์ร่วมกับชุมชนเมืองขอนแก่นได้รับความสะดวกสูง

ระบบการสัญจรในมหาวิทยาลัย ได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือการสัญจรด้วยยานพาหนะ และด้วยเท้า พื้นที่ 4 เขตนั้น เชื่อมโยงกันด้วยระบบยานพาหนะ โดยเฉพาะรถยนต์ และจักรยานยนต์ การสัญจรด้วยทางเท้า ได้จัดระบบให้มีการติดต่อทั่วถึงระหว่างเขต 1 เขต 2 และเขต 3

ภายในแต่ละเขตสามารถติดต่อแต่ละจุดของพื้นที่ได้ทั้ง 2 ระบบ ยกเว้นเขตที่ 1 และเขตที่ 2 จะมีการติดต่อด้วยทางเท้าเป็นส่วนใหญ่ ส่วนการสัญจรทางยานยนต์ในเขต 1 ใช้เฉพาะการบริการเป็นครั้งคราวเท่านั้น เพื่อให้จะให้บริเวณที่กำหนดเพื่อกิจกรรมทางการศึกษามีความสงบความปลอดภัย และมีบรรยากาศส่งเสริมการศึกษาอย่างแท้จริง

3.2 การพัฒนาที่ดินของมหาวิทยาลัยขอนแก่นเชิงพาณิชย์

โดยที่มหาวิทยาลัยขอนแก่นมีภารกิจที่จะต้องดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินทั้งที่เป็นอสังหาริมทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์ของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเกิดประโยชน์สูงสุด สภามหาวิทยาลัยขอนแก่นจึงแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมสิทธิประโยชน์และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยขึ้น เพื่อปฏิบัติภารกิจดังกล่าว ตามคำสั่งสภามหาวิทยาลัยขอนแก่นที่ 36/2534 เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน พ.ศ. 2534 โดยคณะกรรมการประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิและมีประสบการณ์ จำนวน 15 ท่าน ซึ่งคณะกรรมการชุดนี้ ได้สรุปสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะในประเด็นเกี่ยวกับ

- (1) การขาดรั้วและเครื่องหมายแสดงอาณาเขตรอบมหาวิทยาลัย
- (2) การแบ่งเขตของคณะต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย
- (3) เขตรอยต่อระหว่างชุมชนหนาแน่นกับมหาวิทยาลัย
- (4) การตัดถนนระหว่างเทศบาลกับมหาวิทยาลัย
- (5) ผังแม่บทของมหาวิทยาลัยไม่ตรงกับสภาพความเป็นจริง

เพื่อเป็นการสานต่อการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ประกอบกับการที่เทศบาลเมืองขอนแก่นได้ทำหนังสือที่ ขก 520/2113 ลงวันที่ 13 มิถุนายน 2534 เพื่อขอให้ที่ดินด้านทิศใต้ทำการสร้างถนนตัดจากถนนมะลิวัลย์ไปทางถนนมิตรภาพ มหาวิทยาลัยจึงมีแนวคิดที่จะหาผลประโยชน์จากพื้นที่บริเวณดังกล่าว รวมถึงพื้นที่ทางทิศเหนือซึ่งมีความเหมาะสมในการพัฒนาที่ดินเพื่อจัดหารายได้กับมหาวิทยาลัยสำหรับนำมาสนับสนุนและพัฒนากิจกรรมของมหาวิทยาลัยต่อไป นอกจากนี้การพัฒนาพื้นที่ในบริเวณทิศเหนือของมหาวิทยาลัย ยังเป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ปัญหา รอยต่อของมหาวิทยาลัยกับเขตชุมชนหนาแน่นรอบๆ ซึ่งขาดแนวรั้วและเครื่องหมายแสดงอาณาเขตรอบมหาวิทยาลัยที่ชัดเจน ดังนั้นจึงมีคำสั่งที่ 14/2536 ลงวันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2536 และคำสั่งที่ 403/2536 ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2536 แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาศึกษาความ

เป็นไปได้ในการพัฒนาที่ดินรอบมหาวิทยาลัยขอนแก่นเชิงพาณิชย์ ซึ่งผลการศึกษาคณะกรรมการพิจารณาศึกษาความเป็นไปได้ที่มหาวิทยาลัยขอนแก่นสามารถใช้ที่ดินในเชิงพาณิชย์ได้บางส่วนซึ่งจำเป็นต้องศึกษาในรายละเอียดต่อไป โดยมหาวิทยาลัยมอบหมายให้สำนักบริการวิชาการจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเรื่องนี้ดำเนินการศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนาที่ดินมหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อจัดหาผลประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ต่อไป

แนวทางการพัฒนาที่ดินในเชิงพาณิชย์ดังกล่าวนี้ มหาวิทยาลัยมิได้เน้นที่ผลตอบแทนสูงสุดในรูปแบบของเงินตอบแทนแต่จะพิจารณาถึงโครงการและกิจกรรมที่เอื้อต่อการใช้และพัฒนาทรัพยากรบุคคล การพัฒนาขีดความสามารถต่อการพัฒนาวิชาการและการให้บริการวิชาการแก่สังคมด้วย ตลอดจนส่งเสริมให้ชุมชนที่อยู่ใกล้เคียงหาผลประโยชน์ร่วมในเมืองมหาวิทยาลัยได้นำความเจริญเข้ามาสู่บริเวณนั้นด้วย

ลักษณะทั่วไปของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น

1 จำนวนนักศึกษา

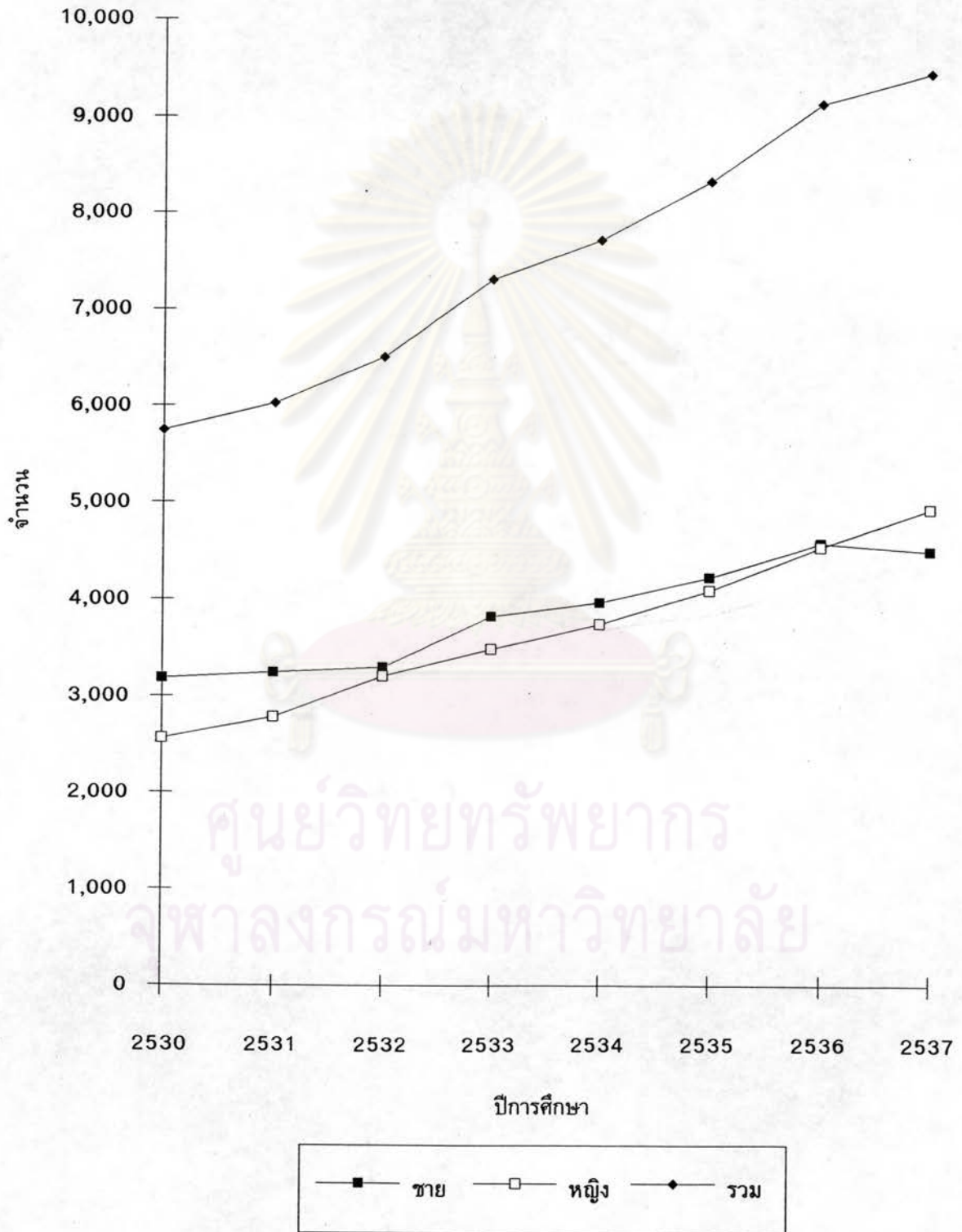
ในช่วงสามสิบปีที่ผ่านมา จำนวนนักศึกษาในมหาวิทยาลัยขอนแก่นเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จากรุ่นแรกมีจำนวนนักศึกษา 107 คน ในปีการศึกษา 2537 มีจำนวนนักศึกษา 9,445 คน ซึ่งได้จำแนกตามคณะ/เขต และชั้นปีได้แสดงไว้ ณ ตารางที่ 1.1

ในช่วงระยะ 8 ปีที่ผ่านมา คือตั้งแต่ปีการศึกษา 2530-2537 จำนวนนักศึกษาได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ดังแสดงในตารางที่มีจำนวนนักศึกษาเพิ่มขึ้น ดังนี้ ปีการศึกษา 2531 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2530 4.85% และในปีการศึกษาต่อ ๆ มาอัตราการเพิ่ม 8.00%, 12.40%, 5.60% , 7.88% , 9.65% และ 3.36% ตามลำดับ จนถึงปีการศึกษา 2537 เป็นระยะเวลา 8 ปี มีจำนวนนักศึกษาเพิ่มมากขึ้น 3,698 คน หรือเพิ่มขึ้นถึง 64.35% โดยเฉพาะอย่างยิ่งจำนวนของนักศึกษาหญิง จากปีการศึกษา 2530 ถึง ปีการศึกษา 2537 มีจำนวนเพิ่มขึ้นถึง 2,377 คน หรือเพิ่มขึ้น 92.89% จากปีการศึกษา 2530 หรือเกือบเท่าตัวในระยะเวลา 8 ปีเท่านั้น ตามตารางที่ 3.1 และ แผนภูมิที่ 3.3

ตาราง 3.1 จำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรีระหว่างปีการศึกษา 2530-2537 จำแนกตามเขต

ปีการศึกษา	ชาย	เพิ่ม/(ลด)	เพิ่ม/(ลด) %	หญิง	เพิ่ม/(ลด)	เพิ่ม/(ลด) %	รวม	เพิ่ม/(ลด)	เพิ่ม/(ลด) %
2530	3,188			2,559			5,747		
2531	3,244	56	1.76%	2,782	223	8.71%	6,026	279	4.85%
2532	3,302	58	1.79%	3,206	424	15.24%	6,508	482	8.00%
2533	3,826	524	15.87%	3,489	283	8.83%	7,315	807	12.40%
2534	3,974	148	3.87%	3,751	262	7.51%	7,725	410	5.60%
2535	4,233	259	6.52%	4,101	350	9.33%	8,334	609	7.88%
2536	4,590	357	8.43%	4,548	447	10.90%	9,138	804	9.65%
2537	4,509	(81)	-1.76%	4,936	388	8.53%	9,445	307	3.36%
รวม		1,321	41.44%		2,377	92.89%		3,698	64.35%

แผนภูมิที่ 3.3 แสดงจำนวนนักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น

2 เพศ

จากการให้โอกาสทางการศึกษาโดยไม่ได้มีการจำกัดทางด้านเพศ ทำให้นักศึกษา ชาย และหญิงมีจำนวนที่ไม่แตกต่างกันมากนัก จากตารางที่ 3.1 ระหว่างปีการศึกษา 2530-2536 จำนวนนักศึกษาชายมีจำนวนมากกว่านักศึกษาหญิงมาโดยตลอด แต่ในช่วงปีการศึกษา 2534-2536 จำนวนนักศึกษาหญิงมีจำนวนใกล้เคียงนักศึกษาชายมาก และในปีการศึกษา 2537 จำนวนนักศึกษาชายมีจำนวนน้อยกว่านักศึกษาหญิง

ในเรื่องเพศของนักศึกษา เมื่อพิจารณาถึงรายละเอียดแล้วพบว่า การเลือกเรียนของนักศึกษา มีบางคณะที่มีจำนวนของนักศึกษาแต่ละเพศแตกต่างกันมาก ทั้งนี้เนื่องจากความถนัดและความเหมาะสมของเพศแตกต่างกันมาก ทั้งนี้เนื่องจากความเหมาะสมของเพศนั้นๆ เช่น คณะพยาบาลมีจำนวนนักศึกษาหญิงถึง 96%, คณะวิศวกรรมศาสตร์ มีจำนวนนักศึกษาชายประมาณ 85%, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีจำนวนนักศึกษาหญิงประมาณ 77%, คณะสัตวแพทยศาสตร์ มีจำนวนนักศึกษาชายประมาณ 75% หรือคณะทันตแพทยศาสตร์ มีจำนวนนักศึกษาหญิงประมาณ 76% เป็นต้น

3 สัญชาติ

จากรายงานสรุปการประมวลผลเบื้องต้น นักศึกษาใหม่มหาวิทยาลัยปีการศึกษา 2533-2536 พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีสัญชาติไทย ประมาณ 98-99% ส่วนที่เหลือเป็นสัญชาติจีนและอื่น ๆ ตามลำดับ

4 ศาสนา

จากรายงานสรุปการประมวลผลเบื้องต้น นักศึกษาใหม่มหาวิทยาลัยขอนแก่นปีการศึกษา 2533-2536 พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธประมาณ 98% ส่วนที่เหลือนับถือศาสนาคริสต์, ศาสนาอิสลาม และศาสนาอื่น ๆ ตามลำดับ

5 ค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่อเดือน

จากรายงานสรุปการประมวลผลเบื้องต้น นักศึกษาใหม่มหาวิทยาลัยขอนแก่นปีการศึกษา 2533-2536 พบว่านักศึกษากว่าครึ่งหนึ่งคือประมาณ 52% มีรายจ่ายต่อเดือนมากกว่า 1,500 บาทต่อเดือน รองลงไปได้รับรายจ่ายต่อเดือน 1,300-1,500 บาทต่อเดือน ประมาณ 26% ของนักศึกษา

6 ภูมิลำเนา

จากรายงานสรุปการประมวลผลเบื้องต้น นักศึกษาใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2533-2536 พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ 72-78% หรือประมาณ 3 ใน 4 ของนักศึกษาทั้งหมดรองลงไป มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพฯ ประมาณ 6% ของนักศึกษาทั้งหมด และส่วนที่เหลือกระจายกันตามภาคต่าง ๆ ภาคละประมาณ 4-2% ของนักศึกษาทั้งหมด

หอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น

จากการเจริญเติบโตของมหาวิทยาลัยมาโดยลำดับ มหาวิทยาลัยจำเป็นต้องรับภาระเกี่ยวกับที่พักอาศัยของนักศึกษาที่เพิ่มขยายมากขึ้นตาม การเพิ่มภาควิชาและคณะ ภาระของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยของนักศึกษาเป็นภาระที่หนัก เนื่องจากมหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค ผู้ที่มาเรียนจึงเป็นผู้ที่มาจากทุกภาคในประเทศไทยเป็นการจากบ้านของตนมาอยู่ที่มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจึงจำเป็นต้องให้บริการด้านที่พักแก่นักศึกษาแต่ความสามารถที่มหาวิทยาลัยจะสร้างที่พักอาศัย หรือหอพักให้เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษาทุกคนนั้นเป็นไปได้

อย่างไรก็ตามมหาวิทยาลัยก็ได้พยายามแก้ปัญหา และสร้างหอพักเพิ่มเติมจากงบประมาณ แผ่นดินและจากเงินบริจาคเพื่อตอบสนองความต้องการของนักศึกษาให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดย พิจารณาจากผลผลงานการก่อสร้างดังนี้

ปี พ.ศ. 2509	สร้างหอพัก 2 หอ (หอที่ 1 และ 2)
ปี พ.ศ. 2510-2516	สร้างหอพักจำนวน 14 หอ (ไม่สามารถระบุว่าจะอยู่ในพ.ศ.ใดได้ชัดเจน) (หอ 3-16)
ปี พ.ศ. 2517	สร้างหอพัก พร้อมครุภัณฑ์ประจำหอ 1 หอ (หอ 18)
ปี พ.ศ. 2520	ซ่อมแซมหอพักนักศึกษา (ไม่ระบุหอใดในเอกสาร)
ปี พ.ศ. 2521	ซ่อมแซมหอพักนักศึกษา 7 หอ (หอที่ 2-8)
ปี พ.ศ. 2521	ซ่อมแซมหอพักนักศึกษา 1 หอ (หอที่ 16 เนื่องจากถูกไฟไหม้)
ปี พ.ศ. 2522	ซ่อมแซมหอพักนักศึกษา 4 หอ (หอ 9-12)
ปี พ.ศ. 2524	ซ่อมแซมหอพักที่ 18
ปี พ.ศ. 2528	สร้างหอพักนักศึกษา 2 หอ (หอ 19 และ 20)
ปี พ.ศ. 2529	ต่อเติมหอพักนักศึกษา 4 หอ
ปี พ.ศ. 2530	ปรับปรุงหอพักนักศึกษา 2 หอ (หอ 19 และ 20)
ปี พ.ศ. 2530	สร้างหอพักนักศึกษา 1 หอ (หอ 21)
ปี พ.ศ. 2531	สร้างหอพักนักศึกษา 1 หอ (หอ 22)
ปี พ.ศ. 2533	ต่อเติมหอพักนักศึกษา 1 หอ (หอ 21)
ปี พ.ศ. 2534	ต่อเติมหอพักนักศึกษา (หอ 21) ในการต่อเติมส่วนนี้เพื่อให้สะดวกกับการบริหารหอพัก จึงให้หอนี้เป็นหอที่ 23
ปี พ.ศ. 2534-2535	สร้างหอพักนักศึกษา 1 หอ (หอ 24)
ปี พ.ศ. 2534	ซ่อมแซมหอพักนักศึกษา 1 หอ (หอ 14 เนื่องจากไฟไหม้)
ปี พ.ศ. 2534	ก่อสร้างหอพักนักศึกษาจำนวน 1 หอ (หอ 25)

และในปัจจุบัน มีหอพักนักศึกษาเฉพาะส่วนกลางรวมทั้งสิ้น 25 หอ จำแนกเป็นหอพักชาย 11 หอ หอพักหญิง 14 หอ ดังรายละเอียดตามตารางที่ 3.2 และ 3.3

จากตารางที่ 3.2 และ 3.3 จะเห็นได้ว่าหอพักนักศึกษาหญิงจำนวน 14 หอ มีจำนวนนักศึกษา 4,050 คน มีเตียง 3,693 เตียง มีจำนวนนักศึกษาทั้งหมดเท่ากับ 1,096 ห้อง เฉลี่ยเท่ากับ

ตารางที่ 3.2 แสดงหอพักนักศึกษาหญิงและจำนวนผู้พักอาศัย

หอพักที่	พื้นที่ (ตร.ม)	จำนวน ห้องพัก	นักศึกษา ต่อห้อง	จำนวน เตียง(1)	จำนวน นักศึกษา 2536(2)	จำนวน นักศึกษา 2537(3)	จำนวน เพิ่ม/(ลด) (3)-(2)	จำนวนน.ศ. กับเตียง (3)-(1)	พื้นที่ต่อ น.ศ.(2537) ตร.ม./คน	พื้นที่ต่อ ห้องเฉลี่ย ตร.ม./ห้อง
1	1,852	87	2,3	213	254	244	(10)	31	7.59	21.29
2	1,852	87	2,3	261	316	318	2	57	5.82	21.29
3	1,804	86	3,4	354	372	376	4	22	4.80	20.98
4	1,804	86	3,4	354	322	354	32	0	5.10	20.98
13	1,876	86	3	275	353	328	(25)	53	5.72	21.81
14	1,876	97	3	308	380	362	(18)	54	5.18	19.34
17	1,622	73	3	255	297	255	(42)	0	6.36	22.22
18	1,829	77	2,3,4	308	346	380	34	72	4.81	23.75
19	1,474	96	2	190	279	258	(21)	68	5.71	15.35
20	1,474	96	3	285	278	285	7	0	5.17	15.35
21	1,267	44	4	176	176	176	0	0	7.20	28.80
23	1,771	72	4	270	268	270	2	0	6.56	24.60
24	1,339	48	4	192	192	192	0	0	6.97	27.90
25	1,609	63	4	252	252	252	0	0	6.38	25.54
รวม	23,449	1,098	3.69	3,693	4,085	4,050	(35)	357	5.96	22.09

ที่มา : งานหอพักนักศึกษา กองกิจการนักศึกษา สำนักงานอธิการบดี

ตารางที่ 3.3 แสดงหอพักนักศึกษาชายและจำนวนผู้พักอาศัย

หอพักที่	พื้นที่ (ตร.ม)	จำนวน ห้องพัก	นักศึกษา ต่อห้อง	จำนวน เตียง(1)	จำนวน นักศึกษา 2536(2)	จำนวน นักศึกษา 2537(3)	จำนวน เพิ่ม/(ลด) (3)-(2)	จำนวนน.ศ. กับเตียง (3)-(1)	พื้นที่ต่อ น.ศ.(2537) ตร.ม./คน	พื้นที่ต่อ ห้องเฉลี่ย ตร.ม./ห้อง
5	1,946	80	3,4	261	211	274	63	13	7.10	24.33
6	1,946	80	3,4	255	264	256	(8)	1	7.60	24.33
7	1,395	62	3	177	176	176	0	(1)	7.93	22.50
8	1,395	62	3	164	190	183	(7)	19	7.62	22.50
9	1,741	83	2,3	188	206	193	(13)	5	9.02	20.98
10	1,741	83	2,3	188	196	200	4	12	8.71	20.98
11	1,785	77	2,3	194	185	227	42	33	7.86	23.18
12	1,785	77	2,3	216	207	222	15	6	8.04	23.18
15	1,737	91	2,3	269	261	270	9	1	6.43	19.09
16	1,737	91	2,3	237	236	260	24	23	6.68	19.09
22	1,468	58	4	232	224	232	8	0	6.33	25.31
รวม	18,676	844	2.95	2,381	2,356	2,493	137	112	7.57	22.31

ที่มา : งานหอพักนักศึกษา กองกิจการนักศึกษา สำนักงานอธิการบดี

3.69 คนต่อห้อง มีพื้นที่ห้องพักทั้งหมด 23,449 ตารางเมตร พื้นที่ต่อคนเท่ากับ 5.96 ตารางเมตรต่อนักศึกษา 1 คน พื้นที่ต่อห้องเฉลี่ยเท่ากับ 22.09 ตารางเมตรต่อห้อง

ส่วนหอพักนักศึกษาชายมีจำนวน 11 หอ มีจำนวนนักศึกษา 2,493 คน มีจำนวนเตียง 2,381 เตียง มีจำนวนนักศึกษามากกว่าเตียง 112 คน มีจำนวนห้องพักทั้งหมดเท่ากับ 844 ห้องเฉลี่ยเท่ากับ 2.95 คนต่อห้อง มีพื้นที่ห้องพักรวม 18,676 ตารางเมตร เฉลี่ยพื้นที่ต่อคนเท่ากับ 7.57 ตารางเมตรต่อคน เฉลี่ยพื้นที่ห้องเท่ากับ 22.31 ตารางเมตรต่อห้อง

นอกจากนี้แล้วยังอยู่ในระหว่างการดำเนินการก่อสร้างอีก 2 หอ เป็นหอพักชาย และหอพักหญิง คาดว่าจะแล้วเสร็จในปีการศึกษา 2539 โดยมีงบประมาณ (รวมอุปกรณ์) ทั้งสิ้นประมาณ 52,000,000 บาท สามารถรองรับนักศึกษาได้ประมาณหอพักละ 250 คน

นอกจากนี้ยังมีหอพักของคณะต่าง ๆ ที่ได้จัดทำขึ้นมาเพื่อรองรับนักศึกษาของตนเองให้มีความสะดวกในการเรียนคือ หอพักนักศึกษาคณะแพทยศาสตร์ และหอพักนักศึกษาคณะทันตแพทยศาสตร์ ซึ่งทำให้มีนักศึกษาส่วนหนึ่งได้พักอาศัยในหอพักเหล่านี้ โดยหอพักนักศึกษาคณะแพทยศาสตร์มีจำนวน 154 ห้อง เป็นหอพักสำหรับนักศึกษาชายจำนวน 82 ห้อง มีนักศึกษาชายอาศัยอยู่จำนวน 164 คน และห้องพักสำหรับนักศึกษาหญิงจำนวน 72 ห้อง มีนักศึกษาหญิงอาศัยอยู่จำนวน 144 คน ส่วนหอพักนักศึกษาคณะทันตแพทยศาสตร์ ซึ่งเริ่มให้นักศึกษาเข้าอยู่ได้ในปีการศึกษา 2537 เป็นปีแรก มีจำนวนห้องพักทั้งสิ้น 162 ห้อง โดยให้นักศึกษาคณะทันตแพทยศาสตร์ตั้งแต่ชั้นปีที่ 2 เข้าพัก เป็นนักศึกษาชายจำนวน 64 คน นักศึกษาหญิงจำนวน 424 คน โดยเป็นนักศึกษาหญิงคณะอื่น ๆ ชั้นปีที่ 1 จำนวน 161 คน ซึ่งมีรายละเอียดตาม ตารางที่ 3.4 ซึ่งแสดงจำนวนนักศึกษาที่พักอาศัยในหอพักทั้งหมด

ตารางที่ 3.4 แสดงจำนวนนักศึกษาที่พักอาศัยในหอพักของมหาวิทยาลัยทั้งหมด

หอพัก	ปี 2536			ปี 2537			ปี 2538	ปี 2539
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ประมาณ	ประมาณ
นักศึกษาหญิง	0	4,085	4,085	0	4,050	4,050	3,693	3,940
นักศึกษาชาย	2,356	0	2,356	2,493	0	2,493	2,381	2,630
นักศึกษาคณะแพทย์ฯ	164	144	308	164	144	308	794	794
นักศึกษาคณะทันตฯ	0	0	0	64	424	488	648	648
รวม	2,520	4,229	6,749	2,721	4,618	7,339	7,516	8,012
นักศึกษาทั้งหมด	4,590	4,548	9,138	4,509	4,936	9,445	11,000	12,500
นักศึกษาพักในหอพัก	54.90%	92.99%	73.86%	60.35%	93.56%	77.70%	68.33%	64.10%

หมายเหตุ : มีนักศึกษาหญิงปี 1 คณะอื่น เข้าพักอาศัยใน

หอพักนักศึกษาคณะทันตฯจำนวน 161 คน

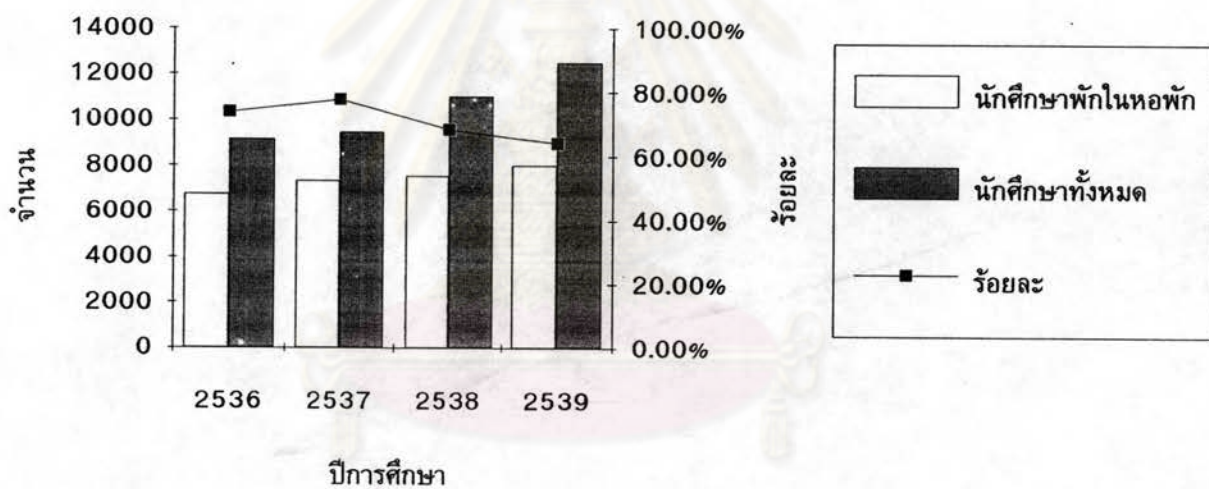
ข้อมูลนักศึกษา ปีการศึกษา 2538 และ 2539 เป็นตัวเลขประมาณการ

ที่มา : งานหอพักนักศึกษา กองกิจการนักศึกษา สำนักงานอธิการบดี

ฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะแพทยศาสตร์

ฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะทันตแพทยศาสตร์

แผนภูมิที่ 3.4 แสดงนักศึกษาที่พักอาศัยในหอพักนักศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ดังที่ได้กล่าวถึงรายละเอียดบางส่วนของการดำเนินการหอพักนักศึกษา ยังมีข้อมูลในด้านต่าง ๆ เช่น นโยบาย การบริหาร การรับนักศึกษา กฎระเบียบต่าง ๆ ซึ่งจะได้แสดงรายละเอียดเป็นส่วน ๆ ดังนี้

1. นโยบายด้านที่พักอาศัยของนักศึกษา

นโยบายในด้านที่พักอาศัยของนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายด้านสวัสดิการและพัฒนาบุคคลากรนักศึกษาของผู้บริหารชุดปัจจุบันของมหาวิทยาลัย ซึ่งได้ระบุไว้ดังนี้

นโยบายด้านสวัสดิการและพัฒนาการศึกษา

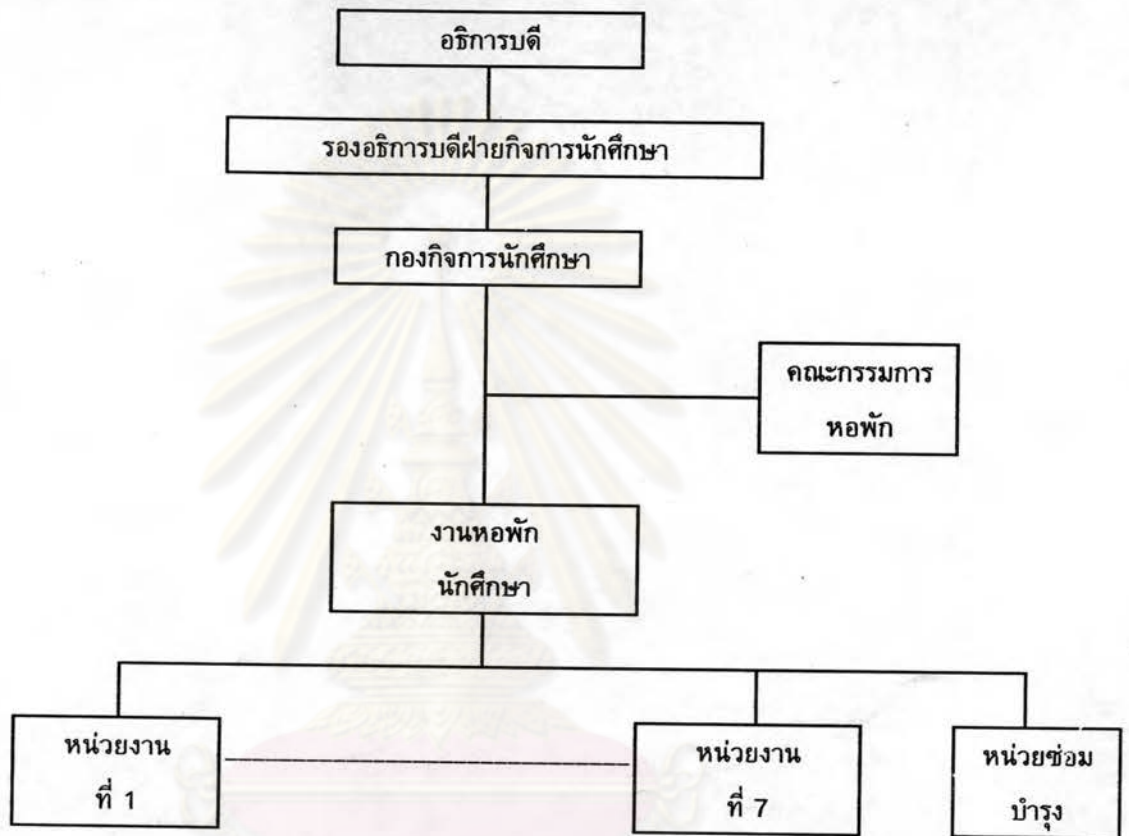
1. ขยายหอพักให้มากที่สุด
2. สร้างศูนย์กลางการศึกษาด้วยตนเอง
3. จะมุ่งช่วยเหลือนักศึกษาด้านการเรียน การเงิน ปัญหาครอบครัว
4. จะจัดให้มีตู้โทรศัพท์ท้องถิ่นและทางไกลบริเวณหอพัก
5. รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
6. ปรับปรุงระบบบริหารจัดการของหอพัก
7. ส่งเสริมและเปลี่ยนนักศึกษาทั้งในระยะสั้นและระยะยาว
8. ส่งเสริมกิจกรรมเพื่อประชาธิปไตย
9. ประสานงานและร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ
10. จัดหาสถานที่ใช้ชมรมต่าง ๆ
11. ปรับปรุงระบบ ระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน
12. จะจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง
13. ประกาศเกียรติคุณทางสื่อต่าง ๆ

สำหรับแนวทางในการปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวนี้ จากการสัมภาษณ์คุณสมหญิง เจริญวรรณวงศ์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองกิจการนักศึกษาได้กล่าวว่า ในส่วนของการขยายหอพักนั้น ยังติดปัญหาในด้านงบประมาณ เพราะงบประมาณมีจำกัด และการจัดทำหอพักต้องใช้งบประมาณมาก และหอพักยังเป็นภาระสำหรับมหาวิทยาลัยในระยะยาวอีกด้วย ดังนั้นจึงมีแนวความคิดในการที่จะให้เอกชนเข้ามาดำเนินการในการจัดทำหอพักแทนมหาวิทยาลัย

2. การบริหารงานหอพักนักศึกษา

การบริหารงานหอพักนักศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2507-2521 สำนักงานหอพักตั้งอยู่ใต้หอพักที่ 6 การบริหารงานขึ้นตรงต่อรองอธิการบดีฝ่ายกิจการศึกษามีหัวหน้าสำนักงานหอพักที่เป็นข้าราชการที่มหาวิทยาลัยพิจารณาว่าเหมาะสมมาบริหารงานด้านหอพักนักศึกษา โดยมีได้ระบุว่าเป็นข้าราชการสังกัดหน่วยงานใด เมื่อปี พ.ศ. 2518-2519 ก่อนที่สำนักงานหอพักจะขึ้นตรงต่อกองกิจการนักศึกษาว่า ในช่วงที่ปฏิบัติงานนั้นมีการจัดสายงานย่อย ประกอบด้วย งานสารบรรณ พัสดุ ซ่อมบำรุง มียามรักษาความปลอดภัยในความปลอดภัยของสำนักงานหอพัก จำนวนประมาณ 50 คน เพื่อดูแลหอพักหอพักชายและหญิงโดยเฉพาะ มีอาจารย์ชายและหญิงที่คุ้นเคยและวิวุฒิ ดูแลความประพฤติของนักศึกษาชายและหญิงเมื่อมีปัญหา และเริ่มมีกิจกรรมการประกวดหอพักขึ้นในช่วงนี้ หลังจากนั้นในปี พ.ศ. 2522 กองกิจการนักศึกษาได้จัดตั้งขึ้นโดยแยกงานกิจการนักศึกษาออกจากกองบริการการศึกษา งานหอพักนักศึกษาจึงเป็นงานงานหนึ่งที่สังกัดกองกิจการนักศึกษา จนถึงปัจจุบันยังมีสายงานการบังคับบัญชาภายในดังนี้

แผนภูมิที่ 3.5 แสดงการบริหารงานหอพักนักศึกษา มหาวิทยาลัย

หน่วยงานกองกิจการนักศึกษาขึ้นตรงต่อรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา และกิจกรรมงานแนะแนวและจัดหางาน และงานวินัยและปกครอง

งานหอพักนักศึกษาในปัจจุบัน ได้แบ่งหน่วยงานย่อยออกเป็น หน่วยหอพัก 6 หน่วย และ 1 หน่วยซ่อมบำรุง ทั้งหมดนี้ขึ้นตรงต่อหัวหน้าสำนักงานหอพัก

สำหรับหน่วยงานในแต่ละฝ่าย ยกเว้นหน่วยซ่อมบำรุง ประกอบด้วยอัตรากำลังดังนี้

1. หัวหน้าหน่วย	เป็นข้าราชการระดับปริญญาตรีขึ้นไป
จำนวน 1 คน	บริหารงานภายในทำงานร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา
2. เจ้าหน้าที่ประจำหน่วย	เป็นข้าราชการตำแหน่งพนักงานธุรการ ระดับ 2
	เป็นอย่างน้อยจำนวน 1 คน ปฏิบัติงานธุรการ

- รับคำร้องของนักศึกษา ควบคุมทะเบียนนักศึกษา
ทะเบียนพัสดุ เช่น รักษาบัญชีห้อง
นำส่งจดหมายที่ส่งหอพัก
3. เจ้าหน้าที่ประจำหอพัก
จำนวนประมาณ 3 คน
ต่อหนึ่งหอพัก
- เป็นลูกจ้างประจำหรือชั่วคราว มีหน้าที่ทำความสะอาดหอพัก ดูแลตบแต่งบริเวณหอพักโดยเฉพาะหอพักนักศึกษาหญิงมีเวลาปิด-เปิดหอ เจ้าหน้าที่ต้องเข้าเวรอยู่ประจำหอพักเพื่อคอยปิด-เปิดหอ

นอกเหนือจากอัตรากำลังภายในหน่วยแล้ว ในแต่ละหอมีอาจารย์ที่ปรึกษาคอยดูแล และให้คำปรึกษาแนะนำนักศึกษาในแต่ละหอ ช่วยแก้ปัญหาพร้อมกับหน่วยต่าง ๆ และหากปัญหานั้นมีความจำเป็นและรุนแรง ต้องนำเข้าประชุมหารือกับคณะกรรมการหอพักนักศึกษาเพื่อพิจารณาต่อไป โดยคณะกรรมการหอพักนักศึกษาประกอบด้วย

1. รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาฯ	ประธานกรรมการ
2. อาจารย์ที่ปรึกษาหอพักทุกหอ	กรรมการ
3. ประธานหอพัก และรองประธานหอพัก จำนวน 2 คน	กรรมการ
4. ผู้อำนวยการกองกิจการนักศึกษา	เลขานุการ
5. หัวหน้างานหอพักนักศึกษา	ผู้ช่วยเลขานุการ

การทำงานจะดำเนินการภายใต้ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ว่าด้วยหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัย
ขอนแก่น พ.ศ. 2521 ซึ่งได้กล่าวถึงคุณสมบัติของผู้เข้าพักอาศัย สิทธิและหน้าที่ของผู้เข้าพักในหอ
พัก ข้อปฏิบัติต่างๆเช่น นักศึกษาหญิงจะต้องกลับเข้าหอพักภายในเวลา 22.30 น. เป็นต้น การ
เปลี่ยนย้ายหอพัก การย้ายออกจากหอพัก หัวหน้าและรองหัวหน้าหอพัก อาจารย์ที่ปรึกษาหอพัก
คณะกรรมการหอพัก ข้อห้ามของหอพักต่างๆเช่น ห้ามลักทรัพย์ ห้ามประกอบอาหารในหอพัก ห้าม
เสพสุรายาเสพติดให้โทษหรือของมีนเมา ห้ามบุคคลที่ไม่ได้พักอาศัยในหอพักหรือบุคคลต่างเพศขึ้น
หอพัก ห้ามเล่นการพนัน เป็นต้น และบทลงโทษเมื่อนักศึกษาฝ่าฝืนข้อบังคับ รายละเอียดแสดงใน
ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนหอพักนักศึกษาคณะแพทยศาสตร์ การบริหารหอพักนักศึกษาอยู่ภายใต้การดูแลของฝ่ายกิจการนักศึกษา สำนักงานคณบดี คณะแพทยศาสตร์ ซึ่งจะดูแลตั้งแต่การลงทะเบียนเข้าหอ การจัดเก็บค่าธรรมเนียม การดูแลความเรียบร้อย ความสะอาด ความปลอดภัย การซ่อมบำรุงต่างๆ ซึ่งหอพักนักศึกษาคณะแพทยศาสตร์นี้มีด้วยกัน 2 หอคือ หอพักชาย 1 หอ และหอพักหญิง 1 หอ แต่ละหอพักจะมีอาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพัก 1 ท่าน และมีเจ้าหน้าที่ดูแลหอพักละ 5 ท่าน การทำงาน ข้อบังคับ กฎระเบียบ บทลงโทษต่างๆอ้างอิงตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยว่าด้วยหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2521 เป็นหลัก ยกเว้นหอพักนักศึกษาหญิงคณะแพทยศาสตร์ไม่ได้มีการกำหนดเวลาเปิดปิด เนื่องจากนักศึกษาจะต้องไปเข้าเวรที่โรงพยาบาลศรีนครินทร์

ส่วนหอพักนักศึกษาคณะทันตแพทยศาสตร์นั้นอยู่ภายใต้การดูแลของฝ่ายกิจการนักศึกษา สำนักคณบดี คณะทันตแพทยศาสตร์ ซึ่งการทำงาน กฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆดำเนินการตามระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่นว่าด้วยหอพักนักศึกษาคณะทันตแพทยศาสตร์ พ.ศ. 2536 ซึ่งมีรายละเอียดแสดงในภาคผนวก

3. การรับนักศึกษาเข้าหอพักนักศึกษา

จากจำนวนนักศึกษาที่เพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็วทำให้หอพักที่ทางมหาวิทยาลัยจัดไว้เพียงพอที่จะรองรับนักศึกษาได้เพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น ถึงแม้ว่าจะได้พยายามสร้างหอพักเพิ่มเติมขึ้นมาการเข้าพักในหอพักนักศึกษา ในปีพ.ศ. 2521 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ประกาศฝ่ายกิจการนักศึกษา

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

เรื่อง พิจารณาการเข้าพักในหอพักนักศึกษา

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ด้วยในระยะ 2-3 ปีการศึกษาที่ผ่านมา ปัญหาของจำนวนหอพักในมหาวิทยาลัยไม่เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษาได้เริ่มมีขึ้น เนื่องจากการขยายตัวของมหาวิทยาลัยและการเพิ่มจำนวนนักศึกษาจำนวนคณะวิชา ตลอดจนงบประมาณการสร้างหอพักได้มาจำกัดไม่พอกับจำนวนและปริมาณการขยายตัวดังกล่าว มหาวิทยาลัยได้พยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยวิธีการเพิ่มเติมเตียงในแต่ละห้องแต่ก็เป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และเป็นการลงทุนอย่างมากมาย แต่ผลคือความแออัดที่เพิ่มขึ้นในการประชุมร่วมระหว่างอธิการบดีรองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา เลขานุการฝ่ายกิจการนักศึกษา และผู้ช่วยเลขานุการฝ่ายกิจการนักศึกษา เลขานุการฝ่ายกิจการนักศึกษา และผู้ช่วยเลขานุการฝ่ายกิจการนักศึกษา หัวหน้าสำนักงานหอพัก อาจารย์ที่ปรึกษาหอพัก นายกสโมสร อุปนายกและกรรมกร สโมสรตลอดจนประธานคณะและผู้แทนชั้นปีเมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2522 เพื่อพิจารณาแก้ปัญหา ดังกล่าว ได้มีความเห็นสอดคล้องกันว่ามหาวิทยาลัยมีความจำเป็นที่จะต้องมียอดนักศึกษาจำนวนหนึ่งออกไปพักภายนอกด้วยปัญหาดังกล่าวแล้ว และมีมติให้มีการจับสลากผู้ประสงค์จะเข้าพักอาศัยในหอพักของมหาวิทยาลัย ในบรรดานักศึกษาดังแต่ชั้นปีที่ 2 ในปีการศึกษาถัดไป สำหรับนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาลเมืองขอนแก่น ก็ขอให้พักอยู่ ณ ที่พักของตนเองส่วนนักศึกษาปีที่ 1 จะจัดให้พักในหอพักมหาวิทยาลัยขอนแก่นทุกคนโดยมิต้องจับสลาก

อนึ่ง นักศึกษาที่จำต้องออกไปพักยังหอพักนอกมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจะพยายามจัดสวัสดิการให้เหมาะสมเท่าที่จะสามารถกระทำได้ จึงประกาศมาเพื่อทราบโดยทั่วกัน และให้สำนักงานหอพักดำเนินการให้เป็นไปโดยเรียบร้อยตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

จึงประกาศมาเพื่อทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ 14 มกราคม 2523

(ลงชื่อ) วันชัย วัฒนศัพท์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์วันชัย วัฒนศัพท์)

รักษาราชการแทนรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา

ซึ่งการรับนักศึกษาเข้าหอพักโดยวิธีการจับฉลากตามนโยบายมหาวิทยาลัยดังกล่าว ก็ได้เริ่มใช้มาจนกระทั่งถึงปีการศึกษา 2537 จึงได้มีการเปลี่ยนวิธีการรับนักศึกษาเข้าหอพักนักศึกษาในส่วนทางการหอพักนักศึกษา ตามประกาศของกองกิจการนักศึกษา ฉบับที่ 1/2538 เรื่องการเข้าอยู่หอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ประจำปีการศึกษา 2538 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ประกาศกองกิจการนักศึกษา (ฉบับที่ 1/2538)
เรื่อง การเข้าอยู่หอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประจำปีการศึกษา 2538

เพื่อให้การจัดนักศึกษาเข้าอยู่หอพักนักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นไปด้วยความเรียบร้อย งานหอพักนักศึกษา กองกิจการนักศึกษา ขอชี้แจงรายละเอียดการเข้าอยู่หอพักประจำปีการศึกษา 2538 ดังต่อไปนี้

1. การสมัครเข้าอยู่หอพัก

- 1.1 นักศึกษาขอรับใบสมัครได้ที่หน่วยหอพักทุกหน่วย
- 1.2 ให้นักศึกษายื่นใบสมัคร จำนวน 2 ชุด พร้อมติดรูปถ่ายขนาด 1 นิ้ว จำนวน 2 รูป โดยให้ยื่นใบสมัครด้วยตนเองและแสดงบัตรนักศึกษาที่หน่วยหอพักซึ่งดูแลหอพักที่นักศึกษาเลือก - 24 ระหว่างวันที่ 20 มกราคม 2538 เวลา 08.30 - 15.30 น. (ไม่เว้นวันหยุดราชการ) หากพ้นกำหนดนี้จะไม่รับพิจารณาใบสมัคร
- 1.3 นักศึกษาเลือกลงสมัครเข้าอยู่หอพัก ได้เพียง 1 หอเท่านั้น (โดยระบุชื่อหอพักลงในใบสมัคร) หากพบว่ามี การสมัครมากกว่า 1 หอ จะตัดสิทธิ์การเข้าอยู่แทนหรือไม่ชำระเงินค่าบำรุงหอพักภายในวันสุดท้ายของการลงทะเบียนเรียนซ้ำและเพิ่มวิชาเรียน จะถูกตัดสิทธิ์ในการเข้า

อยู่หอพักในปีการศึกษานั้น

- 1.4 ในกรณีที่ผู้สมัครได้รับอนุญาตให้เข้าอยู่หอพัก จะต้องเข้าอยู่หอพักที่ได้แจ้งความจำนง หากไม่เข้าอยู่หรือให้ผู้อื่นเข้าอยู่แทนหรือไม่ชำระเงินค่าบำรุงหอพักภายในวันสุดท้ายของการลงทะเบียนเรียนซ้ำและเพิ่มวิชาเรียน จะถูกตัดสิทธิ์ในการเข้าอยู่หอพักในปีการศึกษานั้น

2. คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าอยู่หอพัก

- 2.1 เป็นนักศึกษาหลักสูตรปริญญาตรีที่รักษาระเบียบของหอพักมหาวิทยาลัยขอนแก่นอย่างเคร่งครัด
- 2.2 ต้องไม่เป็นนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาลเมืองขอนแก่น
- 2.3 ต้องไม่เป็นนักศึกษาที่ค้างชำระค่าบำรุงหอพัก

3. การพิจารณาให้เข้าอยู่หอพัก

- 3.1 ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้เข้าอยู่หอพักได้ตามระเบียบของมหาวิทยาลัย มีดังนี้

- 3.1.1 กรรมการหอพัก (ประจำปีการศึกษา 2537 และ 2538)
- 3.1.2 นักศึกษาช่วยงานหอพัก (ประจำปีการศึกษา 2537) หอพักละไม่เกิน 15 คน
- 3.1.3 นักศึกษาขบวนการประกวดห้องพัก (ประจำปีการศึกษา 2537) หอพักละไม่เกิน 12 ห้อง
- 3.1.4 กรรมการสภานักศึกษา (ประจำปีการศึกษา 2538) ไม่เกิน 10 คน
- 3.1.5 กรรมการบริหารสโมสรนักศึกษา (ประจำปีการศึกษา 2538)
- 3.1.6 นายกสโมสรนักศึกษาคณะ (ประจำปีการศึกษา 2538)
- 3.1.7 ประธานชมรม (ประจำปีการศึกษา 2538)
- 3.1.8 นักกีฬาที่ได้รับเหรียญทุกประเภท จากการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 22
- 3.1.9 นักศึกษาพิการ
- 3.1.10 นักศึกษาทุนยากจน
- 3.1.11 นักศึกษาชั้นปีที่ 1 (ปีการศึกษา 2538 ตามความสมัครใจ)
- ทั้งนี้ นักศึกษาที่ได้รับอนุญาตจะต้องมีคุณสมบัติตามข้อ 2 และจะต้องยื่นใบสมัครตามวันเวลาที่กำหนด มิฉะนั้นถือว่าสละสิทธิ์

- 3.2 ผู้สมัครที่ได้รับการพิจารณาเข้าอยู่หอพัก โดยเรียงลำดับตามความสำคัญ ดังนี้

- 3.2.1 นักศึกษาที่ได้รับอนุญาตตามข้อ 3.1
- 3.2.2 นักศึกษายากจน
- 3.2.3 นักศึกษาที่เชื่อฟังและให้ความร่วมมือกับงานกิจกรรมของหอพัก

- 3.2.4 นักศึกษาที่ได้รับการพิจารณาคัดเลือกจากกองกิจการนักศึกษา
- 3.2.5 นักศึกษาที่ได้รับการพิจารณาคัดเลือกจากคณะ
4. คณะกรรมการคัดเลือก ประกอบด้วย
- 4.1 อาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพัก
- 4.2 หัวหน้าหน่วยหอพัก
- 4.3 หัวหน้าหอพัก
- 4.4 รองหัวหน้าหอพัก
5. ขั้นตอนในการพิจารณาให้เข้าอยู่หอพัก มีดังนี้
- 5.1 คัดเลือกโดยตรงจากใบสมัครของผู้สมัคร
- 5.2 คัดเลือกจากการสัมภาษณ์
6. การประกาศรายชื่อผู้ได้รับอนุญาตเข้าอยู่หอพัก มีขั้นตอนดังนี้
- 6.1 ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิ์เข้าสัมภาษณ์และผู้ได้รับอนุญาตตามข้อ 3.1.1-3.1.11 ยกเว้นข้อ 3.1.10 วันที่ 31 มกราคม 2538
- 6.2 ทำการสัมภาษณ์ ระหว่างวันที่ 1 - 12 กุมภาพันธ์ 2538
- 6.3 ประกาศผลผู้ได้รับการคัดเลือกเข้าอยู่หอพัก วันที่ 20 กุมภาพันธ์
7. นักศึกษาที่ได้รับอนุญาตเข้าอยู่หอพัก ให้ดำเนินการเข้าอยู่หอพัก ดังนี้
- 7.1 นักศึกษาที่ได้รับอนุญาตเข้าอยู่หอพักใด ให้มาติดต่อจองห้องพัก ที่หน่วยหอพักนั้น ๆ ระหว่างวันที่ 20 - 24 กุมภาพันธ์ 2538
- 7.2 ห้ามมิให้ออนสิทธิ์การเข้าอยู่หอพักให้กับผู้อื่น

ขอให้นักศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกเข้าอยู่หอพัก ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด นับตั้งแต่ปีการศึกษา 2538 หากนักศึกษาถูกลงโทษทางวินัยจะไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าพักในหอพักต่อไป และจะต้องติดตามดูประกาศของกองกิจการนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ หากนักศึกษาไม่สามารถดำเนินการตามวันและเวลาที่กำหนด จะถือว่านักศึกษาสละสิทธิ์การเข้าอยู่หอพัก

ประกาศ ณ วันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2538

(นายสมนึก ปิ่นทอง)

ผู้อำนวยการกองกิจการนักศึกษา

ซึ่งจากวิธีการดังกล่าวสามารถรวบรวมข้อมูลจำนวนผู้สมัครในแต่ละหอ จำนวนที่จะรับนักศึกษาได้ในแต่ละหอพัก ซึ่งประกอบไปด้วย นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ใน ปีการศึกษา 2538 นักศึกษาที่ได้รับสิทธิ์ และนักศึกษาที่ผ่านการสัมภาษณ์ ซึ่งแสดงไว้ ณ ตารางที่ 3.5 และ 3.6

จากการพิจารณา ตารางที่ 3.5 แสดงการรับนักศึกษาหญิงเข้าหอพักในปีการศึกษา 2538 พบว่า หอพักนักศึกษาหญิงสามารถรองรับนักศึกษาได้ 3,693 คน ตามจำนวนเตียงจัดให้

นักศึกษาปี 1 จำนวน 1,600 คน เหลือไว้สำหรับนักศึกษารหัส 37 หรือ ชั้นปี 2 ในปีการศึกษา 2538 ขึ้นไป จำนวน 2,865 คน หรือสามารถรองรับได้ 73.05% ของผู้ที่ต้องการพักในหอพัก โดยมีนักศึกษาหญิงที่ได้รับสิทธิ์ โดยไม่ต้องสอบสัมภาษณ์ จำนวน 661 คน และมีนักศึกษาหญิงที่ต้องเข้าสัมภาษณ์ จำนวน 2,190 คน มีที่พักที่จะรองรับนักศึกษาหญิงเหลืออยู่จำนวน 1,432 คน คิดเป็น 65.39% จากจำนวนผู้ที่เข้าสัมภาษณ์ ทำให้มีนักศึกษษหญิงไม่ได้พักอาศัยในหอพักนักศึกษา จำนวน 758 คน ในปีการศึกษา 2538 ซึ่งจากเดิมในปีการศึกษา 2537 หอพักนักศึกษาหญิงสามารถรองรับนักศึกษาได้ 4,050 คน เนื่องจากเดิมทีเดียว ทางงานหอพักนักศึกษาได้พยายามจัดให้นักศึกษาหญิงที่มีความประสงค์ที่จะพักอาศัยในหอพักได้พักอาศัยครบทุกคน จึงทำให้เกิดความแออัดในหอพัก ในปีการศึกษา 2538 ทางงานหอพักนักศึกษา จึงได้ให้มีการรับนักศึกษาหญิงเข้าหอพักตามจำนวนเพียงที่จะสามารถรองรับได้ ตามวิธีการตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

จากตารางที่ 3.6 แสดงให้เห็นการรับนักศึกษาชายเข้าหอพักในปีการศึกษา 2538 ซึ่งเดิมที่การรับนักศึกษาชายเข้าหอพักในปีการศึกษาเก่า จะใช้วิธีจับฉลาก ส่วนในปีการศึกษา 2538 นี้ได้นำวิธีการสัมภาษณ์ คัดเลือกตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น สำหรับในปีการศึกษา 2538 นี้หอพักนักศึกษาชายสามารถรองรับนักศึกษาได้จำนวน 2,381 คน (ตามจำนวนเตียง) จัดให้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของปีการศึกษา 2538 เป็นจำนวน 1,293 คน จัดให้กับนักศึกษาชายรหัส 37 หรือ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ของปีการศึกษา 2538 ขึ้นไป จำนวน 1,088 คน โดยมีนักศึกษาเก่าแสดงความจำนงสมัครเข้าพักในหอพักนักศึกษาชายเป็นจำนวน 1,825 คน หรือสามารถรองรับนักศึกษาเก่าได้ 59.62% ของผู้ที่ต้องการพักในหอพักเป็นนักศึกษาที่ได้สิทธิ์โดยไม่ต้องสัมภาษณ์จำนวน 592 คน เหลือที่ติดเข้าสัมภาษณ์ 1,233 คน โดยมีที่พักในหอพักนักศึกษาชาย เหลืออยู่ 496 คน หรือคิดเป็น 40.23% ของผู้ที่เข้าสัมภาษณ์ทั้งหมด ซึ่งจะมีนักศึกษาชาย จำนวน 737 คนที่สมัครเข้าพักจนไม่ได้พักอาศัยในหอพักนักศึกษา

ข้อมูลจากตารางที่ 3.5 และ 3.6 ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า หอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งดูแลโดยงานหอพักนักศึกษา ซึ่งเป็นหอพักที่รองรับนักศึกษาได้มากที่สุดในมหาวิทยาลัยนั้นยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษาได้ทั้งนักศึกษาชายและหญิง

จากการสัมภาษณ์ อาจารย์ วรวิทย์ นาราคาม อาจารย์หัวหน้างานหอพักนักศึกษา ถึงวิธีการรับนักศึกษาโดยวิธีการดังกล่าวว่าจะทำได้นักศึกษาที่มีฐานะยากจน มีความประพฤติดี และช่วยเหลือกิจกรรมหรืองานต่าง ๆ ของหอพัก และในปีการศึกษา 2538 นี้ยังจัดนักศึกษาเข้าหอพัก ตามขนาด, สภาพและอุปกรณ์ภายในห้อง จะไม่พยายามที่จะให้เกิดความแออัดเหมือนที่ผ่านมา แต่ก็จะต้องมีนักศึกษาบางส่วนที่จะต้องไปพักภายนอกมหาวิทยาลัย ต่อกรณีที่ว่า การให้นักศึกษาที่มีความประพฤติไม่ค่อยดี ไปอยู่ภายนอกมหาวิทยาลัยจะทำให้นักศึกษาเหล่านั้นมีความประพฤติที่แยลงอีก อาจารย์ให้ความเห็นว่า เนื่องจากหอพักสามารถรองรับนักศึกษาได้โดยจำกัด จึงไม่ควรที่จะให้นักศึกษาที่มีความประพฤติไม่ดีอาศัยอยู่เนื่องจากจะก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับบุคคลอื่น ๆ ในหอพักได้ ดังนั้นจึงจำเป็นจะต้องให้ที่พักอาศัยในหอพักแก่นักศึกษาที่มีความประพฤติดีก่อน

จากการสัมภาษณ์คุณภัทรศักดิ์ ธรรมศิริวัชร์ เจ้าหน้าที่กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพักที่ 10 ซึ่งเป็นหอพักนักศึกษาชาย ถึงการคัดเลือกนักศึกษาเข้าพักโดยการสัมภาษณ์ว่า เป็นการลำบากที่จะยืนยันได้ว่าการให้สัมภาษณ์ของนักศึกษาเป็นความจริงทั้งหมด เนื่องจากไม่มีหลักฐานใด ๆ ยืนยันได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการพิจารณาถึง

ตารางที่ 3.5 การรับนักศึกษาหญิงเข้าหอพัก ปีการศึกษา 2538

หอพักที่	จำนวน เตียง <1>	จัดให้ นักศึกษา ปี 1 <2>	จำนวน เตียงที่ เหลือ <1>-<2>	น.ศ. รหัส 37ขึ้นไป สมัคร	นักศึกษา ที่ได้รับ สิทธิ์	นักศึกษา ที่เข้า สัมภาษณ์	นักศึกษา ผ่านการ สัมภาษณ์	น.ศ. รหัส 37ขึ้นไป ได้อยู่หอ	โอกาสของ นักศึกษา ที่เข้า สัมภาษณ์
1	213	92	121	192	35	146	86	63.02%	58.90%
2	261	113	148	212	48	163	100	69.81%	61.35%
3	354	154	200	229	53	176	147	87.34%	83.52%
4	354	154	200	225	47	178	153	88.89%	85.96%
13	275	119	156	254	58	195	98	61.42%	50.26%
14	308	134	174	230	50	180	124	75.65%	68.89%
17	255	110	145	191	53	138	92	75.92%	66.67%
18	308	133	175	269	60	209	115	65.06%	55.02%
19	190	82	108	189	45	144	63	57.14%	43.75%
20	285	123	162	207	45	161	117	78.26%	72.57%
21	176	76	100	120	29	91	71	83.33%	78.02%
23	270	118	152	187	35	152	117	81.28%	76.97%
24	192	83	109	166	54	112	55	65.66%	49.11%
25	252	109	143	194	49	145	94	73.71%	64.83%
รวม	3,693	1,600	2,093	2,865	661	2,190	1,432	73.05%	65.39%

ที่มา : งานหอพักนักศึกษา กองกิจการนักศึกษา สำนักงานอธิการบดี

ตารางที่ 3.6 การรับนักศึกษาชายเข้าหอพัก ปีการศึกษา 2538

หอพักที่	จำนวน เตียง <1>	จัดให้ นักศึกษา ปี 1 <2>	จำนวน เตียงที่ เหลือ <1>-<2>	น.ศ. รหัส 37ขึ้นไป สมัคร	นักศึกษา ที่ได้รับ สิทธิ์	นักศึกษา ที่เข้า สัมภาษณ์	นักศึกษา ผ่านการ สัมภาษณ์	น.ศ. รหัส 37ขึ้นไป ได้อยู่หอ	โอกาสของ นักศึกษา ที่เข้า สัมภาษณ์
5	261	150	111	201	45	156	66	55.22%	42.31%
6	255	139	116	154	61	93	55	75.32%	59.14%
7	177	97	80	125	43	82	37	64.00%	45.12%
8	164	82	82	146	52	94	30	56.16%	31.91%
9	188	103	85	137	47	90	38	62.04%	42.22%
10	188	103	85	146	62	84	23	58.22%	27.38%
11	194	106	88	173	52	121	36	50.87%	29.75%
12	216	111	105	168	59	109	46	62.50%	42.20%
15	269	147	122	212	53	159	69	57.55%	43.40%
16	237	128	109	165	57	108	52	66.06%	48.15%
22	232	127	105	198	61	137	44	53.03%	32.12%
รวม	2,381	1,293	1,088	1,825	592	1,233	496	59.62%	40.23%

ที่มา : งานหอพักนักศึกษา กองกิจการนักศึกษา สำนักงานอธิการบดี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ฐานะของนักศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งหอพักที่ 10 สามารถรองรับนักศึกษาจากการสัมภาษณ์ได้น้อยมาก คือ 33 คนเท่านั้น จึงอาจจะมีการแจ้งว่าตนเองยากจน เพื่อให้ได้สิทธิ์ในการพักอาศัยในหอพัก

ส่วนหอพักนักศึกษาคณะแพทยศาสตร์นั้น ในปีการศึกษา 2537 นั้นได้จัดนักศึกษาตั้งแต่ชั้นปีที่ 3 ถึงชั้นปีที่ 6 เข้าพักในหอพักของคณะ ซึ่งมี 2 หอพัก เป็นหอพักชาย 1 หอ และหอพักหญิง 1 หอ ซึ่งสามารถรองรับนักศึกษาชายได้ 164 คน และนักศึกษาหญิง 74 คน ซึ่งปัจจุบันมีนักศึกษาพักเต็มจำนวน ส่วนในปีการศึกษา 2538 ที่จะถึงนี้ทางคณะแพทยศาสตร์ได้จัดสร้างหอพักเพิ่มเติมจนแล้วเสร็จอีก 1 หอ ซึ่งสามารถรองรับได้ 486 คน ซึ่งในปีการศึกษา 2538 หอพักคณะแพทยศาสตร์จะให้นักศึกษาตั้งแต่ชั้นปีที่ 2 เป็นต้นไป เข้าพักในหอพักดังกล่าว ซึ่งจะทำให้เป็นการช่วยบรรเทาความแออัดจากหอพักของส่วนกลางที่งานหอพักนักศึกษาดูแลอยู่ได้ส่วนหนึ่ง

ส่วนหอพักนักศึกษาคณะทันตแพทยศาสตร์ ซึ่งเริ่มเปิดให้เข้าพักอาศัย ในปีการศึกษา 2537 นั้น ทางคณะทันตแพทยศาสตร์ ได้จัดให้นักศึกษาคณะทันตแพทยศาสตร์ทุกชั้นปี ทั้งนักศึกษาชายและหญิงเข้าพักในหอพักนักศึกษาคณะทันตแพทยศาสตร์

ซึ่งหอพักนักศึกษาคณะทันตแพทยศาสตร์นี้สามารถรองรับนักศึกษา 648 คน มีห้องพัก 156 ห้อง มีเพียงหอเดียวแต่เป็น 2 ผัง มีแม่บ้านดูแลผังละ 1 คน ซึ่งใช้การจ้างเอกชนเข้ามาดำเนินการในปีการศึกษา 2537 มีนักศึกษาคณะทันตแพทยศาสตร์เข้าพักในหอพักนี้เป็นจำนวน 327 คน เป็นนักศึกษาชาย 64 คน นักศึกษาหญิง 263 คน และยังได้รับนักศึกษาจากคณะอื่นเข้าพักอีกจำนวน 161 คน ซึ่งทางหอพักคณะทันตแพทยศาสตร์ได้ขอรับเฉพาะนักศึกษาหญิงชั้นปีที่ 1 เท่านั้น

4. สภาพปัจจุบัน

ตั้งแต่เริ่มก่อสร้างมหาวิทยาลัยในปี พ.ศ. 2509 ก็ได้มีการสร้างหอพักสำหรับนักศึกษาควบคู่ไปกับการก่อสร้างมหาวิทยาลัยจำนวน 2 หอพัก คือหอพักที่ 1 และ 2 โดยนักศึกษาทั้งหมดพักอาศัยในหอพักของมหาวิทยาลัย และเมื่อมีการเปิดคณะต่างๆเพิ่มขึ้น มีจำนวนนักศึกษามากขึ้น ก็ได้ทำการจัดสร้างหอพักเพิ่มมากขึ้นเพื่อให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ซึ่งในช่วงแรกจนกระทั่งถึงปีการศึกษา 2523 จึงได้มีการพิจารณาเข้าพักในหอพัก เนื่องจากความไม่เพียงพอของหอพักที่ได้กล่าวไปแล้ว อย่างไรก็ตาม งานหอพักนักศึกษาก็ได้พยายามที่จะจัดนักศึกษาให้เข้าพักในหอพักให้ได้มากที่สุด และยังมีนักศึกษาที่ไม่มีสิทธิ์ในการพักในหอพักเข้ามาพัก ทำให้เกิดความแออัดขึ้นในปัจจุบัน โดยเฉพาะหอพักที่ก่อสร้างมาในรุ่นแรกนั้นได้ออกแบบมาสำหรับผู้พักอาศัย 2 คนต่อห้อง แต่ในปัจจุบันได้มีการจัดบางส่วนให้พัก 3-4 คนต่อห้อง โดยได้มีการทำเตียง 2 ชั้นโดยงานหอพักนักศึกษา หรือนักศึกษาจัดทำขึ้นเอง โดยใช้ท่อเหล็กหรือแท่งปูนต่อขึ้นไปแล้วหาที่นอนมานอนข้างล่างคล้ายเตียง 2 ชั้น แต่มีความปลอดภัยน้อยกว่า การจัดนักศึกษาเข้าพักมากกว่าที่ได้ออกแบบมา นอกจากจะทำให้เกิดความแออัดในห้องพักแล้วยังทำให้ส่วนต่างที่ออกแบบมาเพื่อรองรับผู้พักอาศัยห้องละ 2 คนนั้นไม่เพียงพอเช่น ห้องน้ำ ห้องส้วม ซึ่งนอกจากจะไม่เพียงพอแล้วยังทำให้การดูแลรักษาทำความสะอาดทำได้ยากและไม่เต็มที่ ทำให้สกปรกง่าย เป็นต้น

สำหรับหอพักที่ทำการจัดสร้างในระยะหลังตั้งแต่หอพักที่ 21-25 และหอพักนักศึกษาคณะทันตแพทยศาสตร์นั้น ก็ได้มีการออกแบบให้มีการรองรับผู้พักอาศัยได้มากยิ่งขึ้น โดยให้มีผู้พักอาศัยได้มากยิ่งขึ้นคือ ออกแบบให้พักอาศัยได้ห้องละ 4 คนโดยจัดอุปกรณ์และครุภัณฑ์ให้กับผู้พัก

อาศัยทุกคน โดยเฉพาะหอพักคณะทันตแพทยศาสตร์นั้นได้ออกแบบให้มีห้องสมุดและห้อง LAB สำหรับนักศึกษา ด้วย

สำหรับสภาพทั่วไปของหอพักนั้น เนื่องจากหอพักมีการจัดสร้างหลายยุคหลาย สมัย ทำให้มีความเก่าใหม่แตกต่าง หอพักที่มีอายุมาก ๆ ก็จะมีสภาพที่เก่า ไม่ค่อยสะอาด มีอุปกรณ์ชำรุดทรุดโทรมในบางส่วน

ในส่วนของสิ่งอำนวยความสะดวกนั้น ทุกๆหอพักจะจัดให้มีโทรทัศน์ไว้ให้นักศึกษาชมหอพักละ 1 เครื่อง โดยบางแห่งก็จะจัดไว้ในห้องชมโทรทัศน์โดยเฉพาะ บางหอพักก็จัดไว้บริเวณโถง และยังมีเก้าอี้ยาวไว้ให้นั่งดู นอกจากนี้ยังมีน้ำดื่มไว้ให้นักศึกษา โดยบางหอพักใช้เครื่องทำน้ำเย็นแบบมีถังน้ำ ซึ่งจะต้องคอยเปลี่ยนถังน้ำเมื่อน้ำในถังหมด ถ้าหากบางครั้งเปลี่ยนไม่ทันหรือน้ำในถังหมดในเวลากลางคืน ทำให้นักศึกษาที่พักอาศัยในหอพักนั้นขาดดื่มได้ สำหรับบางหอพักใช้เครื่องทำความเย็นแบบที่มีเครื่องกรองน้ำในตัว ทำให้ปัญหาเรื่องการขาดน้ำดื่มมีน้อยกว่า

สำหรับสภาพบรรยากาศโดยทั่วไป เนื่องจากนักศึกษาส่วนใหญ่พักอาศัยในหอพักของมหาวิทยาลัย และบางส่วนก็พักอาศัยในบริเวณใกล้เคียง ทำให้บรรยากาศโดยทั่วไปค่อนข้างคึกคัก มีนักศึกษาเข้าออกอยู่ตลอดเวลา โดยในช่วงเช้านักศึกษา ก็จะออกจากหอพักไปยังคณะที่ตนศึกษาอยู่ บางส่วนที่ยังไม่มีชั่วโมงเรียนก็จะอาศัยอยู่ในหอพัก ตอนเย็นก็จะกลับมายังหอพัก ในช่วงเย็นนักศึกษา ก็จะทำกิจกรรมต่าง ๆ กันไปเช่น ชมโทรทัศน์ เล่นกีฬา พุดคุยกับเพื่อน ปรึกษา ในด้านการเรียนต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งนับว่าเป็นชีวิตชีวาอย่างหนึ่งของมหาวิทยาลัย เพราะถึงแม้ว่าจะเป็นวันหยุดเสาร์ อาทิตย์ก็ยังมีผู้คนทำกิจกรรมต่าง ๆ อย่างคึกคัก ซึ่งบรรยากาศของการที่มีนักศึกษาส่วนใหญ่พักในหอพักของมหาวิทยาลัยนั้นเป็นบรรยากาศที่อยู่คู่กับมหาวิทยาลัยขอนแก่นนานนับสิบปีแล้ว สร้างความเคยชินให้กับระบบต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย แม้กระทั่งการเรียนการสอน ซึ่งนักศึกษาจะมีความสะดวกในการเรียนสามารถทราบข่าวคราวต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว มีโอกาสได้ปรึกษากับเพื่อนในการเรียน อาจารย์ผู้สอนก็สะดวกในการจัดเวลาสอนหรือเวลาสอบ เพราะบางครั้งก็จะจัดสอนหรือจัดสอบในช่วงเวลากลางคืน

ซึ่งหอพักนักศึกษานี้คงจะอยู่คู่กับมหาวิทยาลัยขอนแก่นไปอีกนาน และจะรักษาบรรยากาศต่าง ๆ เอาไว้ได้ และก็คงจะมีการจัดสร้างหอพักนักศึกษาขึ้นอีก ซึ่งนั่นก็คงต้องพึ่งพาผู้บริหาร อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่นช่วยกันดูแลต่อไป

5. ปัญหาของหอพักนักศึกษา

จากการสัมภาษณ์คุณสมหญิง เจริญวรรณวงศ์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองกิจการนักศึกษา ได้กล่าวถึงปัญหาของหอพักนักศึกษาในส่วนของ การดูแลของงานหอพักนักศึกษา กองกิจการนักศึกษา ว่า ปัญหาของหอพักนักศึกษามีอยู่ด้วยกันหลายปัญหาด้วยกัน ซึ่งบางปัญหาเกิดจากนักศึกษาผู้พักอาศัย บางปัญหาเกิดจากการจัดการของงานหอพักนักศึกษา หรือ ของมหาวิทยาลัยเอง บางปัญหาเกิดจากบุคคลภายนอก ซึ่งสามารถจำแนกปัญหาออกเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. ความไม่เพียงพอของหอพักนักศึกษา เนื่องจากจำนวนนักศึกษาที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่ในด้านของหอพักเพิ่มไม่ทันทั้งนี้เนื่องจาก งบประมาณของมหาวิทยาลัยมีจำกัด
2. ความแออัด คับแคบ อันเนื่องมาจากความเพียงพอของจำนวนหอพัก แต่ในขณะที่เดียวกันจะต้องจัดนักศึกษาให้เข้าพักได้มากที่สุด ทำให้ห้องพักบางห้องต้องมีผู้พักอาศัยไม่เหมาะสมกับขนาด และสภาพของห้อง รวมไปถึงอุปกรณ์ต่าง ๆ ภายในห้องพักด้วย

นอกจากนี้ยังมีนักศึกษาบางส่วนที่เข้าพักอาศัยในหอพักโดยไม่มีสิทธิ์ (สิงหอ) โดยอาศัยอยู่กับเพื่อน ซึ่งกับให้สภาพการพักอาศัยมีความแออัด แต่มหาวิทยาลัยก็ได้พยายามแก้ไขปัญหาการสิงหอ โดยการออกกฎหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

กฎหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น
ว่าด้วยการปรับและลงโทษผู้ไม่มีสิทธิ์
เข้าพักอาศัยในหอพัก
พ.ศ.2523

เพื่อให้การบริหารงานหอพักนักศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพอำนวยประโยชน์แก่นักศึกษาในการพักอาศัยในหอพักนักศึกษา ด้วยความเรียบร้อยสงบสุข และเหมาะสมกับสภาวะการณ์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น อาศัยอำนาจตามความข้อ 68.2 และข้อ 72 แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.2521 จึงวางกฎไว้ดังต่อไปนี้

1. นักศึกษาที่เข้าพักอาศัยโดยไม่มีสิทธิ์ต้องถูกปรับคนละ 500 บาท
  2. นักศึกษาที่มีสิทธิ์พักอาศัยในหอพัก หากยินยอมให้นักศึกษาที่ไม่มีสิทธิ์เข้าพักอาศัยในหอพัก หรือบุคคลภายนอกเข้าพักอาศัยอยู่ด้วยกับตนต้องถูกปรับเป็นเงิน 500 บาท
  3. หากนักศึกษาผู้ใดฝ่าฝืนกฎนี้เป็นครั้งที่สองต้องถูกปรับเป็นเงิน 500 บาท และหมดสิทธิ์เข้าพักอาศัยในหอพักทันที โดยไม่ได้รับคืนเงินค่าบำรุงหอพัก
  4. ให้หัวหน้าสำนักงานหอพักนักศึกษา หรือผู้ที่อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่นมอบหมายเป็นผู้ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎนี้
- ทั้งนี้ ให้ใช้กฎนี้ตั้งแต่วันถัดจากประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 13 สิงหาคม 2523

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
(ลงชื่อ) กวี ทั้งสุบุตร
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์กวี ทั้งสุบุตร)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น

แต่ในทางปฏิบัติเป็นเรื่องที่ค่อนข้างลำบากในการเข้าไปตรวจสอบ นอกจากจะนักศึกษาเข้าพักอาศัยโดยไม่มีสิทธิ์ แล้วยังมีบุคคลอื่น ๆ ที่เข้าพักในหอพักนักศึกษาด้วย เช่น นักศึกษาซึ่งศึกษาจบไปแล้ว หรือญาติพี่น้อง เป็นต้น ทำให้สภาพความเป็นอยู่มีความแออัดมากยิ่งขึ้น

3. อุปกรณ์ วัสดุ ครุภัณฑ์ต่าง ๆ ภายในหอพัก และภายในห้องพัก ไม่ได้มีการลงทะเบียน ไม่มีการตรวจรับย้ายเข้า หรือย้ายออก ไม่ได้มีการบันทึกไว้อย่างชัดเจน ทำให้มี

การชำระ สุธงหาย โดยพบบ่อยมากกว่า อุปกรณ์ หรือ คุรุภัณฑ์ ในหอพักหรือห้องพัก ไปปรากฏอยู่ตามที่พักนักศึกษาที่ดำเนินการโดยเอกชน

4. สภาพของหอพักและห้องพัก ในบางหอพักมีการใช้งานมาเป็นระยะเวลา นาน ทำให้มีสภาพค่อนข้างเก่า และชำรุดทรุดโทรม ค่อนข้างสกปรก

5. การทำความสะอาด การเก็บขยะต่าง ๆ เนื่องจากหอพักบางส่วนใช้ พ่อ บ้าน แม่บ้าน ซึ่งเป็นคนของงานหอพักนักศึกษา บางครั้งก็ไม่สามารถที่จะทำความสะอาดหรือเก็บขยะได้ทุกวัน เนื่องจากมีวันหยุด หรือติดภารกิจด้านอื่นด้วย เมื่อเทียบกับบางหอพัก ซึ่งเปลี่ยนมาใช้พนักงานทำความสะอาดจากบริษัทเอกชน จะทำงานได้ดีกว่า เนื่องจากมีหน้าที่ความรับผิดชอบเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้ในวันหยุดก็สามารถจัดเวรพลัดเปลี่ยนกันมาทำงาน และความรับผิดชอบต่าง ๆ ทางด้านเอกชนก็เป็นผู้ทำรับผิดชอบ ทำให้มีการทำงานที่ดีกว่าบุคลากรของมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ยังขาดการดูแลเอาใจใส่ของนักศึกษาที่พักในหอพักด้วย

6. การซ่อมบำรุงวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ทำได้ไม่เพียงพอ ทั้งนี้เนื่องจาก วัสดุ คุรุภัณฑ์บางส่วนมีสภาพเก่าทำให้มีการชำรุดมาก นอกจากนี้ยังประสบปัญหาในด้านการจัดเก็บอุปกรณ์ หรืองบประมาณ อาจจะมีค่าชำรุดอยู่บ้าง นอกจากนี้แล้วยังขาดความร่วมมือจากนักศึกษาในการแจ้งให้ทราบถึงการชำรุดเสียหายของอุปกรณ์ เนื่องจากเกรงว่าจะต้องเสียค่าใช้จ่าย ทำให้อุปกรณ์ และคุรุภัณฑ์ ต่าง ๆ ต้องเสียหายไปเป็นจำนวนมาก

7. ทรัพย์สินของนักศึกษามีการสูญหาย ทั้งนี้เนื่องจาก การรักษาความปลอดภัยยังทำได้ไม่ทั่วถึง อีกทั้งมีผู้พักอาศัยจำนวนมาก เป็นการลำบากในการตรวจสอบการเข้าออกจากหอพัก แต่บางครั้งก็เกิดจากนักศึกษาด้วยกันเองที่ทำการขโมยทรัพย์สินของเพื่อนไป นอกจากนี้แล้วอาณาเขตของมหาวิทยาลัยก็ไม่ได้มีรั้วอย่างชัดเจน มีบุคคลภายนอกผ่านเข้าออกตลอดเวลา จึงเป็นการยากต่อการตรวจสอบ และป้องกัน

8. ปัญหาการฝ่าฝืนกฎระเบียบของหอพักนักศึกษา เช่น การดื่มสุรา ส่งเสียงดัง การเล่นการพนัน การทะเลาะวิวาท เป็นต้น แต่ในบางครั้งก็มีปัญหาจากบุคคลภายนอก เช่น เมาสุราเข้ามาอาละวาดภายในหอพัก เป็นต้น

ในส่วนของหอพักนักศึกษาคณะแพทยศาสตร์นั้น จากการสัมภาษณ์คุณฝากจิต คุณรัตน์ หัวหน้าฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะแพทยศาสตร์ ได้กล่าวว่า ในส่วนของหอพักนักศึกษาคณะแพทยศาสตร์ไม่ค่อยที่จะมีปัญหามากนัก เนื่องจากมีจำนวนนักศึกษาน้อย และส่วนใหญ่จะต้องผลัดกันไปเข้าเวรที่โรงพยาบาลศรีนครินทร์ จะมีความอยู่บ้างในเรื่องของทรัพย์สินของนักศึกษาสูญหาย โดยคาดว่า จะมาจากผู้ที่รับจ้างซักรีดเสื้อผ้าของนักศึกษาเอง

ในด้านหอพักนักศึกษา คณะทันตแพทยศาสตร์ จากการสัมภาษณ์คุณคมกฤช ทองนาถ เจ้าหน้าที่ฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะทันตแพทยศาสตร์ ซึ่งได้ระบุว่า ในส่วนของหอพักนักศึกษาของคณะทันตแพทยศาสตร์นั้น จะมีความปัญหาในด้านการจัดการ เนื่องจากหน่วยงานที่รับผิดชอบมีขนาดเล็ก และต้องรับผิดชอบหลายด้าน ทำให้ขาดบุคลากรในการจัดการ การซ่อมบำรุงต่าง ๆ ส่วนปัญหาอื่น ๆ ก็คือปัญหาทรัพย์สินนักศึกษาสูญหาย ปัญหาอันเนื่องมาจากการออกแบบ และลักษณะอาคารคือ ลักษณะของอาคารมีลักษณะเหมือนตัว H เมื่อนักศึกษานำพาหนะโดยเฉพาะจักรยานยนต์เข้าจอดจะทำให้เกิดเสียงดังก้อง นอกจากนี้แล้วยังไม่มีที่จอดรถเป็นสัดส่วนอีกด้วย ปัญหาเรื่องห้องส้วม ซึ่งใช้สุขภัณฑ์แบบชักโครก ซึ่งเปลืองน้ำ และอุปกรณ์ชำรุดง่าย นอกจากนี้แล้วยังทำให้บ่อเกรอะเต็มเร็วอีกด้วย ปัญหาการทิ้งผ้าอนามัยของนักศึกษาหญิง ซึ่งบางครั้งทิ้งลง

ไปในชักโครก หรือทิ้งไม่เป็นที่ เป็นทาง ทำให้ท่ออุดตัน และสกปรก นอกจากนี้ยังมีปัญหาในเรื่อง การเก็บกักน้ำ เนื่องจากเป็นระบบที่ใช้การสูบน้ำขึ้นไปเก็บบนหลังคา แล้วปล่อยลงมาในบางครั้ง ที่ นักศึกษาใช้น้ำพร้อม ๆ กันจำนวนมาก น้ำที่เก็บไว้จะไม่เพียงพอ อีกทั้งการสูบน้ำสูบขึ้นไป ใช้คน ในการปิดเปิดเครื่อง เนื่องจากระบบลุลอย มีการชำรุดง่ายเนื่องจากแรงดันของน้ำที่จ่ายมามีความ แรง ในบางครั้งคนที่รับผิดชอบในการเปิดเครื่องลิมเปิด หรือไม่ทราบว่ามีปริมาณเหลืออยู่ เท่าใด ก็จะมีปัญหาได้ ซึ่งคุณคณฤช ก็ได้บอกว่าปัญหาดังกล่าวนี้ในหอพักนักศึกษาส่วนกลางก็มี ปัญหาเช่นกัน

6. ค่าธรรมเนียมหอพักนักศึกษา

ตามรายละเอียดในตารางที่ 3.7 แสดงให้เห็นถึงค่าธรรมเนียมหอพักที่นักศึกษาที่พัก อาศัยอยู่จะต้องชำระ นอกจากนี้แล้วยังแสดงเปรียบเทียบกับค่าธรรมเนียมหอพักของมหาวิทยาลัย อื่น ๆ อีกด้วย

จากข้อมูลตามตารางที่ 3.7 จะเห็นได้ว่า ค่าธรรมเนียมหอพักยกเว้น หอพักที่ 21, 22, 23, 24 และ 25 ซึ่งเก็บค่าธรรมเนียมคนละ 1,000 บาทต่อเทอม นั้น ได้เก็บตามจำนวนผู้พัก อาศัย กล่าวคือ ถ้าห้องใดมีผู้พักอาศัยน้อยค่าธรรมเนียมจะสูง ถ้าพัก 2 คน/ห้อง ค่าธรรมเนียมคน ละ 500 บาท/เทอม พัก 3 คน/ห้องค่าธรรมเนียมคนละ 350 บาท/เทอม พัก 4 คน/ห้อง ค่า ธรรมเนียม 270 บาท/เทอม ส่วนค่าธรรมเนียมของหอพักนักศึกษาคณะแพทยศาสตร์นั้น คิดค่า ธรรมเนียมหอพักคนละ 500 บาท/เทอม ต่อการพัก 2 คน/ห้อง ส่วนหอพักคณะทันตแพทยศาสตร์ ซึ่งเป็นหอพักใหม่ล่าสุดนั้น คิดค่าธรรมเนียมหอพักคนละ 1,500 บาท/เทอม ต่อการพัก 4 คน/ห้อง ส่วนในภาคฤดูร้อน การคิดค่าธรรมเนียมหอพักจะคิดประมาณครึ่งหนึ่งของภาคปกติ กล่าวคือถ้าพัก 2 คน/ห้อง ค่าธรรมเนียมหอพักคนละ 250 บาท ถ้าพัก 3 คน/ห้อง ค่าธรรมเนียมหอพักเท่ากับคน ละ 175 บาท ส่วนหอพักที่ 21, 22, 23, 24 และ 25 นั้นคิดค่าธรรมเนียมคนละ 500

เมื่อเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ แล้วพบว่า ค่าธรรมเนียมหอพักของมหาวิทยา ลัย ขอนแก่นมีราคาถูกกว่าสถาบันอื่น โดยมีราคาใกล้เคียงกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยส่วนใหญ่ สถาบันอื่น ๆ ก็จะมีการจัดหอพัก จำนวนคนพัก และอุปกรณ์ต่าง ๆ ภายในห้อง คล้าย ๆ กัน และ จากตารางที่ 3.7 พบว่า มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีราคาค่าธรรมเนียมหอพักแพงที่สุด เทียบ เฉพาะกับสถาบันที่ได้นำข้อมูลมาแสดง กล่าวคือ ถ้าหากพัก 2 คน/ห้อง ค่าธรรมเนียมหอพักเท่ากับ 3,200 บาท /คน/เทอม แพงกว่ามหาวิทยาลัยขอนแก่นถึง 6 เท่าตัว

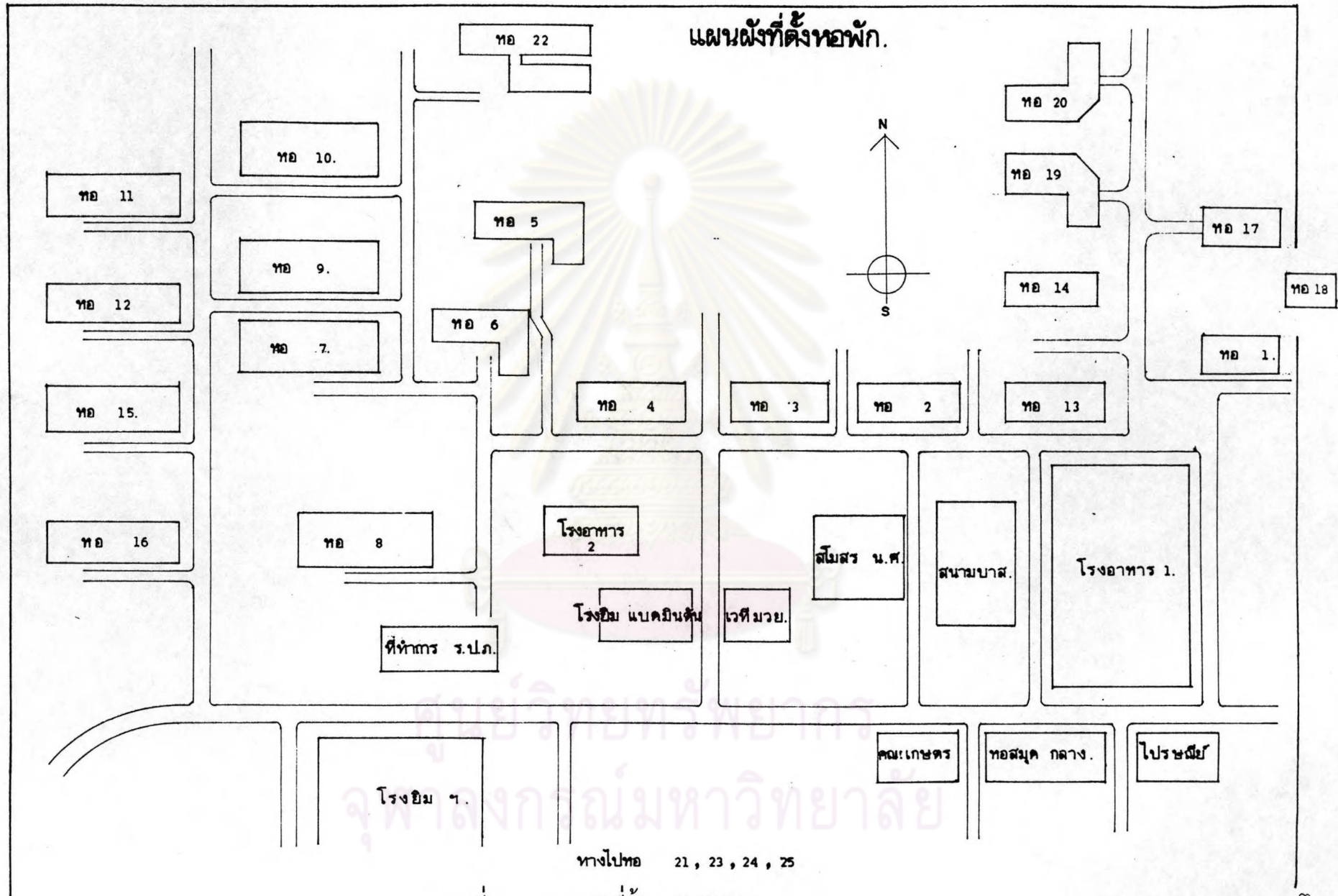
เมื่อสอบถามตามมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค เช่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ หรือ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์นั้น พบว่ามีปัญหาในเรื่องการไม่เพียงพอของหอพักนักศึกษาเช่นกัน คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 จะได้เข้าพักในหอพักทุกคน แต่นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ขึ้นไปจะต้องมีการ จับฉลากเพื่อจะได้เข้าพักในหอพัก หากจับฉลากไม่ได้ก็ต้องไปพักข้างนอกมหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.7 เปรียบเทียบค่าธรรมเนียมหอพักกับมหาวิทยาลัยอื่นๆ

มหาวิทยาลัย	ค่าธรรมเนียมหอพัก/เทอม	จำนวนคนต่อห้อง	ประเภทห้องน้ำ	อุปกรณ์ที่จัดให้นักศึกษา			หมายเหตุ
				เตียง	ตู้เสื้อผ้า	โต๊ะทำงาน	
ขอนแก่น	270	4	รวม	มี	มี	มี	หอ 21,22,23,24,25 หอคณะแพทยฯ หอคณะทันตแพทยฯ
	350	3	รวม	มี	มี	มี	
	500	2	รวม	มี	มี	มี	
	1,000	4	รวม	มี	มี	มี	
	500	2	รวม	มี	มี	มี	
	1,500	4	รวม	มี	มี	มี	
มหิดล (ศาลายา)	800	4	รวม	มี	มี	มี	
ศิลปากร (ทับแก้ว)	800	4	รวม	มี	มี	มี	ราคาขึ้นกับความเก่าใหม่ของหอพัก
	1,000	4	รวม	มี	มี	มี	
	2,000	3	รวม	มี	มี	มี	
เชียงใหม่	600	3	รวม	มี	มี	มี	
	750	2	รวม	มี	มี	มี	
สงขลานครินทร์	1,550	4	รวม	มี	มี	มี	
	1,900	3	รวม	มี	มี	มี	
	3,200	2	รวม	มี	มี	มี	

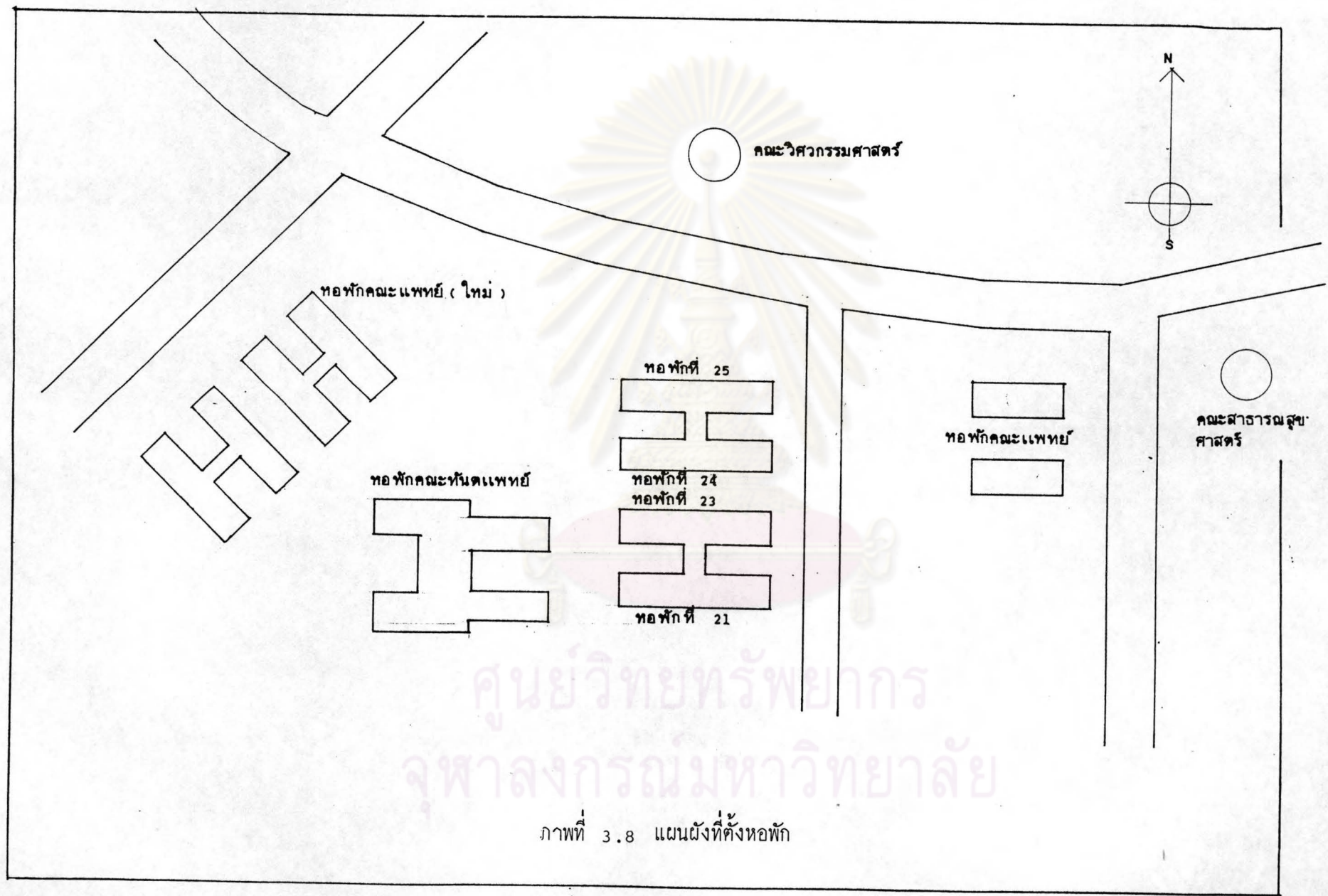
ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ทางไปหอ 21, 23, 24, 25

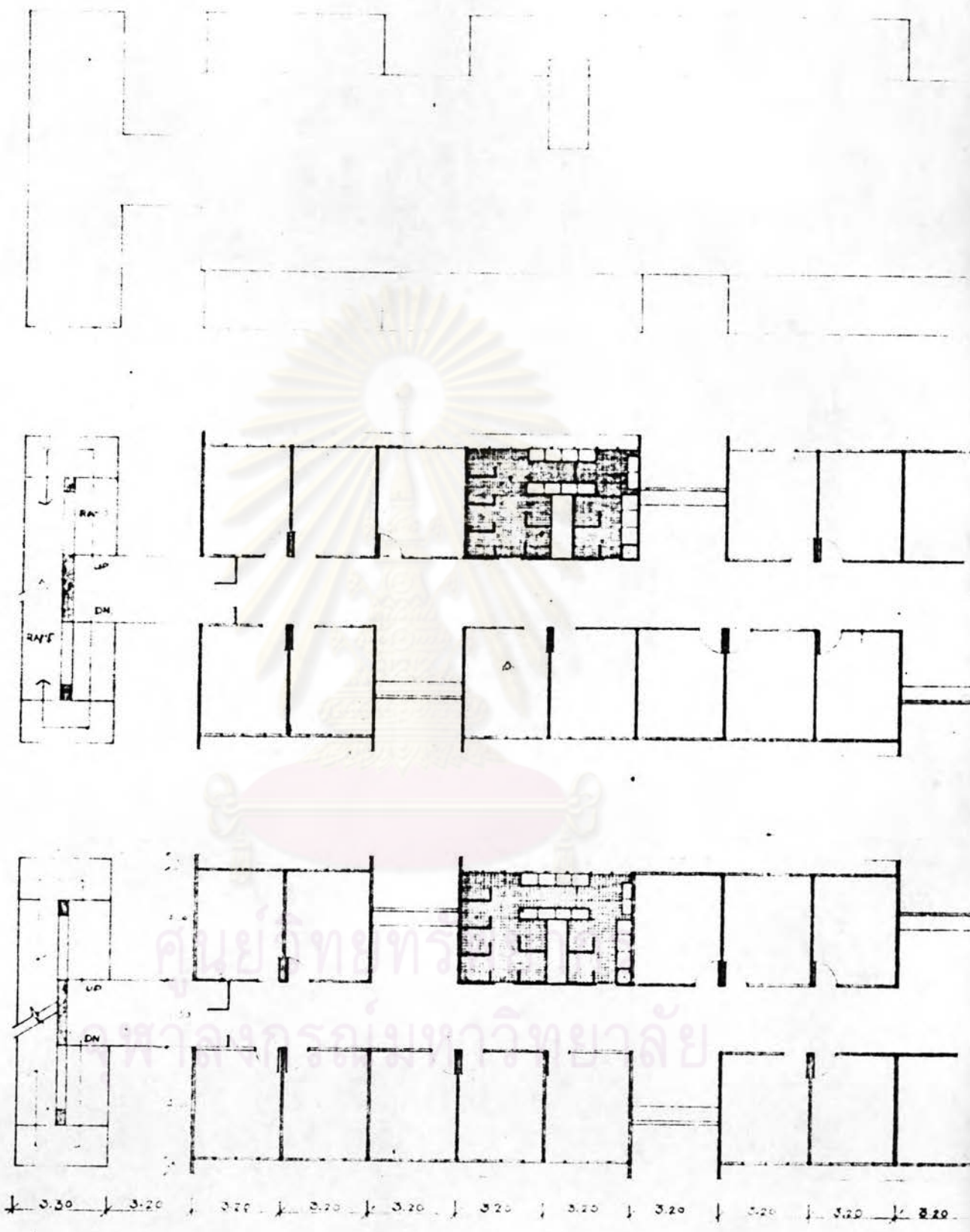
ภาพที่ 3.7 แผนผังที่ตั้งหอพักนักศึกษา

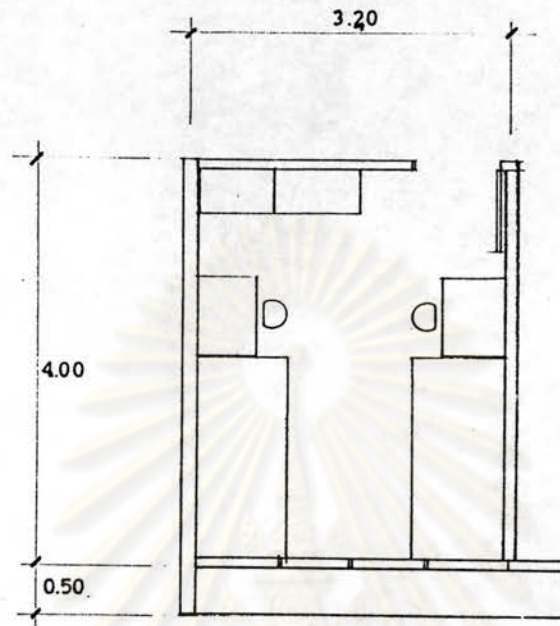
ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 3.8 แผนผังที่ตั้งหอพัก

ภาพที่ 3.9 ฟังอาคารหอพักที่ 1 และ 2

ภาพที่ 3.10 ฟังก์ชันห้องพักของหอพักที่ 1 และ 2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

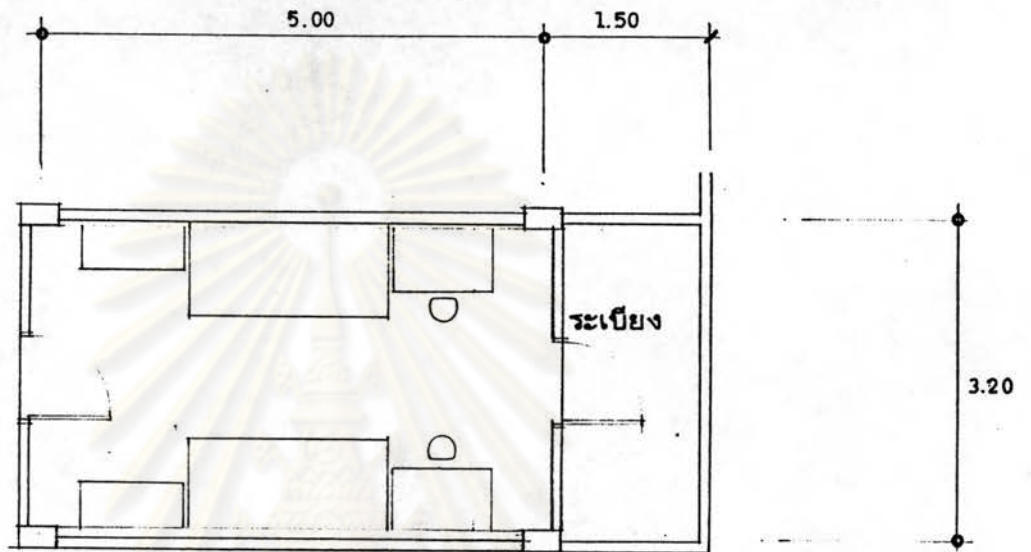

- ชื่อห้องนอน
- 1 ห้องนอน 1
  - 2 ห้องนอน 2
  - 3 ห้องนอน 3
  - 4 ห้องนอน 4
  - 5 ห้องนอน 5
  - 6 ห้องนอน 6
  - 7 ห้องนอน 7
  - 8 ห้องนอน 8
  - 9 ห้องนอน 9
  - 10 ห้องนอน 10

ชื่อ	วิเศษ นาม
ตำแหน่ง	
วันที่	16 มี.ค. 66

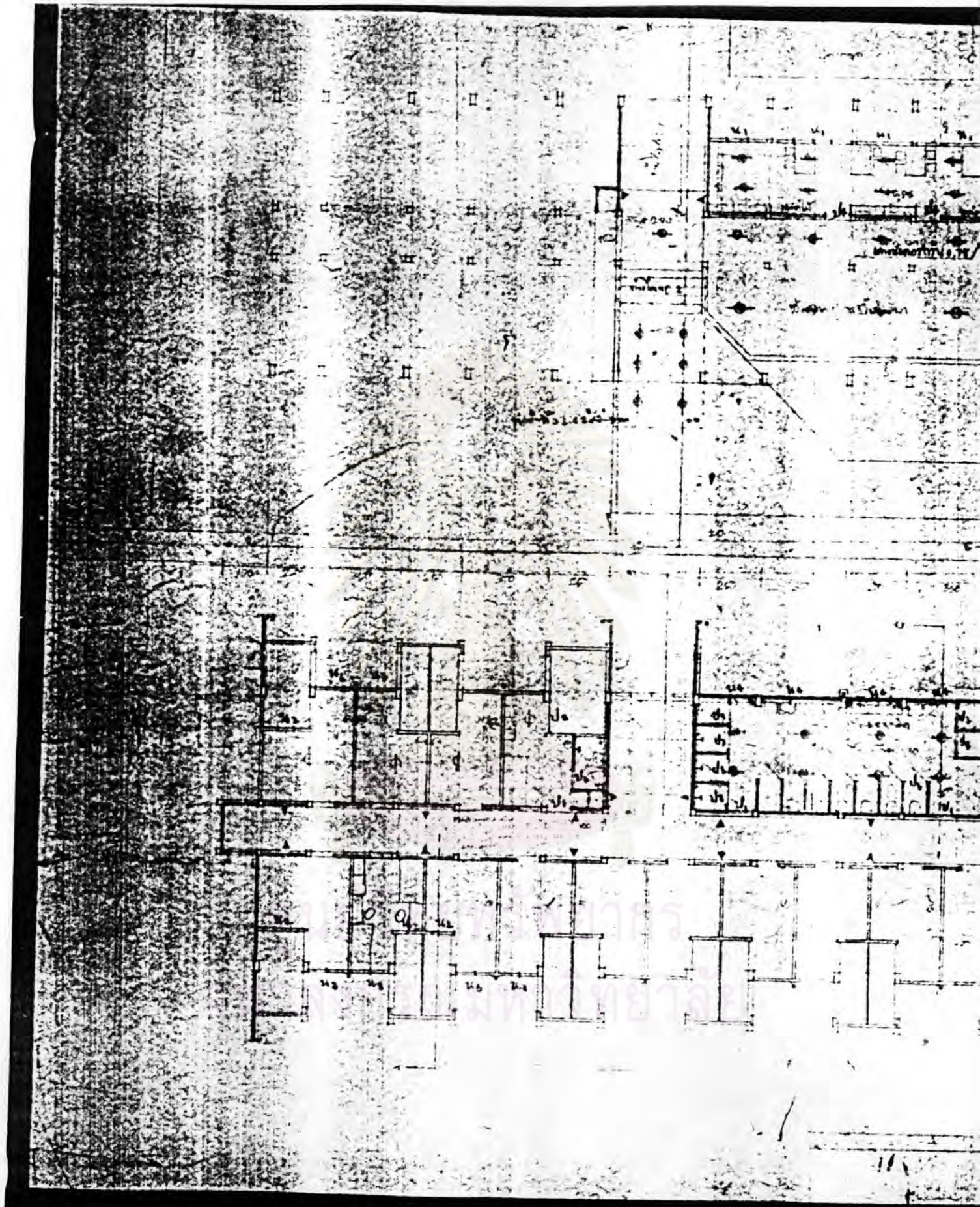

ภาพที่ 3.12 ฟังก์ชันห้องพักของหอพักที่ 5 และ 6

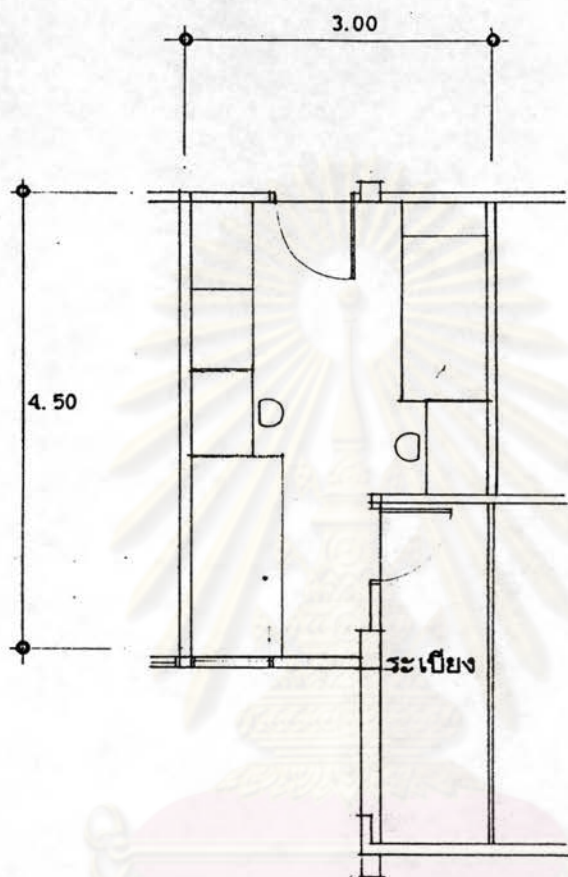
ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 3.13 ฟังอาคารหอพักที่ 9, 10, 11 และ 12

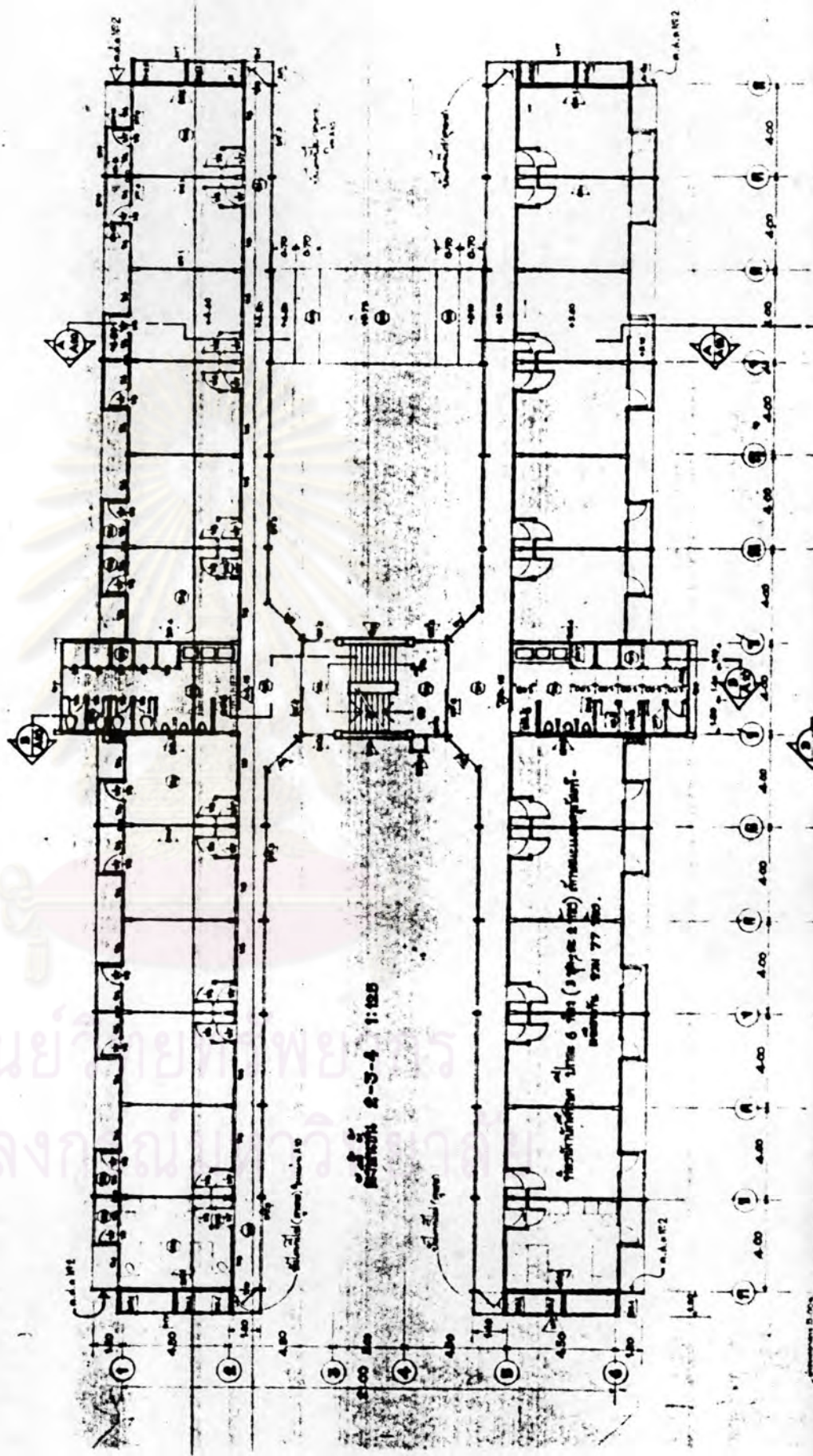

ภาพที่ 3.14 ฟังห้องพักของหอพักที่ 9, 10, 11, และ 12

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยุวิทยุ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชั้นที่ 2-3-4 1:100

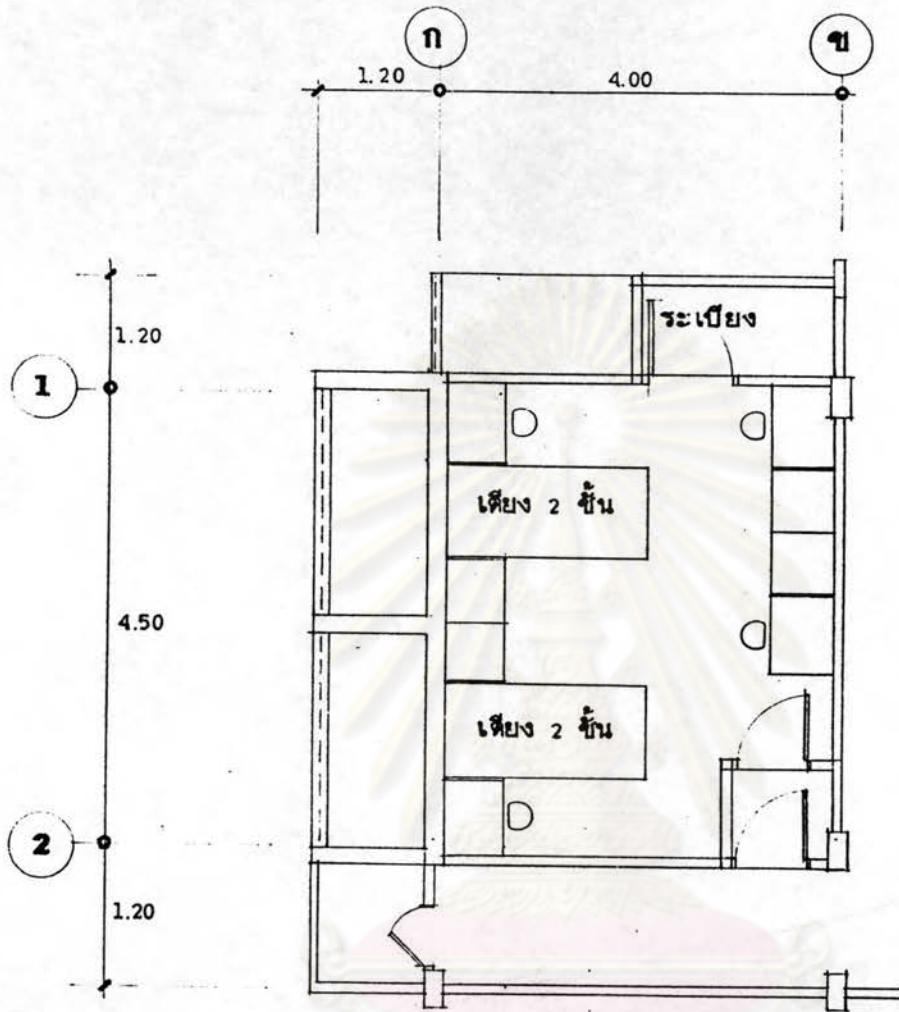
ห้องนักเรียน ชั้น 6 (รวม 8 ห้อง) จำนวน 77 คน

ร.ร. 101

ร.ร. 102

บันได (รวม) ชั้น 1-2

บันได (รวม)

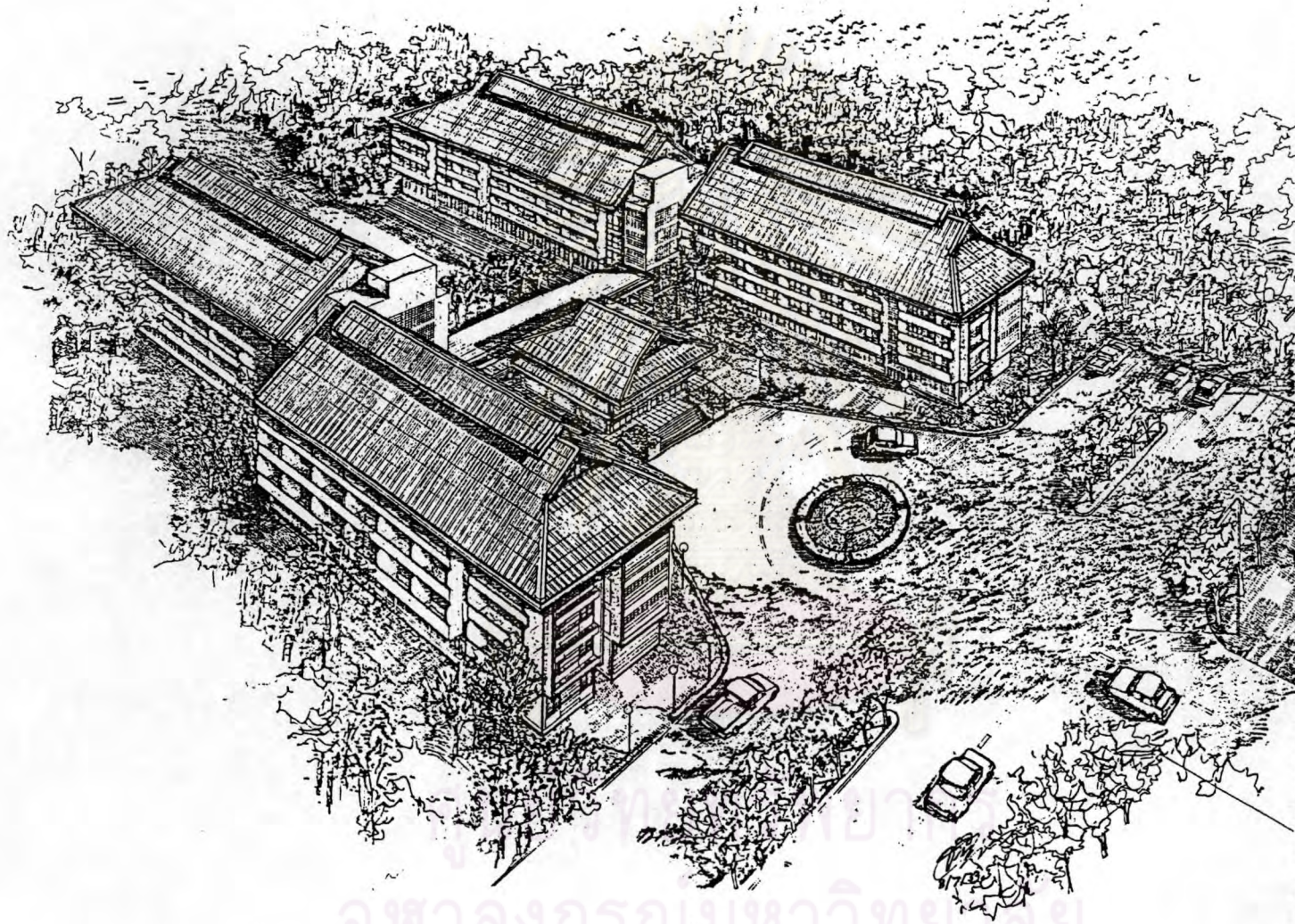

ศูนย์วิทยทรัพยากร

ภาพที่ 3.16 ฟังห้องพักของหอพักที่ 22

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 3.17 รูปทัศนียภาพหอพักนักศึกษาคณะทันตแพทยศาสตร์

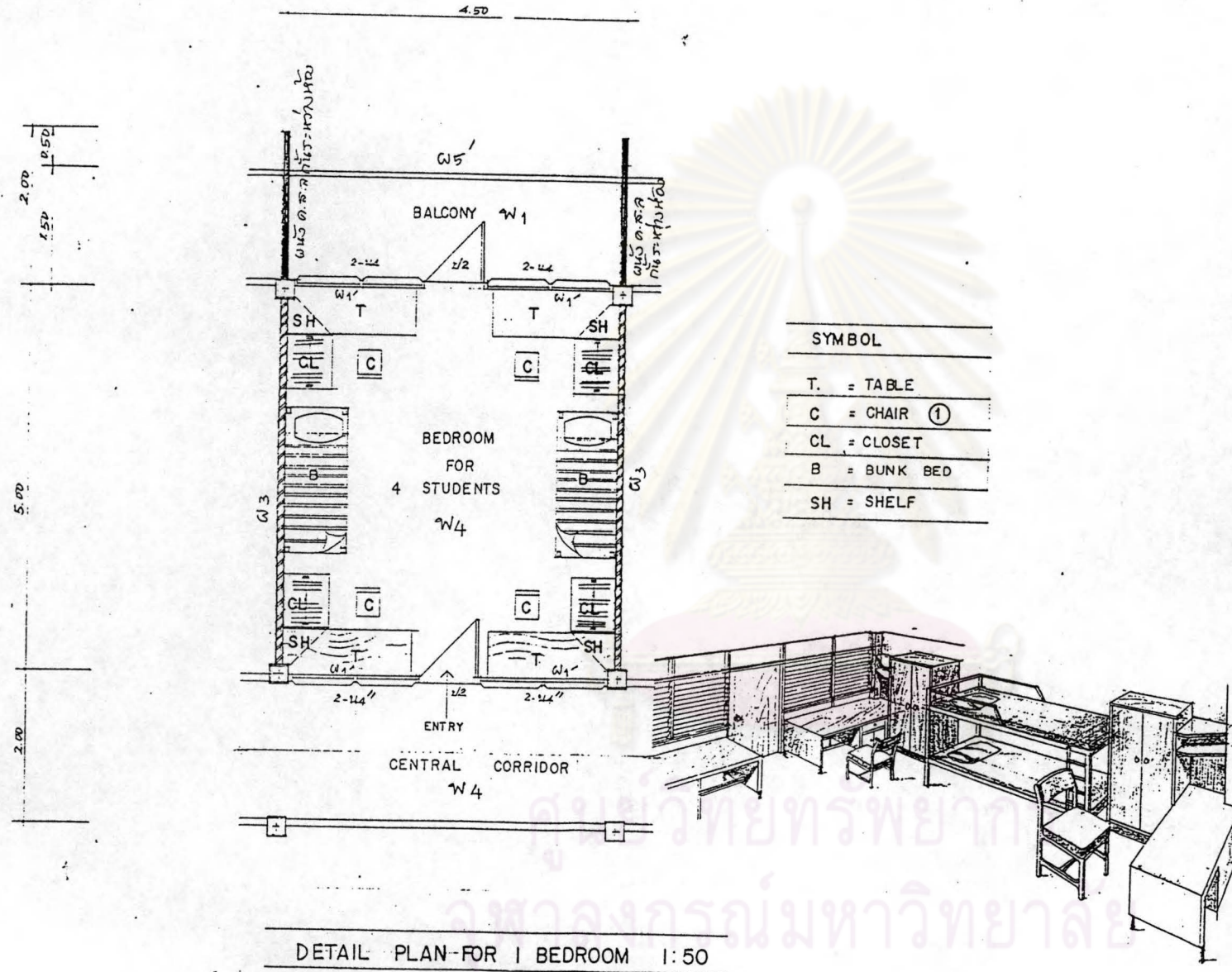
โครงการ โครงการก่อสร้างหอพักนักศึกษา คณะทันตแพทยศาสตร์		
ผู้ออกแบบ สถาปนิก <i>[Signature]</i>		
- นายฉัตร เสงี่ยม - นายอนุ พงษ์วิน		
วิศวกรโครงสร้าง - นายศักดิ์ กฤษาป - นายจำเริญ อธิธรรม		
วิศวกรโยธา - นายวราศักดิ์ นิลรัตนากร - นายมงคล สัมระกอบกุล		
วิศวกรเครื่องกล - นายอภิศักดิ์ วิเศษ วิศวกรสถาปัตย์และสิ่งแวดล้อม - นายศุภกฤษ สันติหาร		
เขียนแบบ <i>[Signature]</i> วชิร		
ผู้ปรึกษา		
ตารางแบบ		
อธิการบดี อนุมัติ		
วันที่	เดือน	พ.ศ.
หมายเลข		
แบบแปลน		
ร่าง	ฉบับ	หมายเลข

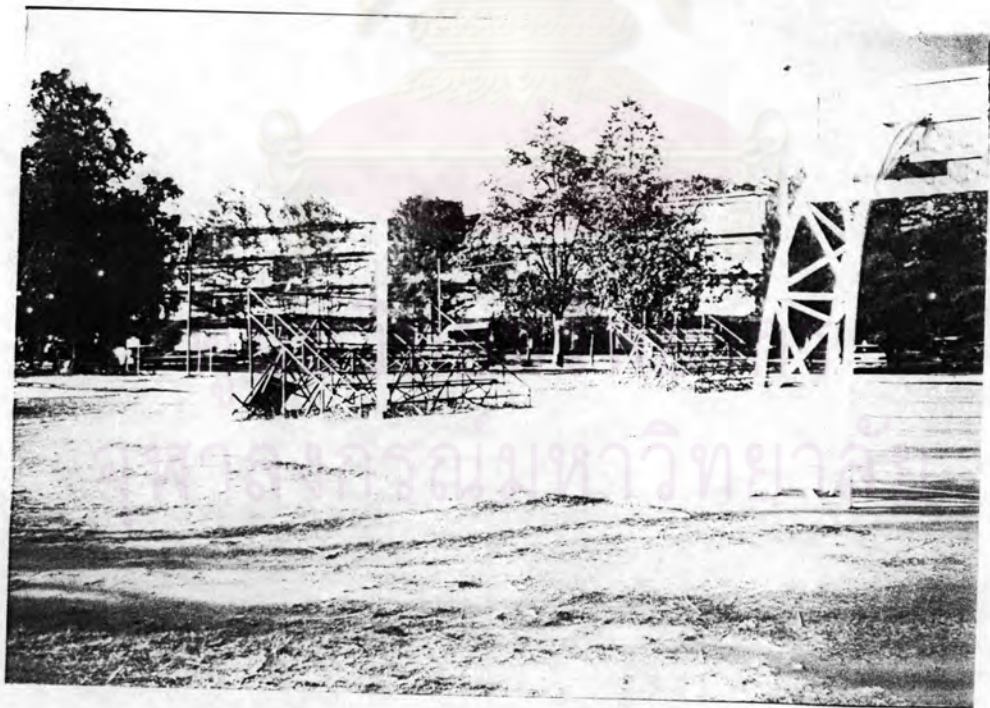

ภาพที่ 3.20 ฟังห้องพักของหอพักนักศึกษา ระดับตแพทย์ศาสตร์

ภาพที่ 3.21 หอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น

ภาพที่ 3.22 หอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น

ภาพที่ 3.23 หอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น

ภาพที่ 3.24 หอพักนักศึกษาคณะทันตแพทยศาสตร์

ภาพที่ 3.25 หอพักนักศึกษาคณะทันตแพทยศาสตร์ (ใหม่)

ภาพที่ 3.26 ที่จอดรถบริเวณหอพักนักศึกษา

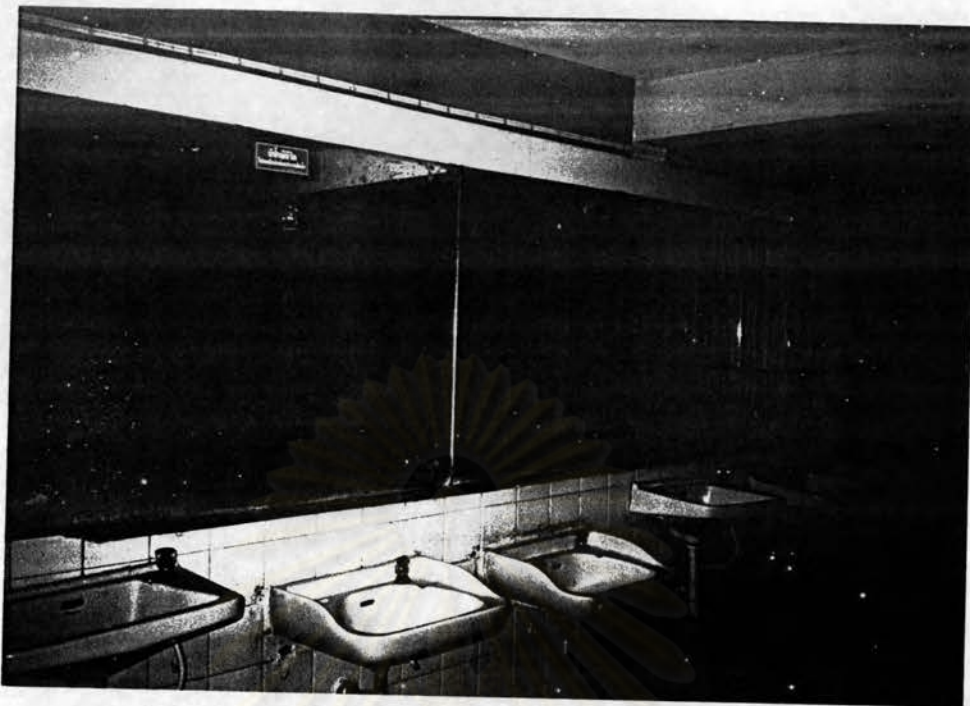

ภาพที่ 3.27 ข้อห้าม และบทลงโทษของหอพักที่ติดไว้ในหอพักของมหาวิทยาลัย

ภาพที่ 3.28 ทางเดินภายในหอพักนักศึกษา

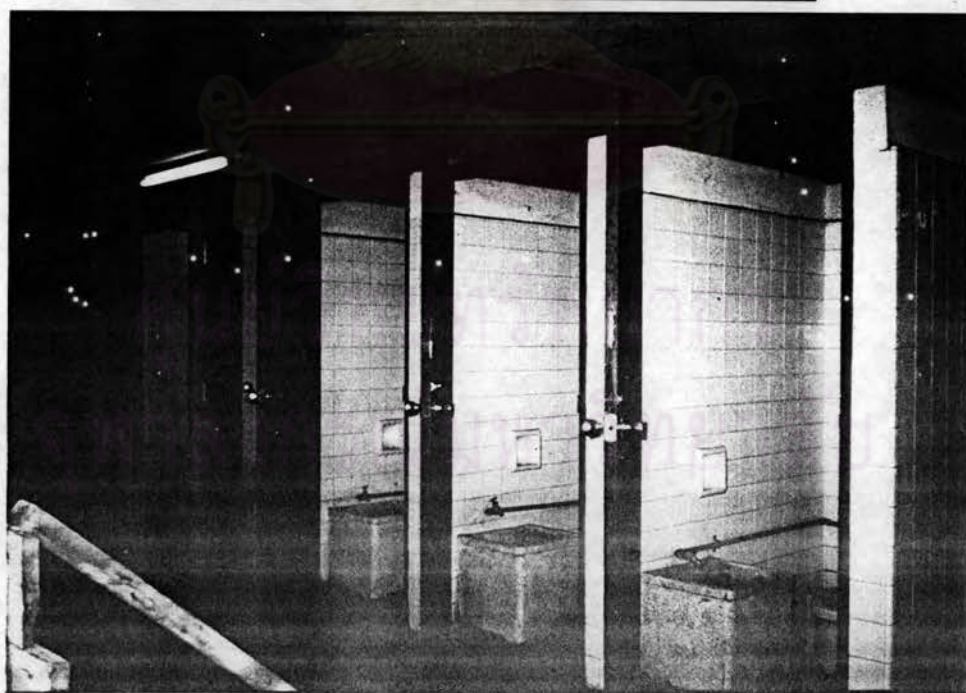

ภาพที่ 3.29 อ่างล้างหน้า และบริเวณชักล้างในหอพักนักศึกษา

ภาพที่ 3.30 โป้สสาวะ และห้องอาบน้ำในหอพักนักศึกษา

ภาพที่ 3.31 ห้องส้วมในหอพักนักศึกษา

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 3.32 การให้บริการน้ำดื่มในห้องพักนักศึกษา

ภาพที่ 3.33 สภาพภายในห้องพักนักศึกษา

ภาพที่ 3.34 สภาพภายในห้องพักนักศึกษา

ที่พักอาศัยของนักศึกษา ซึ่งดำเนินการโดยเอกชน

เนื่องจากความไม่เพียงพอของหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัย ทำให้นักศึกษาบางส่วนไม่ได้รับสิทธิ์ให้เข้าพักในหอพักของมหาวิทยาลัย เดิมที่เดียวรอบๆมหาวิทยาลัยก็ไม่ค่อยมีเอกชนเข้าดำเนินการจัดสร้างที่พักอาศัยให้กับนักศึกษา โดยนักศึกษาที่ไม่ได้รับสิทธิ์ให้เข้าพักในหอพักมหาวิทยาลัยต้องอาศัยอยู่กับเพื่อนในหอพักของมหาวิทยาลัย หรือที่เรียกกันว่า "สิงหอ" โดยอาจจะหาที่นอนมาเสริมเพื่อนนอนกัน ซึ่งก็ไม่สะดวกสบาย คับแคบ และแออัด ต่อมาจำนวนของนักศึกษาได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ในขณะที่จำนวนหอพักมีการเพิ่มน้อยกว่า ทำให้มีนักศึกษาที่ไม่ได้รับสิทธิ์เข้าพักในหอพักมากยิ่งขึ้น ทำให้การสิงหอไม่ได้รับความสะดวกมากยิ่งขึ้น ทั้งการพักในห้องพัก หรือการใช้ห้องน้ำ การใช้สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ทำให้เอกชนที่มีที่ดินในบริเวณรอบ ๆ มหาวิทยาลัยเริ่มที่จะจัดสร้างที่พักอาศัยของนักศึกษาในรูปแบบของหอพักบ้าง หอเช่าบ้าง บ้านเช่าบ้าง เพื่อรองรับนักศึกษาบางส่วน ซึ่งต้องการความสะดวก สบาย ความเป็นส่วนตัว มากกว่าการพักในหอพักของมหาวิทยาลัย และมีฐานะดีเพียงพอที่จะชำระค่าเช่าจ่ายได้ เพราะมีราคาแพงกว่าค่าธรรมเนียมของหอพักมหาวิทยาลัยมาก

จากการสำรวจรวบรวมข้อมูล ที่พักอาศัยของนักศึกษาที่ดำเนินการโดยเอกชน โดยผู้วิจัยและผู้วิจัย 2 คน ได้ทำการสำรวจ และรวบรวมข้อมูล โดยมีหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

1. สำรวจในพื้นที่รัศมี 1 กิโลเมตร จากแนวเขตมหาวิทยาลัยทุก ๆ ด้าน
2. ทำการสำรวจข้อมูลในเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2537
3. ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลของแต่ละสถานที่ โดยมีหัวข้อดังต่อไปนี้
  - ชื่อสถานที่
  - จำนวนอาคาร , จำนวนชั้น , จำนวนห้อง
  - ขนาดพื้นที่ห้อง , จำนวนผู้พักอาศัยต่อห้อง
  - เพศของผู้พักอาศัย
  - จำนวนนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นที่พักอยู่ในสถานที่นั้น ๆ
  - ลักษณะห้องน้ำ
  - อุปกรณ์ต่าง ๆ ภายในห้องพัก
  - ราคาเช่า , ค่ามัดจำ , ค่าน้ำ และค่าไฟฟ้า
  - กฎระเบียบ , กฎเกณฑ์ต่าง ๆ
  - สภาพแวดล้อมโดยทั่วไป

จากการรวบรวมข้อมูลตามกฎเกณฑ์ดังกล่าวมาแล้ว สามารถแบ่งกลุ่มที่พักอาศัยของนักศึกษาที่ดำเนินการโดยเอกชนในบริเวณรอบ ๆ มหาวิทยาลัย ตามทำเลที่ตั้งได้เป็น 3 กลุ่มด้วยกัน คือ

กลุ่ม 1 - กลุ่มหลังศูนย์แพทย์

กลุ่มนี้จะอยู่ในบริเวณหลังศูนย์แพทย์ หรือโรงพยาบาลศรีนครินทร์ และหลังบริเวณบ้านพัก อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของศูนย์แพทย์ จากการสำรวจรวบรวมข้อมูลดังที่สรุปไว้ในตารางที่ 3.8, 3.9 และ 3.10 ในกลุ่มที่ 1 นี้ มีสถานที่พักอาศัยของนักศึกษาจำนวน 18 แห่งด้วยกัน ส่วนใหญ่ในแต่ละแห่งจะมีอาคารเดียว และส่วนใหญ่จะเป็นอาคารชั้นเดียว มีจำนวนรวมกันทั้งสิ้น 213 ห้อง ส่วนใหญ่จะอนุญาตให้พักได้ห้องละ 2 คน และไม่ได้มีการจำกัดเพศของผู้พักอาศัย มีจำนวน

นักศึกษาอาศัยรวมประมาณ 416 คน ขนาดของห้องพักมีตั้งแต่ขนาด 16 - 21 ตารางเมตร เฉลี่ยแล้วแต่ละห้องมีพื้นที่ 18.08 ตารางเมตร ลักษณะห้องน้ำทั้งหมดจะมีห้องน้ำเป็นส่วนตัวในแต่ละห้องพัก อุปกรณ์ ภายในห้องพักส่วนใหญ่จะจัดเตียงนอน และตู้เสื้อผ้าให้ มีบางแห่งจัดโต๊ะทำงานให้ด้วย ภายในห้องพักส่วนใหญ่จะติดพัดลมไว้ให้

ส่วนราคาค่าเช่านั้นมีตั้งแต่ 700 บาท ถึง 1,500 บาท ต่อห้อง ต่อเดือน โดยเฉลี่ยแล้วค่าเช่าเท่ากับ 1,050 บาท ต่อห้องต่อเดือน ค่ามัดจำนั้นมีตั้งแต่ 400 บาทถึง 1,600 บาท ค่าน้ำส่วนใหญ่จะเก็บตามมิเตอร์ โดยคิดลูกบาศก์เมตรละ 3 บาท บางแห่งก็ไม่คิดค่าน้ำ โดยได้รวมไว้ในค่าห้องแล้ว ส่วนค่าไฟฟ้านั้นก็เก็บตามมิเตอร์เช่นกัน โดยส่วนใหญ่คิดหน่วยละ 4 บาท บางแห่งก็ไม่คิด โดยได้รวมเข้ากับค่าเช่าห้องแล้วเช่นกัน เมื่อศึกษาถึงค่าเช่าห้องต่อตารางเมตร ต่อเดือน ก็พบว่ามีค่าเช่าต่อตารางเมตรต่อเดือน อยู่ระหว่าง 39 - 94 บาท เฉลี่ยแล้วเท่ากับ 58 บาท/ตารางเมตร/เดือน ส่วนค่าเช่าต่อคนต่อเดือนอยู่ระหว่าง 333 - 750 บาท เฉลี่ยแล้วเท่ากับ 523 บาท/คน/เดือน ส่วนใหญ่แล้วสถานที่เหล่านี้จะไม่มีการระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ แต่บางแห่งก็มีการระเบียบเกี่ยวกับการห้ามดื่มสุรา ห้ามส่งเสียงดัง ห้ามนำบุคคลอื่นมาพักอาศัย ห้ามเล่นการพนัน เป็นต้น ส่วนสภาพโดยทั่วไปแล้วจะมีปัญหาในเรื่องของสภาพถนนบ้าง เพราะส่วนใหญ่ถนนในบริเวณนี้จะเป็น ถนนดินลูกรังมีขนาดค่อนข้างแคบ ทำให้มีปัญหาในการสัญจรบ้างโดยเฉพาะฤดูฝน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.8 แสดงที่พักอาศัยของนักศึกษาที่ดำเนินการโดยเอกชน(กลุ่มหลังศูนย์แพทย์)

หมายเลข	ชื่อสถานที่	จำนวนอาคาร	จำนวนชั้น	จำนวนห้อง	พื้นที่ห้อง (ตร.ม.)	จำนวนคน/ห้อง	จำนวนนักศึกษารวม	เพศของผู้พัก
1	เบญจา	1	1	12	18	2	20	ช/ญ
2	เชิดอนันต์	1	1	12	18	2	18	ช/ญ
3	เรืองชัย	1	1	12	18	2	20	ช/ญ
4	เดือนเพ็ญ	1	1	12	20	2	19	ช/ญ
5	อุทัย	1	1	10	18	2	15	ช/ญ
6	สมฤดี	1	1	8	16	2	15	ช/ญ
7	สมชาย	1	1	16	18	2	30	ช/ญ
8	ศิริกนก	1	1	8	16	2	15	ช/ญ
9	คเชนทร์	1	1	8	16	2	16	ช/ญ
10	เสาวณี	1	1	8	17.50	2	10	ช/ญ
11	บ้านปนัดดา	1	3	12	16	2	8	ช/ญ
12	วานิช	1	1	9	21	3	25	ช/ญ
13	บ้านน้อมธรรม	5	1	25	18	2	40	ช/ญ
14	บ้านสุวรรณคำ	1	1	5	18	2	10	ช/ญ
15	โรสพาร์ทเมนท์	1	3	32	21	2	55	ช/ญ
16	บ้านอัมพร	2	1	10	18	2	18	ช/ญ
17	บ้านศรีมาพล	1	1	6	18	2	10	ช/ญ
18	140/70	1	1	8	20	ไม่จำกัด	15	ช/ญ
			รวม	213		รวม	359	

ตารางที่ 3.9 แสดงสิ่งอำนวยความสะดวกที่พักอาศัยที่ดำเนินการโดยเอกชน(กลุ่มหลังศูนย์แพทย์)

หมายเลข	ชื่อสถานที่	พื้นที่ห้อง (ตร.ม.)	จำนวน คน/ห้อง	ลักษณะ ห้องน้ำ	จำนวนอุปกรณ์ในห้องพัก				
					เตียง	ตู้เสื้อผ้า	โต๊ะทำงาน	โต๊ะเครื่องแป้ง	พัดลม
1	เบญจา	18	2	ในตัว	1	1	1	0	1
2	เชิดอนันต์	18	2	ในตัว	1	1	0	0	1
3	เรืองชัย	18	2	ในตัว	1	1	0	0	1
4	เดือนเพ็ญ	20	2	ในตัว	1	0	0	0	1
5	อุทัย	18	2	ในตัว	1	1	1	0	1
6	สมฤดี	16	2	ในตัว	1	1	0	0	1
7	สมชาย	18	2	ในตัว	1	1	0	0	1
8	ศิริกนก	16	2	ในตัว	1	1	1	0	1
9	กเชนทร์	16	2	ในตัว	1	1	0	0	1
10	เสาวณี	17.50	2	ในตัว	1	0	1	0	0
11	บ้านปนัดดา	16	2	ในตัว	1	1	0	1	0
12	วานิช	21	3	ในตัว	1	1	0	0	1
13	บ้านน้อมธรรม	18	2	ในตัว	1	1	1	0	1
14	บ้านสุวรรณคำ	18	2	ในตัว	1	1	1	0	1
15	โรสพาร์ทเมนท์	21	2	ในตัว	2	1	1	0	1
16	บ้านอัมพร	18	2	ในตัว	1	1	0	0	1
17	บ้านศรีมาพล	18	2	ในตัว	1	1	1	0	0
18	140/70	20	ไม่จำกัด	ในตัว	0	1	0	0	1
เฉลี่ย		18.08							

ตารางที่ 3.10 แสดงราคาค่าใช้จ่ายที่พักอาศัยที่ดำเนินการโดยเอกชน(กลุ่มหลังศูนย์แพทย์)

หมายเลข	ชื่อสถานที่	พื้นที่ห้อง (ตร.ม.)	จำนวน คน/ห้อง	ค่าเช่า/ เดือน	ค่ามัดจำ	ค่าน้ำ/ หน่วย	ค่าไฟฟ้า/ หน่วย	ค่าเช่า/ ตร.ม./เดือน	ค่าเช่า/ คน/เดือน
1	เบญจา	18	2	1,000	500	3	4	56	500
2	เซ็ดอนันต์	18	2	1,000	500	3	4	56	500
3	เรืองชัย	18	2	800	500	3	4	44	400
4	เดือนเพ็ญ	20	2	800	800	-	3	40	400
5	อุทัย	18	2	1,200	1,000	3	4	67	600
6	สมฤดี	16	2	700	700	-	4	44	350
7	สมชาย	18	2	700	700	-	4	39	350
8	ศิริกนก	16	2	1,000	500	3	4	63	500
9	กเชนทร์	16	2	1,000	500	3	4	63	500
10	เสาวณี	17.50	2	1,000	400	-	-	57	500
11	บ้านปนัดดา	16	2	1,500	1,000	3	4	94	750 ^a
12	วานิช	21	3	1,000	500	-	-	48	333
13	บ้านน้อมธรรม	18	2	1,500	1,000	4	3	83	750
14	บ้านสุวรรณคำ	18	2	1,200	1,600	3	4	67	600
15	โรสพาร์ทเมนท์	21	2	1,500	1,000	3	4	71	750
16	บ้านอัมพร	18	2	1,000	1,000	3	4	56	500
17	บ้านศรีมาพล	18	2	1,200	1,200	3	4	67	600
18	140/70	20	ไม่จำกัด	800	500	4	5	40	-
			เฉลี่ย	1,050			เฉลี่ย	58	523

กลุ่มที่ 2 - กลุ่มหลังหอ 10 - 11 หรือคุ้มอิงมอ

บริเวณดังกล่าวอยู่นอกเขตมหาวิทยาลัยทางด้านทิศเหนือในช่วงหลังหอพักที่ 10 - 11 หรือใกล้หมู่บ้านคุ้มอิงมอ เป็นเส้นทางจากมหาวิทยาลัย ไปหมู่บ้านโนนม่วง จากการสำรวจมีที่พักอาศัยของนักศึกษาที่ดำเนินการโดยเอกชนอยู่จำนวน 16 แห่ง ส่วนใหญ่แต่ละแห่งจะมี 1 อาคาร แต่ก็มีส่วนหนึ่งที่หลายอาคาร โดยหลายเลข 19 บ้านทวีทรัพย์ที่มี ถ้า 12 อาคาร จำนวนชั้นของอาคารจะมีตั้งแต่ 1 - 3 ชั้น มีจำนวนห้องพักรวมประมาณ 352 ห้อง ส่วนใหญ่จะให้พักได้ห้องละ 2 คน บางแห่งก็ให้พักได้ไม่จำกัดจำนวนคนในห้องพัก มีนักศึกษาพักอาศัยรวมประมาณ 627 คน ทั้งหมดทุกแห่งจะไม่จำกัดเพศของผู้พักอาศัย พื้นที่ของแต่ละห้องมีขนาดตั้งแต่ 18 - 26 ตารางเมตร และโดยเฉลี่ยแล้วมีขนาดห้องพักเท่ากับ 21.53 ตารางเมตร การจัดห้องน้ำทั้งหมดก็จะจัดห้องน้ำเป็นห้องน้ำส่วนตัวในแต่ละห้องพัก การจัดอุปกรณ์ ภายในห้องพักส่วนใหญ่จะจัดเตียงนอน และตู้เสื้อผ้าให้ บางแห่งจะไม่มีตู้เสื้อผ้าแต่จะมีโต๊ะทำงาน บางแห่งก็มีโต๊ะทำงานเพิ่มมาให้ ทุก ๆ ห้องพักได้ติดตั้งพัดลมให้ตามที่ได้แสดงในตารางที่ 3.11 และ 3.12

ส่วนค่าเช่าห้องนั้น มีตั้งแต่ราคา 1,000 - 1,700 บาทต่อห้อง ต่อเดือนเฉลี่ยแล้วเท่ากับ 1,381 บาท ต่อห้องต่อเดือน ค่ามัดจำอยู่ระหว่าง 500 - 1,500 บาท ค่าน้ำโดยส่วนใหญ่จะคิดรวมในค่าเช่าห้องแล้ว มีบางแห่งที่คิดตามมิเตอร์ โดยคิดลูกบาทกิโลเมตรละ 3 บาท ค่าไฟฟ้าในส่วนใหญ่จะคิดตามมิเตอร์ในราคาหน่วยละ 4 บาท สำหรับค่าเช่าต่อพื้นที่ต่อเดือนนั้นอยู่ในช่วง 50 - 83 บาท เฉลี่ยแล้วเท่ากับ 65 บาท ส่วนค่าเช่าต่อคนต่อเดือนอยู่ระหว่าง 600 - 850 บาท เฉลี่ยแล้วเท่ากับ 700 บาท ดังที่ได้แสดงในตารางที่ 3.13

ส่วนกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ นั้น ก็จะมีในเรื่องการห้ามดื่มสุรา ห้ามเล่นการพนัน ห้ามส่งเสียงดัง และห้ามบุคคลภายนอกเข้ามาพักอาศัย ซึ่งกฎระเบียบเหล่านี้ จะมีเป็นบางแห่งเท่านั้น ในด้านสภาพแวดล้อมทั่วไปนั้นในบริเวณนี้ยังมีที่ดินว่างเปล่าที่ยังไม่ได้ทำประโยชน์รกร้างอยู่ที่พักของนักศึกษาบางแห่งอยู่ในชอยค่อนข้างเปลี่ยว ทำให้ดูว่าน่าจะไม่ค่อยปลอดภัยต่อชีวิต และทรัพย์สิน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.11 แสดงที่พักอาศัยของนักศึกษาที่ดำเนินการโดยเอกชน(กลุ่มหลังหอ 10-11)

หมายเลข	ชื่อสถานที่	จำนวนอาคาร	จำนวนชั้น	จำนวนห้อง	พื้นที่ห้อง (ตร.ม.)	จำนวนคน/ห้อง	จำนวนนักศึกษารวม	เพศของผู้พัก
19	บ้านทวีทรัพย์	12	1	96	20	2	170	ช/ญ
20	บัณฑิตคอร์ท	1	3	30	24.50	2	50	ช/ญ
21	ทรงวุฒิ	1	2	12	20	ไม่จำกัด	20	ช/ญ
22	บ้านกุลวดี	3	1	9	21	2	20	ช/ญ
23	บ้านยุพาพร	2	1	10	21	2	20	ช/ญ
24	บ้านน้องตังค์	1	1	6	18	2	10	ช/ญ
25	บ้านงามทิพย์	1	1	8	24	2	16	ช/ญ
26	ลุงหัด	1	1	9	24	2	18	ช/ญ
27	ตุ๊กตา	1	2	18	21	2	35	ช/ญ
28	อาจารย์ดวงเดือน	6	3	84	21	2	140	ช/ญ
29	นพเก้า	3	1	6	20	2	10	ช/ญ
30	เฟื่องฟ้า	1	2	16	21	2	28	ช/ญ
31	ไม่มีชื่อ	1	2	10	18	ไม่จำกัด	20	ช/ญ
32	มนัสไชยา	1	2	6	26	ไม่จำกัด	10	ช/ญ
33	บ้านกลวัชร	1	2	10	24	2	20	ช/ญ
34	บ้านอรित्रา	1	1	22	21	ไม่จำกัด	40	ช/ญ
			รวม	352		รวม	627	

ตารางที่ 3.12 แสดงสิ่งอำนวยความสะดวกที่พักอาศัยที่ดำเนินการโดยเอกชน(กลุ่มหลังหอ10-11)

หมายเลข	ชื่อสถานที่	พื้นที่ห้อง (ตร.ม.)	จำนวน คน/ห้อง	ลักษณะ ห้องน้ำ	จำนวนอุปกรณ์ในห้องพัก				
					เตียง	ตู้เสื้อผ้า	โต๊ะทำงาน	โต๊ะเครื่องแป้ง	พัดลม
19	บ้านทวีทรัพย์	20	2	ในตัว	1	1	1	0	1
20	บัณฑิตคอร์ท	24.50	2	ในตัว	1	1	1	0	1
21	ทรงวุฒิ	20	ไม่จำกัด	ในตัว	1	1	1	0	1
22	บ้านกุลวดี	21	2	ในตัว	1	0	1	0	1
23	บ้านยุพาพร	21	2	ในตัว	1	0	1	0	1
24	บ้านน้องตังค์	18	2	ในตัว	1	1	0	1	1
25	บ้านงามทิพย์	24	2	ในตัว	2	1	0	0	1
26	ลุงหัด	24	2	ในตัว	2	1	0	1	1
27	ตุ๊กตา	21	2	ในตัว	2	1	1	0	1
28	อาจารย์ดวงเดือน	21	2	ในตัว	1	1	1	0	1
29	นพเก้า	20	2	ในตัว	1	1	1	0	1
30	เฟื่องฟ้า	21	2	ในตัว	1	1	1	0	1
31	ไม่มีชื่อ	18	ไม่จำกัด	ในตัว	1	1	0	0	1
32	มนัสไชยา	26	ไม่จำกัด	ในตัว	1	1	0	0	1
33	บ้านกลวัชร	24	2	ในตัว	1	1	1	0	1
34	บ้านอริศรา	21	ไม่จำกัด	ในตัว	1	1	0	0	1
เฉลี่ย		21.53							

ตารางที่ 3.13 แสดงราคาค่าใช้จ่ายที่พักอาศัยที่ดำเนินการโดยเอกชน(กลุ่มหลังหอพักที่10-11)

หมายเลข	ชื่อสถานที่	พื้นที่ห้อง (ตร.ม.)	จำนวน คน/ห้อง	ค่าเช่า/ เดือน	ค่ามัดจำ	ค่าน้ำ/ หน่วย	ค่าไฟฟ้า/ หน่วย	ค่าเช่า/ ตร.ม./เดือน	ค่าเช่า/ คน/เดือน
19	บ้านทวีทรัพย์	20	2	1,500	1,000	3	4	75	750
20	บัณฑิตคอร์ท	24.50	2	1,700	1,500	3	4	69	850
21	ทรงวุฒิ	20	ไม่จำกัด	1,500	1,000	-	4	75	-
22	บ้านกุลวดี	21	2	1,200	500	-	4	57	600
23	บ้านยุพาพร	21	2	1,200	500	-	4	57	600
24	บ้านน้องตังค์	18	2	1,500	1,500	3	4	83	750
25	บ้านงามทิพย์	24	2	1,300	500	-	4	54	650
26	ลุงหงัด	24	2	1,200	500	-	4	50	600
27	ตุ๊กตา	21	2	1,500	500	-	4	71	750 ^a
28	อาจารย์ดวงเดือน	21	2	1,500	1,000	-	4	71	750
29	นพเก้า	20	2	1,200	1,200	-	4	60	600
30	เฟื่องฟ้า	21	2	1,500	1,000	3	4	71	750
31	ไม่มีชื่อ	18	ไม่จำกัด	1,000	500	-	3	56	-
32	มนัสไชยา	26	ไม่จำกัด	1,300	500	-	-	50	-
33	บ้านกลวัชร	24	2	1,500	1,500	-	3	63	750
34	บ้านอริศรา	21	ไม่จำกัด	1,500	1,500	-	3	71	-
			เฉลี่ย	1,381		เฉลี่ย		65	700

กลุ่มที่ 3 - กลุ่มสี่ฐาน

กลุ่มนี้จะอยู่ในบริเวณนอกเขตมหาวิทยาลัยด้านทิศตะวันตกใกล้กับหมู่บ้านพักอาจารย์บ้านสี่ฐาน และคณะศึกษาศาสตร์ ซึ่งเป็นด้านของมหาวิทยาลัยที่ติดกับถนนมะลิวัลย์ (ขอนแก่น - ชุมแพ) จากการรวบรวมข้อมูลในกลุ่มนี้ดังแสดงในตารางที่ 3.14 , 3.15 และ 3.16 ซึ่งได้แสดงข้อมูลดังต่อไปนี้

ในกลุ่มนี้มีสถานที่ ที่พักอาศัยของนักศึกษาจำนวน 6 แห่ง น้อยกว่ากลุ่มอื่น ๆ โดยทั้งหมดทุกแห่ง จะมีอาคารเดียวในแต่ละแห่ง มีจำนวน 5 แห่งที่เป็นอาคาร 2 ชั้น มีจำนวนห้องพักรวม 87 ห้อง แต่ละแห่งจะอนุญาตให้มีผู้พักอาศัยได้ห้องละ 2 คน มีจำนวนนักศึกษาอาศัยอยู่ประมาณ 140 คน ทุกแห่งไม่มีการจำกัดเพศของผู้พัก ในการจัดห้องน้ำในจำนวน 6 แห่ง มี 5 แห่ง ที่จัดห้องน้ำเป็นลักษณะห้องน้ำในตัว มีเพียงแห่งเดียวที่เป็นห้องน้ำรวม การจัดอุปกรณ์ให้กับผู้พักอาศัยในห้องพัก ส่วนใหญ่จะจัดเตียงนอนให้ บางแห่งก็จะจัดโต๊ะทำงานให้ หรือตู้เสื้อผ้าให้ ส่วนใหญ่จะติดตั้งพัดลมให้ภายในห้อง ขนาดพื้นที่ห้อง มีขนาดตั้งแต่ 16 - 21 ตารางเมตร เฉลี่ยแล้วเท่ากับ 18.17 ตารางเมตร

ส่วนในด้านของราคาค่าเช่า มีตั้งแต่ 800 - 2,000 บาทต่อเดือน เฉลี่ยแล้วเท่ากับ 1,167 บาท ส่วนค่ามัดจำจะอยู่ในช่วง 500 - 2,000 บาท ค่าน้ำส่วนใหญ่จะรวมไว้แล้วในค่าเช่า ห้อง มีบางแห่งก็เก็บค่าน้ำในลักษณะเหมาเดือนละ 20 บาท ค่าไฟฟ้าก็จะเก็บตามมิเตอร์ หน่วยละ 4 บาท ในด้านค่าเช่าต่อพื้นที่ต่อเดือนจะอยู่ระหว่าง 44 ถึง 95 บาท/ตารางเมตร/เดือน เฉลี่ยแล้วเท่ากับ 63 บาท ในส่วนของค่าเช่าต่อคนต่อเดือนจะอยู่ในช่วง 400 - 1,000 บาท/คน/เดือน เฉลี่ยแล้วเท่ากับ 583 บาท

ในส่วนกฎระเบียบ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ก็เหมือนกับ 2 กลุ่มที่กล่าวมาแล้ว ในด้านของสิ่งแวดล้อมโดยทั้งปวงนั้น บริเวณของกลุ่มนี้จะอยู่ไกลจากสถานที่สำคัญต่างๆ เช่น ห้องสมุด โรงอาหาร ก่อนข้างมากแต่จะใกล้คณะศึกษาศาสตร์ ทำให้มีผู้พักอาศัยบางส่วนเป็นนักเรียนของโรงเรียนสาธิต คณะศึกษาศาสตร์

จากข้อมูลของทั้ง 3 กลุ่ม ดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้นสามารถสรุปข้อมูลที่ได้ทำการสำรวจ ดังนี้

- มีจำนวนที่พักอาศัยรอบมหาวิทยาลัยประมาณ 40 แห่ง
- มีจำนวนห้องพักรวมประมาณ 652 ห้อง
- มีนักศึกษาพักอาศัยอยู่ประมาณ 1,230 คน
- ส่วนใหญ่อนุญาตให้มีผู้พักอาศัยได้ 2 คนต่อห้องและไม่ได้มีการจำกัดเพศของผู้พักอาศัย แต่จากการสังเกตพบว่าส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชาย
- มีพื้นที่ห้องพักระหว่าง 16 - 26 ตารางเมตร เฉลี่ยพื้นที่ห้องพักเท่ากับ 19.44 ตารางเมตร
- อุปกรณ์ภายในห้องส่วนใหญ่จะจัดให้มีเตียงนอน , ตู้เสื้อผ้า โต๊ะทำงาน และพัดลม
- ลักษณะห้องน้ำ ส่วนใหญ่จะเป็นห้องน้ำในตัว
- ค่าเช่าห้องอยู่ในช่วง 700 - 2,000 บาท ต่อห้องต่อเดือน

ตารางที่ 3.14 แสดงที่พักอาศัยของนักศึกษาที่ดำเนินการโดยเอกชน(กลุ่มสีฐาน)

หมายเลข	ชื่อสถานที่	จำนวน อาคาร	จำนวน ชั้น	จำนวน ห้อง	พื้นที่ห้อง (ตร.ม.)	จำนวน คน/ห้อง	จำนวน นักศึกษารวม	เพศของ ผู้พัก
35	ปราณี	1	2	16	21	2	30	ช/ญ
36	พรพิศ	1	2	17	16	2	30	ช/ญ
37	บ้านศิริ	1	1	24	18	2	30	ช/ญ
38	อุไรวรรณ	1	2	12	18	2	18	ช/ญ
39	รินกานต์	1	2	10	18	2	20	ช/ญ
40	พีรัชประกอบ	1	2	8	18	2	10	ช/ญ
				รวม	87	รวม	138	
				รวมทั้งหมด	652	รวมทั้งหมด	1,124	

ตารางที่ 3.15 แสดงสิ่งอำนวยความสะดวกที่ที่พักอาศัยที่ดำเนินการโดยเอกชน(กลุ่มสีฐาน)

หมายเลข	ชื่อสถานที่	พื้นที่ห้อง (ตร.ม.)	จำนวน คน/ห้อง	ลักษณะ ห้องน้ำ	จำนวนอุปกรณ์ในห้องพัก				
					เตียง	ตู้เสื้อผ้า	โต๊ะทำงาน	โต๊ะเครื่องแป้ง	พัดลม
35	ปราณี	21	2	ในตัว	1	1	0	1	1
36	พรพิศ	16	2	ในตัว	1	0	0	0	0
37	บ้านศิริ	18	2	ในตัว	1	1	1	0	1
38	อุไรวรรณ	18	2	รวม	1	0	1	0	1
39	รินกานต์	18	2	ในตัว	1	0	1	0	1
40	พีรัชประกอบ	18	2	ในตัว	1	0	0	0	1
		เฉลี่ย	18.17						
		เฉลี่ยทั้งหมด	19.44						

ตารางที่ 3.16 แสดงราคาค่าใช้จ่ายที่พักอาศัยของนักศึกษาที่ดำเนินการโดยเอกชน(กลุ่มสีฐาน)

หมายเลข	ชื่อสถานที่	พื้นที่ห้อง (ตร.ม.)	จำนวน คน/ห้อง	ค่าเช่า/ เดือน	ค่ามัดจำ	ค่าน้ำ/ หน่วย	ค่าไฟฟ้า/ หน่วย	ค่าเช่า/ ตร.ม./เดือน	ค่าเช่า/ คน/เดือน
35	ปราณี	21	2	2,000	2,000	3	4	95	1,000
36	พรพิศ	16	2	800	500	-	4	50	400
37	บ้านศิริ	18	2	1,200	1,000	-	4	67	600
38	อุไรวรรณ	18	2	800	500	-	4	44	400
39	รินกานต์	18	2	1,200	1,000	0(เหม	4	67	600
40	พิรัชประกอบ	18	2	1,000	1,000	0(เหม	4	56	500
			เฉลี่ย	1,167			เฉลี่ย	63	583
			เฉลี่ยทั้งหมด	1,179			เฉลี่ยทั้งหมด	61	582

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

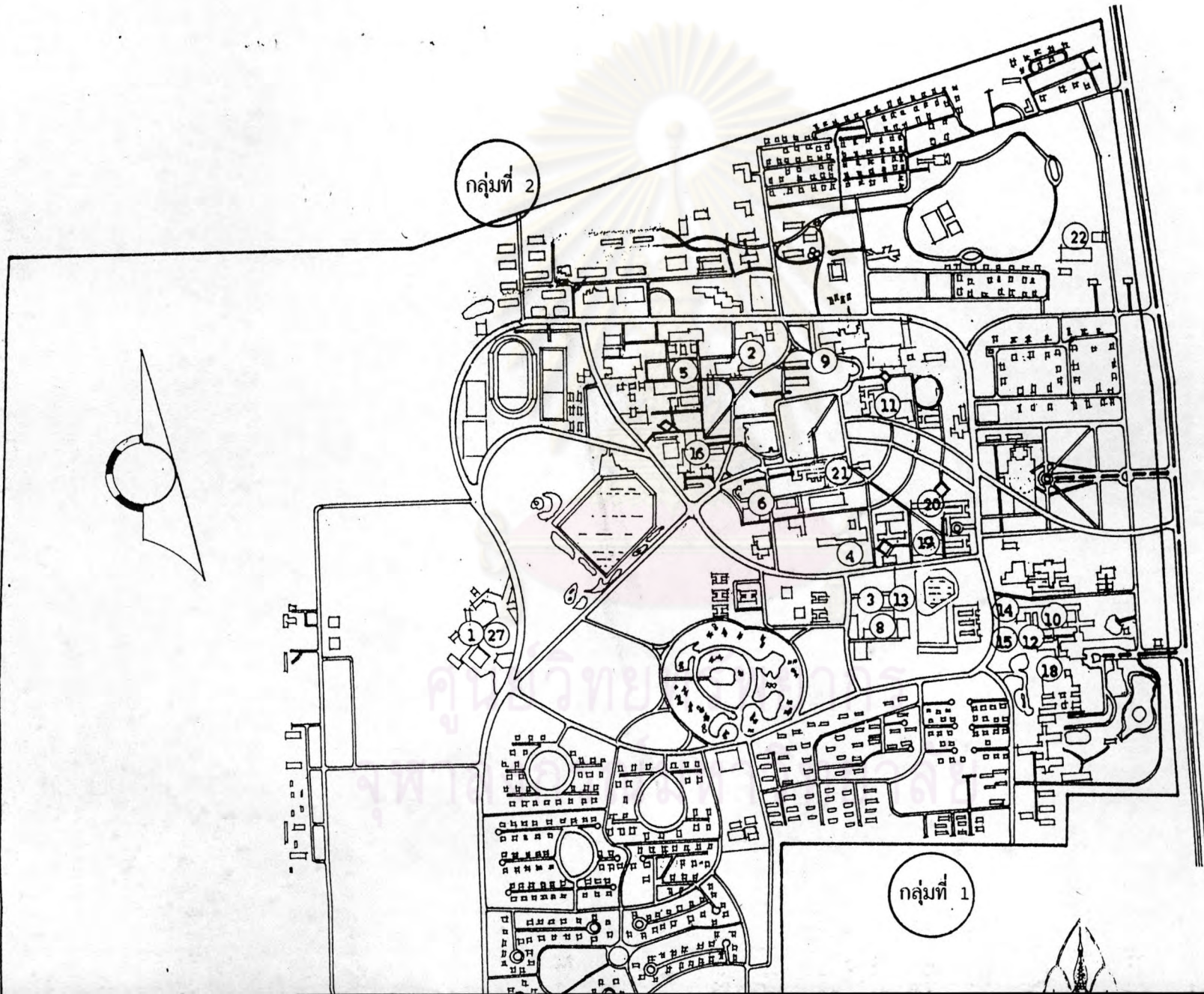

- เฉลี่ยแล้วเท่ากับ 1,179 บาทต่อห้องต่อเดือน
- ค่าน้ำและค่าไฟฟ้าส่วนใหญ่จะเก็บตามมิเตอร์ โดยค่าน้ำจะคิดลูกบาศก์เมตรละ 3 บาท และค่าไฟฟ้าหน่วยละ 4 บาท
- ค่าเช่าต่อพื้นที่ต่อเดือน อยู่ในช่วง 39 - 95 บาท เฉลี่ยเท่ากับ 61 บาท ต่อตารางเมตร ต่อเดือน
- ค่าเช่าต่อคน ต่อเดือน ระหว่าง 333 - 1,000 บาท เฉลี่ยเท่ากับ 582 บาท ต่อคน ต่อเดือน

จากสำรวจข้อมูล ยังพบว่าที่พักเหล่านี้จะนิยมที่จะให้นักศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่น เข้าพักมากกว่าที่จะให้บุคคลภายนอกเข้าพัก เนื่องจากจะลดปัญหาต่างๆลงเช่น การติดตามตัว การอ้างอิงต่าง ๆ เป็นต้น และที่พักรู้อย่างไรก็ตามจะมีผู้พักอาศัยเต็มหมด และส่วนใหญ่ก็มีนักศึกษาเข้ามาสอบถามเพื่อหาห้องพักอยู่บ่อย แสดงให้เห็นถึงความต้องการของนักศึกษาบางส่วนที่ต้องการที่จะเข้าพักในที่พักอาศัยที่ดำเนินการโดยเอกชน

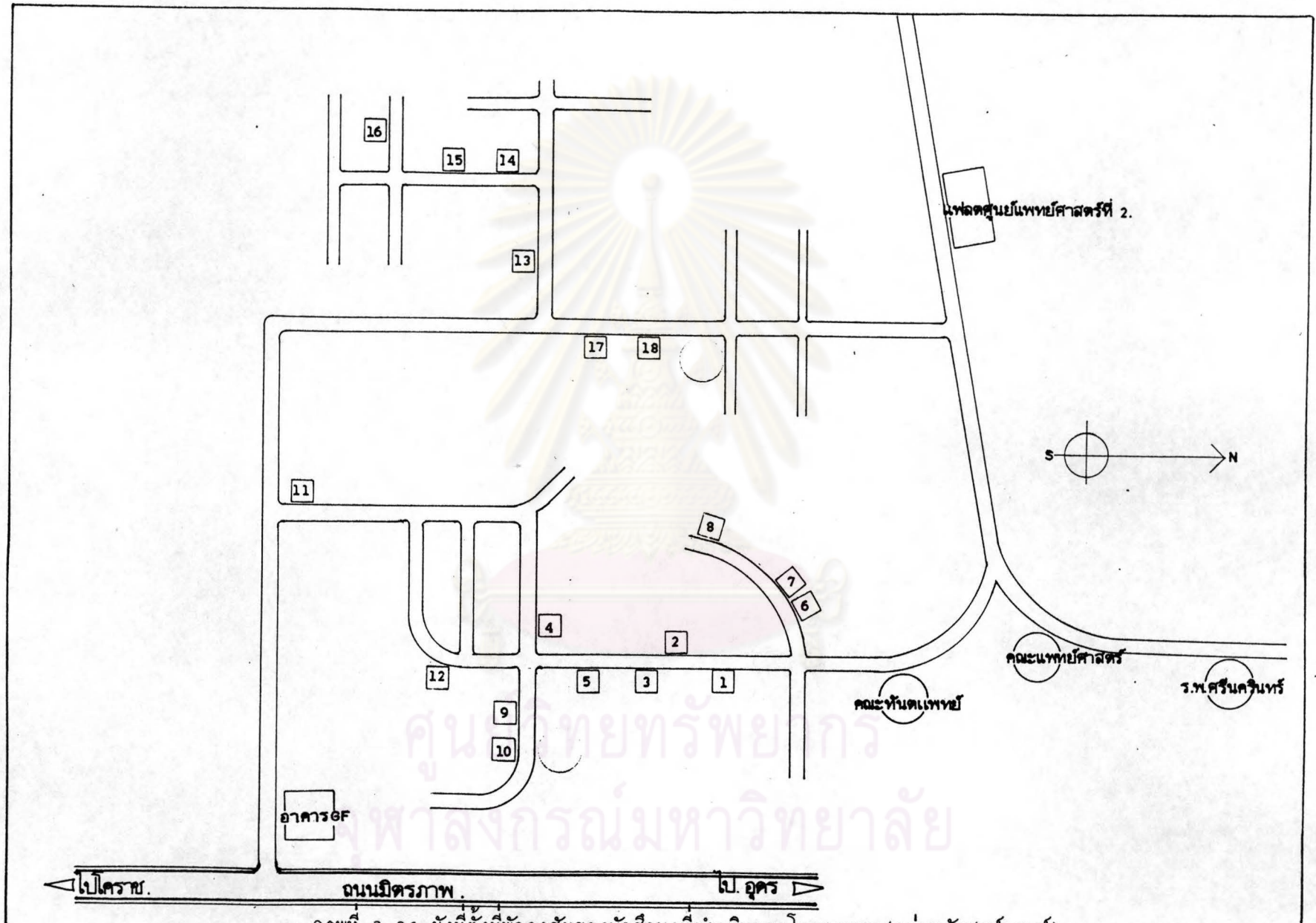
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

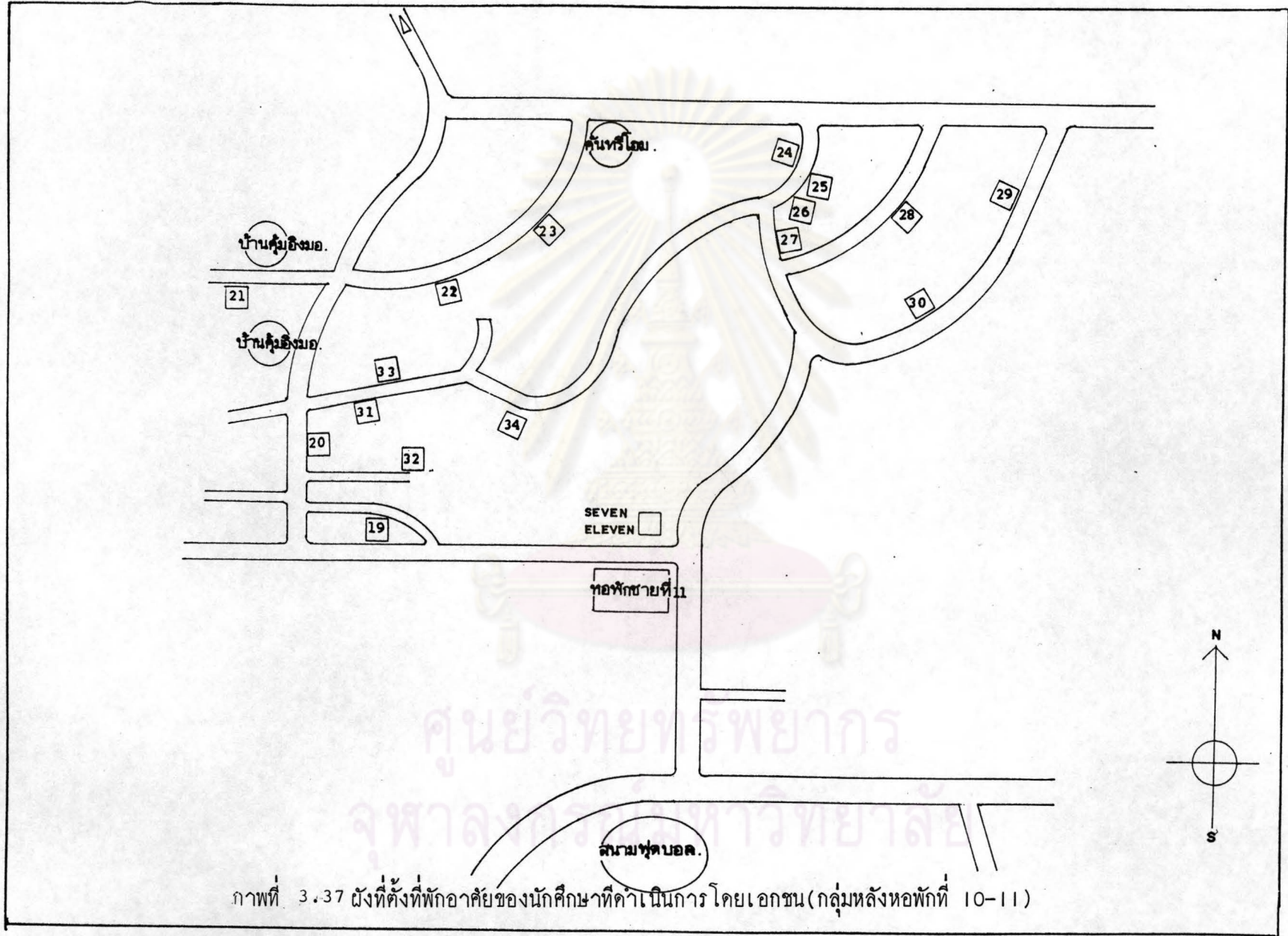
กลุ่มที่ 2

กลุ่มที่ 1

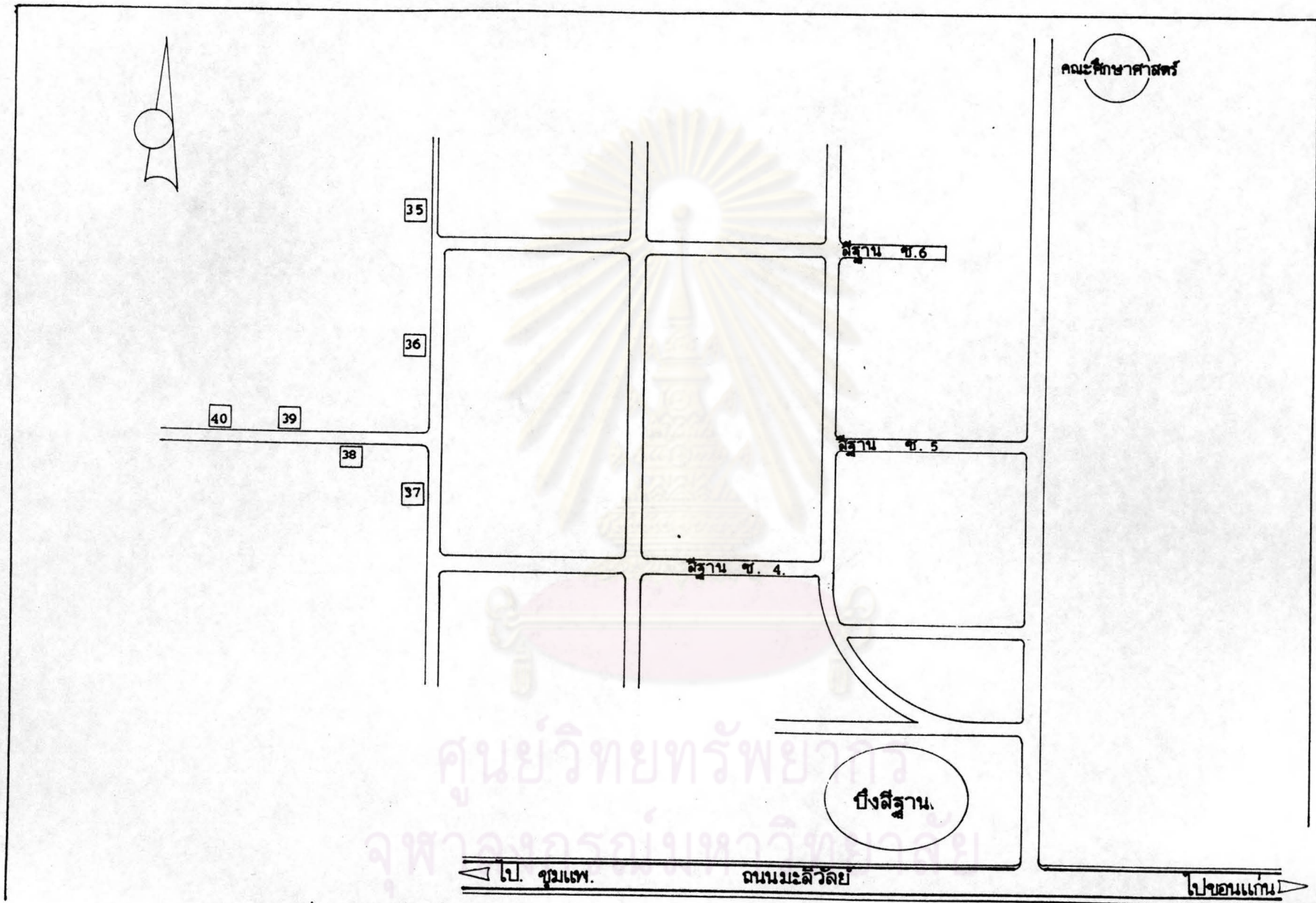

ภาพที่ 3.36 ผังที่ตั้งที่พักอาศัยของนักศึกษาที่ดำเนินการโดยเอกชน (กลุ่มหลังศูนย์แพทย์)

ภาพที่ 3.37 แผนผังที่ตั้งที่พักอาศัยของนักศึกษาที่ดำเนินการ โดยเอกชน (กลุ่มหลังหอพักที่ 10-11)

ภาพที่ 3.38 ผังที่ตั้งที่พักอาศัยของนักศึกษาที่ดำเนินการโดยเอกชน(กลุ่มสี่ฐาน)

ภาพที่ 3.39 ร้านค้าบริเวณใกล้กับมหาวิทยาลัย

ภาพที่ 3.40 ที่พักอาศัยสำหรับให้นักศึกษาเช่า ของเอกชน

ภาพที่ 3.41 ที่พักอาศัยสำหรับให้นักศึกษาเช่า ของเอกชน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 3.42 ที่พักอาศัยสำหรับให้นักศึกษาเช่า ของเอกชน

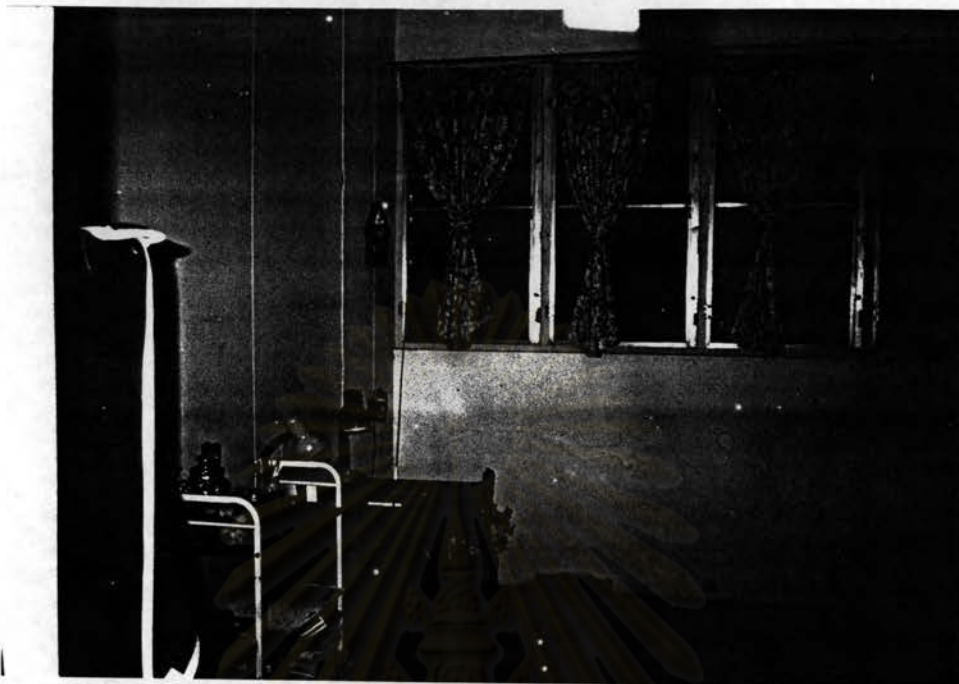

ภาพที่ 3.43 ที่พักอาศัยให้เจ้าของเอกชนซึ่งกำลังก่อสร้าง

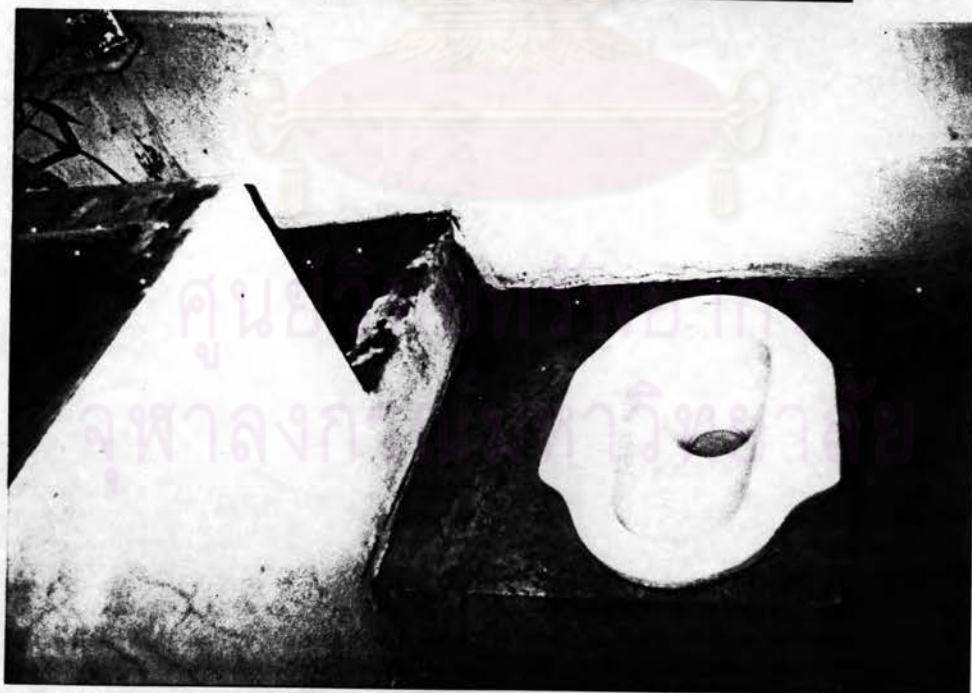
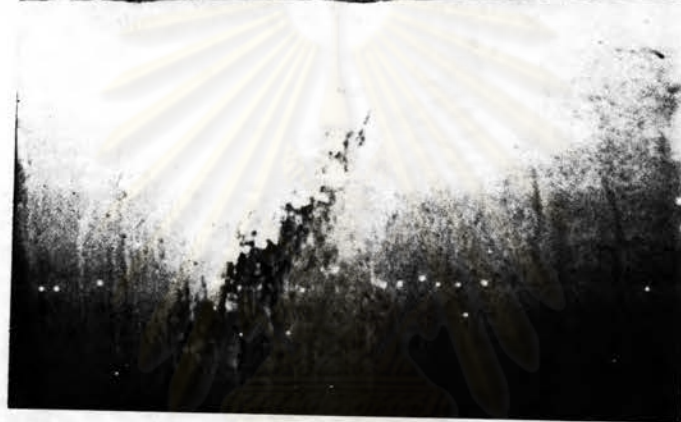

ภาพที่ 3.44 สภาพภายในห้องพักสำหรับให้นักศึกษาเช่า ที่ดำเนินการ โดยเอกชน

ภาพที่ 3.45 สภาพภายในห้องพักสำหรับให้นักศึกษาเช่า ที่ดำเนินการโดยเอกชน

ภาพที่ 3.46 ห้องน้ำภายในห้องพักสำหรับให้นักศึกษาเช่า ที่ดำเนินการ โดยเอกชน